

**İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazım Kurallarını
Uygulamadaki Sorunları ve Bunların Nedenleri
Üzerine Bir Araştırma
(Afyonkarahisar İli Bolvadin İlçesi Örneği)**

Fevzi OĞUZ

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Celal DEMİR

Afyonkarahisar, 2012

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

**İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZIM
KURALLARINI UYGULAMADAKİ SORUNLARI VE
BUNLARIN NEDENLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA
(AFYONKARAHİSAR İLİ BOLVADİN İLÇESİ ÖRNEĞİ)**

Hazırlayan

Fevzi OĞUZ

Danışman

Doç. Dr. Celal DEMİR

AFYONKARAHİSAR 2012

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “**İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazım Kurallarını Uygulamadaki Sorunları ve Bunların Nedenleri Üzerine Bir Araştırma**” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2012

Fevzi OĞUZ

İmza

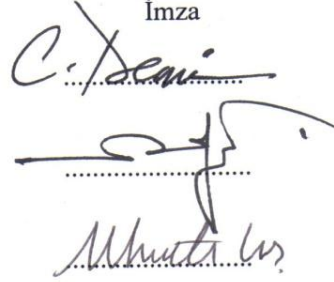
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI**JÜRİ ÜYELERİ**

Tez Danışmanı : Doç.Dr.Celal DEMİR

Jüri Üyeleri : Doç.Dr.M.Hilmi UÇAN

: Yrd.Doç.Dr. H.Kahraman MUTLU

İmza

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi Fevzi OĞUZ'un "**İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Yazım Kurallarını Uygulamaki Sorunları ve Bunların Nedenleri Üzerine Bir Araştırma (Afyonkarahisar İli Bolvadin İlçesi Örneği)**" başlıklı tezini değerlendirmek üzere 14.09.2012 günü saat 14:30'da Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir

Prof.Dr.Mehmet KARAKAŞ
MÜDÜR

ÖZET**İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZIM KURALLARINI
UYGULAMADAKİ SORUNLARI VE BUNLARIN NEDENLERİ ÜZERİNE
BİR ARAŞTIRMA****(Afyonkarahisar İli Bolvadin İlçesi Örneği)****Fevzi OĞUZ****AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ****SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ****TÜRKÇE EĞİTİMİ ANABİLİM DALI****EYLÜL, 2012****Danışman: Doç. Dr. Celal DEMİR**

İlköğretim, yazma eğitiminin temelini atıldığı dönemdir. Öğrenciler, birinci sınıf temel olmak üzere yazma çalışmalarına yönlendirilir. İkinci ve üçüncü sınıflarda yazma çalışmaları genişletilerek devam ettirilir. Dördüncü ve beşinci sınıflarda kendilerinin oluşturabileceği kısa paragraflar yazdırılır. İkinci kademede ise planı, türü ve ana fikri verilip yazma konuları daha kapsamlı bir yapıya kavuşturulur. Bu çalışmanın amacı, ilköğretim ikinci kademe 8. Sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımda yaptıkları yanlışların nedenlerini incelemektir. Bu amaçla, Afyonkarahisar ili Bolvadin ilçesindeki iki okulda öğrenim gören 52 öğrenciye farklı türlerde, birer ay arayla yazılı anlatım uygulama çalışması yapılmıştır. Yapılan uygulama çalışmalarının ardından öğrencilere 19 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Anket sonuçları SPSS Veri Analiz Programı ile “yüzde ve frekans” değerleri açısından incelenmiştir. Bu çalışmanın sonucunda, öğrencilerin hangi alanlarda daha çok yanlışının çıktığı ve bu yanlışların nedeninin tespiti yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yazılı anlatım becerisi, Türkçe eğitimi, ilköğretim, değerlendirme

ABSTRACT**A STUDY WITH 8TH GRADE LEVEL STUDENTS' PROBLEMS IN
APPLICATION OF WRITING RULES AND WITH THE REASONS FOR
THESE****(Sample of Afyonkarahisar, Bolvadin)****Fevzi OĞUZ****AFYONKARAHISAR KOCATEPE UNIVERSITY****INSTITUTE OF SOCIAL SCIENS****DEPARTMENT OF TURKISH LANGUAGE EDUCATION****SEPTEMBER, 2012****Advisor: Associate Prof. Dr. Celal DEMİR**

Elementary Education period is the term when the education of writing is based. The students are directed to writing practices in 1st grade as the basic part. When these students are in the 2nd and 3rd grades, they are started to be applied much more enlarged writing practices. After this, when they are 4th and 5th grades, they are written short paragraphs which composed by themselves. In the second stage of elementary education, after central theme, plan and sort of the writing are given, subjects of writing are made up much more comprehensive. The aim of this study is to examine the causes of mistakes in writing expressions that are made by 8th grade level students. For this search, 52 students from two different schools in Bolvadin, in Afyonkarahisar were selected and these students were done practiced writing expressions in following two months. After this work of practicing, a questionnaire that contained 19 questions was applied to the students. The results of questionnaire were analyzed according to the values of “percentage and frequency” by using SPSS Output Analysis program. Consequence of this study, it was identified that in which part of writing expressions the students made much more mistakes and the reasons for these mistakes.

Key Words: Skills of writing expressions, Teaching Turkish, Elementary education, Evaluation

ÖNSÖZ

İnsanlar, ilk çağlarda iletişime geçebilmek için konuşma ve beden dilinden faydalanırken yazının icadıyla birlikte insan, iletişimini çok daha farklı boyutlara taşımıştır. İfadeler soyutluktan sıyrılarak somut ve kalıcı bir hâl almıştır. Kaplan'ın "Yazı, düşünceyi tespit etmek suretiyle, sözden daha çok fikrî çalışmaya yardım eder. Konuşmada fikir her an uçar. Yazı, düşünceyi başka mekân ve zamana taşımak suretiyle, hakikatlerin keşfi için lazım bir şart olan, ayrı kafaların aynı mevzu üzerinde karşılaşmasını sağlar. Yazı zaman ve mekân içinde, çok geniş bir diyalog kurar" (Kaplan, 2006: 137), şeklindeki düşünceleri de bu iletişim türünün kalıcılığına işaret etmektedir.

Yazı; icadından günümüze birçok değişim geçirmiştir. Farklı diller ortaya çıkmış; bu diller birbirini etkilemiş ve birbirlerinden etkilenmiştir. Günümüzde, duygu ve düşüncelerimizi en iyi şekilde dile getirme isteği yazı dilinin de en iyi şekilde kullanılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Güzel ve etkili yazabilmek öncelikle iyi bir yazma eğitimi almaya ve bunu kullanabilmeye bağlıdır. Bu gerçekten hareketle; öğrencilere ilköğretim birinci sınıftan başlayarak yazma eğitimi verilmesi ve öğrencilerin yaptıkları hataların nedenlerinin tespiti yapılarak gerekli önlemlerin alınması onların yazma becerisinin gelişmesine katkı sağlayacaktır. Adından da anlaşılacağı gibi ilköğretim basamağı yazma eğitimi açısından önemli bir dönemdir.

Çalışmam süresince değerli görüş ve düşünceleriyle beni yönlendiren değerli hocam Sayın Doç. Dr. Celal DEMİR'e, yüksek lisans öğrenimim boyunca sabrı, ilgisi ve desteğiyle her zaman yanımda olan aileme, uygulamaların gerçekleştirilmesinde bana sonsuz destek veren Türkçe Öğretmeni Ümmühan TAKTAK'a ve Cevher ARLI'ya, anketlerin yorumlanmasında ince davranışlarıyla beni destekleyen Arş. Gör. Emel TÜZEL'e teşekkürü bir borç bilirim.

Fevzi OĞUZ

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ.....	i
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar.....	x
KISALTMALAR.....	xii
GİRİŞ	1
1. ARAŞTIRMANIN AMACI, KAPSAMI VE TEMEL KAVRAMLARI	1
1.1. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	2
1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI.....	3
1.3. PROBLEM DURUMU	3
1.4. ALT PROBLEMLER.....	3
1.5. SAYILTILAR (VARSAYIMLAR)	4
2. SINIRLILIKLAR.....	4
3. KAVRAMLAR VE TANIMLAR	4
4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEM VE ARAÇLARI.....	5
4.1. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ.....	5
4.2. ARAŞTIRMA MODELİ.....	6
4.3. VERİLERİN TOPLANMASI.....	6
4.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI.....	7

BİRİNCİ BÖLÜM
TEMEL KAVRAMLAR

1. DİL.....	8
2. YAZI DİLİ.....	10
3. YAZMA BECERİSİ VE YAZMA EĞİTİMİ.....	11

İKİNCİ BÖLÜM
CUMHURİYET'TEN GÜNÜMÜZE TÜRKÇE ÖĞRETİM
PROGRAMLARINDAKİ YAZMA EĞİTİMİ

1. 1924 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI.....	17
2. 1929 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI	20
2.1. AMAÇLAR.....	20
2.2. AÇIKLAMALAR	21
2.3. TAHRİR DERSLERİ.....	22
2.4. TAHRİR MEVZULARI	22
3. 1930-1931-1937-1938 PROGRAMLARINDA YAZIM KURALLARI.....	23
4. 1949 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI	25
4.1. GENEL AMAÇLAR.....	26
4.2. SÖZ VE YAZI İLE İFADE.....	27
5. 1951-1970 PROGRAMLARINDA YAZIM KURALLARI	30
6. 1981 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI	31
6.1. ÖZEL AMAÇLAR (VI.-VIII. SINIFLAR)	32
6.2. ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR	32
6.3. YAZMA	33
6.4. YÖNTEM.....	34

7. 2005 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI	34
7.1. İLKÖĞRETİM TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN YAZMA YÖNTEM ve TEKNİKLERİ	35
7.2. KAZANIMLAR	38
7.3. ETKİNLİKLER.....	41
7.4. AÇIKLAMALAR	42

8. 2006 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI	44
--	-----------

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DERS KİTABINDAKİ YAZIM KURALLARI

1. DERS KİTABINDAKİ YAZIM KURALLARI.....	46
1.1. YABANCI KELİMELERİN YAZILIŞI (1. TEMA - 7. ETKİNLİK)....	47
1.2. BAĞLAÇ OLAN “Kİ” VE EK OLAN “+Kİ”NİN YAZIMI (1. TEMA - 7.ETKİNLİK).....	47
1.3. BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI (1.TEMA-5. ETKİNLİK)	48
1.4. KESME İŞARETİNİN KULLANIMI (1. TEMA - 4. ETKİNLİK)	48
1.5. HAL EKİ OLAN “+DE” VE BAĞLAÇ OLAN “DE”NİN YAZIMI (4. TEMA - 9. ETKİNLİK).	49
1.6. SAYILARIN YAZIMI (6.TEMA-3. ETKİNLİK).....	49
1.7. BİRLEŞİK KELİMELERİN YAZIMI, BİRLEŞİK FİİLLERİN YAZIMI (6. TEMA - 7. ETKİNLİK).....	50
1.8. ATASÖZÜ VE DEYİMLERİN YAZILIŞI (6.TEMA - 8. ETKİNLİK) 50	

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TABLOLAR VE BULGULAR

ÖĞRENCİLERİN YAZMA BECERİLERİNİN YETERLİLİK DÜZEYİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK OLARAK UYGULANAN METİNLERE VE ANKETE DAİR BULGU VE DEĞERLENDİRMELER	51
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	88

KAYNAKÇA.....	93
EKLER.....	96

TABLOLAR

Tablo 1.	Lise Birinci Devre Haftalık Ders Programı (1924).....	18
Tablo 2.	1924 Tarihli Orta Mektep ve Lise Müfredat Programlarına Ek Orta Mektepler (Lise Birinci Devre) Dersleri.....	19
Tablo 3.	Ortamektep (1.devre) Sınıfları Ders Programı (1931-1932)	24
Tablo 4.	Erkek ve Kız Ortaokullar Haftalık Ders Programı (1938)	25
Tablo 5.	Ortaokul Programı (1949-1970).....	26
Tablo 6.	Ortaokul Müfredat Programı Haftalık Ders Dağıtım Çizelgesi (1970).....	31
Tablo 7.	Türkçe Öğretim Programlarının Genel Amaçlarında Yazma Eğitimi ile İlgili Amaçlar.....	44
Tablo 8.	Büyük Harflerin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular.....	51
Tablo 9.	Kısaltmaların Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular.....	53
Tablo 10.	“mi” Soru Ekinin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular.....	54
Tablo 11.	“de” Bağlacının Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular.....	56
Tablo 12.	“+de” Hâl Ekinin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular.....	57
Tablo 13.	“ki” Bağlacının Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular.....	59
Tablo 14.	“+ki” İlgî Zamirinin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular.....	61
Tablo 15.	“+ki” Yapım Ekinin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular.....	62
Tablo 16.	Bitişik Yazılan Birleşik Kelimelerin Doğru Yazımına İlişkin Bulgular.....	64
Tablo 17.	Ayrı Yazılan Birleşik Kelimelerin Doğru Yazımına İlişkin Bulgular.....	66
Tablo 18.	Bileşik Fiillerin Doğru Yazımına İlişkin Bulgular.....	67
Tablo 19.	Deyimlerin ve İkilemelerin Yazımına İlişkin Bulgular.....	69
Tablo 20.	Sayıların Yazımına İlişkin Bulgular.....	70
Tablo 21.	Tarihlerin Yazımına İlişkin Bulgular.....	72

Tablo 22.	Pekiştirmeli Kelimelerin Yazımına İlişkin Bulgular.....	73
Tablo 23.	Düzeltilme İşaretinin Nerelerde Kullanıldığına İlişkin Bulgular.....	75
Tablo 24.	Kesme İşaretinin Nerelerde Kullanıldığına İlişkin Bulgular.....	76
Tablo 25.	Satır Sonlarında Kelimelerin Doğru Bölünmesine İlişkin Bulgular.....	78
Tablo 26.	Yabancı Özel Adların Doğru Yazımına İlişkin Bulgular.....	79
Tablo 27.	Öğrencilerin Tüm Konulara İlişkin Verdiği Cevaplar.....	82
Tablo 28.	Normal Öğrenim Gören Öğrencilerin Tüm Konulara İlişkin Verdiği Cevaplar.....	84
Tablo 29.	Taşımali Öğrenim Gören Öğrencilerin Tüm Konulara İlişkin Verdiği Cevaplar.....	86

KISALTMALAR

akt.	: Aktaran
f	: Frekans
F.S.M.İ.O.	: Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu
G.İ.O.	: Gazi İlköğretim Okulu
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
N	: Toplam sayı
TDK	: Türk Dil Kurumu

GİRİŞ

1. ARAŞTIRMANIN AMACI, KAPSAMI VE TEMEL KAVRAMLARI

Ana dili kullanımında yazım kuralları her dilde olduğu gibi Türkçede de önemli bir yere sahiptir. Dil yolculuğumuzda trafik ışıklarına da benzetebileceğimiz yazım kuralları, ilköğretim birinci sınıftan itibaren program içerisinde öğrencilere öğretilmeye çalışılır. Bu, lise son sınıfa, daha sonra da üniversite bitinceye kadar devam eden bir süreçtir. Bu uzun süreçte dilimizi güzel ve doğru kullanmanın yolları öğretilmesine rağmen bu konuda henüz istenilen başarıyı yakaladığımız söylenemez. “Ana dilini koruma, geliştirme ve onun imkânlarından yararlanma; ancak bütün özelliklerini bilmekle, onu bütün incelikleriyle işletmekle mümkün olabilir. Bu nedenle “*ana dili bilinci*” ve “*ana dili eğitimi-öğretimi*” gibi konularda çözüm bekleyen pek çok sorun bulunmaktadır” (Demir ve Yapıcı, 2007: 2). Başarısızlığın altında yatan çeşitli sebepler olmakla beraber genel olarak bugün lisans öğrenimi gören gençlerimizin bile pek çoğunun dil kullanımında ciddi yanlışlar yaptıkları görülmektedir.

Bu araştırmada; 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında Afyonkarahisar ili Bolvadin ilçesindeki iki ilköğretim okulundaki 8. sınıf öğrencilerine iki dönemi kapsayacak şekilde birer ay arayla kompozisyon uygulamaları yaptırılmıştır. Bu uygulamalar olabildiğince farklı türlerde yazdırılmıştır. İlk dönem 4, ikinci dönem 2 olmak üzere toplam 6 uygulama yapılmıştır. Kompozisyon uygulamalarının bitiminden bir ay sonra da öğrencilere 19 sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Çalışmaya Gazi İlköğretim Okulu 8/A sınıfından 23 öğrenci; Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu 8/B sınıfından 29 öğrenci katılmıştır.

Anket soruları her bir basamak için toplamda iki ana başlığa ayrılmıştır. “Biliyorum ve bilmiyorum” başlıkları altında da verilecek 5’er cevap şeklinde düzenlenmiştir.

Uygulamaların yapılış tarihleri ve anketin yapılış tarihi hakkında öğrencilere önceden bilgi verilmemiştir. Buradaki temel amaç öğrencilerin uygulamalara hazırlıklı olmalarını ve geçici bilgilerinin ortaya koymalarını engellemektir.

Bu bölümde, araştırmanın yapılmasına duyulan ihtiyacın anlatıldığı problem durumu, araştırmanın önemi, sayıltıları (varsayımları), sınırlılıkları, araştırmanın yöntemi ve araştırmada geçen bazı kavramlara ilişkin tanımlar yer almaktadır.

1.1. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Günümüzde bilim ve teknolojinin hızla ilerlemesi her alanda gelişmeyi gerektirdiği gibi eğitim alanında da gelişimin hız kazanmasına vesile olmuştur. Sosyal bir varlık olan insanın çevresindeki insanlarla en iyi şekilde iletişim kurabilmesi temel amaçlarından biridir. Dil eğitiminin başladığı ilk basamak olan aile, iletişimin temelini oluşturur. Bu temel eğitimin ardından okullarda dil eğitimi geliştirilerek sürdürülür. Dil becerisinin en iyi şekilde kazanılmasının temelinde de okullarda verilen nitelikli eğitim-öğretim hizmetleri vardır. Ancak, dil eğitimi diğer pozitif bilimlerin öğretiminden ayrılır. Turinay'ın "İlgili ders ne kadar mübhem ve mücerret bir alana inhisar etmiş olsa da, temeli eğitime dayanan bir uygulama, müşahhas ve algılanabilir bir seviyeye indirilebilmelidir. Bu hususta, itiraf edilmese bile, öğrenciler kadar öğretmenler de büyük sıkıntı içindeler" (Turinay, 1996: 134), şeklindeki düşünceleri de bu durumu kanıtlar niteliktedir. Çünkü öğrenci fizik, kimya, sosyoloji vs. derslerinde hangi konuyu, ne derece bildiğini ya da bilmediğini nispeten ortaya koyabilir fakat dil öğreniminde bu o kadar kolay olmamaktadır.

Dil eğitimi zorlu bir süreçtir. Çünkü konuşmada olan ses tonu, mimik ve hareketler yazı dilinde bulunmamaktadır. Özbay'ın "Anlatıma özen göstermek, tam ve doğru bildirmek, biçim ve düzende yanlış yapmamak mecburiyeti, yazıya, konuşmaya göre daha güç bir beceri niteliği verir. Ancak yazma, ne kadar zor olsa da kazanılmayacak bir beceri değildir" (Özbay, 2010: 253), şeklindeki ifadeleri de ortaya koyduğumuz düşünceyi destekler niteliktedir. Sürecin zorlu olması bu becerinin kazanılmaması gibi bir durumu ortaya çıkarmaz. Uzman bir bakış açısıyla sorunların temel nedenlerine inilerek bulunan çözümlerin uygulanması yazma eğitimi açısından önemli bir basamak teşkil edecektir.

Genel bir bakış açısıyla bu çalışma, öğrencilerin yazma becerilerinde karşılaştıkları sorunların nedenlerinin ortaya konmasına ve sonraki süreçlerde eğitim

programlarının bu nedenler göz önünde bulundurularak yapılandırılmasına bilimsel gerekçe oluşturması açısından öneme sahiptir.

1.2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu araştırmanın temel amacı, öğrencilerin yazma becerisinde karşılaştığı şimdiye kadar araştırılan sorunların nedenlerinin tespit edilmesidir. Öğrencilerin yaptığı yanlışların hangi sebeplere dayandığının tespiti yapılarak eğitim ve öğretim programlarına yön vermesi de araştırmanın bir diğer amacıdır.

1.3. PROBLEM DURUMU

Bilgi çağı diye tanımladığımız günümüz dünyasının getirdiği standartlar çerçevesinde yenilikçi ve daima ileriye bakan bir toplum olabilmek için sadece bir alanda uzmanlaşmanın yanı sıra, bireylerin her alanda az da olsa bilgi sahibi olduğu sosyal insan tipini oluşturmak -her ülke gibi- ülkemizin de temel hedefidir. Bu hedefler çerçevesinde, insanlar arası iletişimin üst düzeye çıkarılabilmesi için yazılı ve sözlü iletişim türlerinin geliştirilmesi temel hedeflerden bazılarıdır.

Bu çalışmada ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin yazma becerilerinde karşılaştıkları sorunların temel nedenleri belirlenecektir. Ayrıca öğrenciler "Öğrendikleri yazım kuralları hakkında ne düşünüyorlar; yanlış yapmalarındaki sebep ne; doğru yapmalarına vesile olan ne?" sorularına cevap aranacaktır.

1.4. ALT PROBLEMLER

- Öğrenciler en çok hangi konuda yanlışlık yapmaktadır?
- Öğrenciler en az hangi konuda yanlışlık yapmaktadır?
- Öğrencilerin ilgisini hiç çekmeyen konular var mıdır?
- Hatanın az yapıldığı konuların temelindeki sebep nedir?
- Hatanın çok yapıldığı konuların temelindeki sebep nedir?
- Okullar arasındaki farklılıkların sebebi nedir?

- Öğrenciler, yaptıkları yanlışların farkındalar mıdır?
- Ankete verilen cevaplar ile uygulamalar arasında tezat oluşturan bir sonuç var mıdır?

1.5. SAYILTILAR (VARSAYIMLAR)

- Çalışma için seçilen örneklem, evreni temsil etmektedir.
- Anketin geçerlilik ve güvenilirliğinin yeterli olduğu düşünülmektedir.
- Öğrencilerin anket sorularını içten ve tarafsız yanıtladıkları varsayılmıştır.
- Problemin çözümü için seçilen araştırma yöntemi araştırmanın ve araştırmacının amacına uygundur.

2. SINIRLILIKLAR

- Araştırma, Afyonkarahisar ili Bolvadin ilçesindeki ilköğretim okullarıyla sınırlıdır.
- Araştırmada söz konusu edilen yazım kurallarıyla ilgili ölçütler; TDK Yazım Kılavuzu'nun 2010 yılı baskısında verilen bilgilerle sınırlıdır.
- Araştırma, öğrencilerin yazım kuralları ile ilgili bilgileriyle sınırlıdır.

3. KAVRAMLAR VE TANIMLAR

Ses: “Akciğerlerden gelen havanın ses yolunda meydana getirdiği titreşime *ses* denir. Ses, dili oluşturan en küçük birimdir” (Türk Dil Kurumu [TDK], 2010).

Harf: “Harf ise sesin yazıdaki karşılığıdır” (TDK, 2010).

Alfabe: “Bir dildeki harflerin belirli bir sıraya dizilmiş bütününe *alfabe* denir” (TDK Yazım Kılavuzu, 2010).

Yazı Dili: “Bir ülkede konuşulan ağızlardan birinin yazılı anlatımlar için kabul edilmiş biçimi, ölçünlü dil, standart dil, yazı dili olarak adlandırılmaktadır” (TDK, 2010).

“Yazı dilinde konuşma dilinin sahip olduğu esneklik fazla yoktur. Belirli kuralları bulunan yazı dili, bu sayede standartlaşmaktadır. Türkiye Türkçesinin yazı dili İstanbul ağzına dayanır. Edebî eserlerde, resmi yazışmalarda vb. bu dil kullanılır. Okullarda öğrenciye, standart dili kullanma ve bu dille yazma becerisi kazandırılmaya çalışılır” (Özbay, 2006: 10).

Yazılı Anlatım: İsteklerimizi, yaşadıklarımızı, tanık olduklarımızı, beklentilerimizi, hayallerimizi sözlü ya da yazılı olarak anlatırız. Sözlü anlatımdaki dili kullanım kolaylığı yazılı anlatımdan çok daha farklıdır. Sözlü anlatımda kişi daha rahatken yazılı anlatımda bu rahatlığın görülmesi pek mümkün olmamaktadır. Çünkü yazarken ses tonumuzu veya el-yüz hareketlerimizi paylaştığımız düşünceye katamayız. Bu durum da bize yazılı anlatımın konuşmaya göre daha çok özveri ve dikkat gerektirdiğinin bir göstergesidir.

“Yazılı anlatım, her türlü olay, düşünce, durum ve duyguları, dili en güzel şekilde kullanarak, belli bir plan dâhilinde başkalarına ve yarınlara ulaştırmaya ve böylece kalıcılığını sağlamaya imkân veren bir araçtır” (Aktaş ve Gündüz, 2001: 57).

Yazılı anlatımın bir başka önemli özelliğine ise Yakıcı şöyle dikkat çekmiştir:

“Yazılı anlatımın belirleyici özelliği düşünmektir. Sözlü anlatımdaki anlatım hızı, düşünmeyi zaman zaman ikinci planda bırakır; önemli bazı ayrıntıların görülmesini engelleyebilir; sorunun tek taraflı değerlendirilmesine yol açabilir. Fransız düşünürü Alain, ‘Düşünmek için durmak gerekir.’ sözüyle yazılı anlatımın önemli bir özelliğini vurgular. Buradaki ‘durmak’ sözcüğü, olaylar ve durumlar karşısında sakin ve sağduyulu olmayı düşündürür. Bunlar, yazılı anlatımda ele alınan sorunun bütün boyutlarıyla ve bir düzen içinde değerlendirilmesi gerektiğinin işaretidir” (Yakıcı ve diğerleri, 2005: 36).

4. ARAŞTIRMANIN YÖNTEM VE ARAÇLARI

4.1. ARAŞTIRMANIN EVRENİ VE ÖRNEKLEMİ

Araştırmamızın çalışma evreni, Afyonkarahisar ili Bolvadin ilçesinde ilköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören 8. sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

Çalışma evreninin tamamına ulaşmak güç olduğundan araştırma evreninden örneklem alma yoluna gidilmiştir. Çalışmamızın örneklemini Afyonkarahisar ili Bolvadin ilçesinde 2010-2011 eğitim ve öğretim yılında okullarda öğrenim gören 52 öğrenci oluşturmaktadır.

4.2. ARAŞTIRMA MODELİ

İmla kılavuzunun 2010 yılı baskısına göre belirlenen kurallar çerçevesinde öğrencilerin yaptığı hataları belirlemek ve bu hataların nedenlerini tespit edebilmek amacıyla bu araştırmada tarama yöntemi kullanılmıştır.

“Tarama modelleri, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve ordadır. Önemli olan, onu uygun bir biçimde ‘gözleyip’ belirleyebilmektir” (Karasar, 2005: 77).

Bu model kapsamında ilköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören öğrencilerin kurallar hakkındaki görüşleri ve düşünceleri var olan duruma dayalı bir biçimde tespit edilmeye çalışılmıştır.

4.3. VERİLERİN TOPLANMASI

Araştırmada öğrencilerin yazım kurallarını uygulamadaki düşüncelerini belirlemek ve sonuçlarını değerlendirmek amacıyla veri toplama aracı olarak bir anket geliştirilmiştir. Araştırmada belirlenen amaçlara ulaşmak için konu ile ilgili literatür taranarak öğrencilere uygulanmak üzere 19 maddeden oluşan bir ölçme aracı oluşturulmuştur.

Geliştirilen soru maddeleri uzman görüşlerine sunulmuş ve alınan geribildirimler doğrultusunda düzenlenen 19 maddelik anket gerçek gruba uygulanmıştır. Analiz sonuçları her bir madde için ayrı tabloda gösterilerek yorumlanmıştır.

Uygulamaya hazır hâle getirilen anket yeterli sayıda çoğaltılmıştır. Anket, 29 Nisan 2011 tarihinde öğrencilere uygulanmıştır.

Anket dağıtılan öğrenci sayısı 52, ankete yanıt veren öğrenci sayısı da 52’dir. Anketi, öğrencilerin tamamının yanıtlaması araştırma açısından olumlu bir gösterge olarak kabul edilebilir.

4.4. VERİLERİN ÇÖZÜMLENMESİ VE YORUMLANMASI

Araştırmada veri toplama amacıyla kullanılan anket formlarının eksiksiz bir şekilde doldurulduğu tespit edilmiştir. Anket formlarından elde edilen bilgiler optik formlara işlenmiş ve sayısallaştırılarak istatistiksel analiz için bilgisayara girilmiştir.

Anket tek bölümden oluşmaktadır. 19 sorundan oluşan bu tek bölümlü ankette her soru için iki temel cevap bulunmaktadır. 'Biliyorum' ve 'Bilmiyorum' temel cevapları altında da beşer seçenek verilmiştir. Bunlardan 'Biliyorum' başlığı altında: A) Öğretmenim öğretti, B) Kendi çalışmamla öğrendim, C) Dershanede / özel derste öğrendim, D) Arkadaşımdan öğrendim, E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim; 'Bilmiyorum' başlığı altında ise: A) O konuyu henüz işlemedik, B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım, C) Kendimi derse veremiyorum, D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum, E) Bu konu ilgimi çekmiyor, şeklinde sorular yöneltilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

TEMEL KAVRAMLAR

1. DİL

İnsan yaratılışından bugüne kadar sürekli iletişim içerisinde olmuştur. Bu, kimi zaman işaretle kimi zaman çeşitli seslerle sağlanmıştır. Önceleri bu sesler herhangi bir kurala bağlanmazken gün geçtikçe sesler sistemli hale gelmiş ve özellikle yazının icadıyla birlikte dil kavramı ön plana çıkmıştır.

Dil, “ İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma” (TDK, 2010), şeklinde tanımlanmaktadır.

“Görülüyor ki dil, genel anlamıyla insanlar arasında anlaşmayı sağlayan en yaygın ve en güçlü araçtır. Bu araç, hayatın hemen bütün alanlarında türlü düşünceleri, duyguları, tutumları, inançları, değer yargılarını anlama ve anlatmada; yaşanan olaylarla ilgili bilgileri, kültür birikimini aktarmada kullanılmaktadır” (Özbay, 2006: 2).

Aksan’a göre de “Dil, düşünce duygu ve isteklerin, bir toplumda ses ve anlam yönünden ortak öğeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan, çok yönlü, çok gelişmiş bir dizgedir” (Aksan, 1995: 55), şeklinde tanımlanmaktadır.

Bunun yanında Ergin de dili “İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessese” (Ergin, 1980: 3), şeklinde tanımlanmaktadır.

Dilin bir iletişim aracı olmasının yanında düşünceyle iç içe olması da onun bir diğer önemli yanını gösterir. İnsanlar dil ile düşünür ve anlamlandırır. Düşüncelerini dil aracılığıyla başkalarına aktarır.

“XVIII. yüzyıldan günümüze kadar yapılan tartışmalarda dilsiz düşüncenin “bulutsu” bir nitelik sergilediği sonucunda varılmıştır. Bulutsuzluk, düşüncenin uçuculuğuna, şekilsizliğine ve düzensizliğine ilişkin bir belirlemedir. Dil yeteneği, verilmiş bir yetenektir. Dilin kullanımı ise, toplumsal ortam içerisinde öğrenilen ve gerçekleştirilen bir etkinliktir. Bulutsu nitelikteki düşünce, eylem yeteneğine ve yaptırım gücüne sahip olmadığı için etkinlik olarak kabul edilemez.

Dolayısıyla dilsiz düşüncenin pek de anlamı olmadığı sonucuna ulaşılır” (Yakıcı ve diğerleri, 2005: 5-6).

Dilin en önemli unsuru kelimelerdir. Dildeki kelimelerin çokluğu, düşüncelerin de çok oluşuna işaret eder. Dildeki bu zenginliğin anlaşılabilmesi için de dili kullanan o milletin söz varlığına bakılması gerekir. Bu durum Türkçe açısından değerlendirilecek olursa, şimdiye kadar geçirdiği evreler incelendiğinde Türkçenin zengin bir söz varlığına sahip olduğu söylenebilir.

“Dilimiz İstanbul ağzı esas alınarak düzenlenmiştir. Yeni alfabemiz ve yazımız bu ağzın özelliklerini yansıtır. İstanbul’da öteden beri başka ağzların olduğu söylenir ve dildeki düzenlemenin hangi ağza dayandığı da merak edilir. Alfabemizin ve yeni yazımızın dayandığı “İstanbul ağzı” teriminden anlaşıldığına göre İstanbullu aydınların, yazar ve şairlerin dili kastedilmektedir” (Zülfikar, 2009: 32).

İstanbul ağzı, yazımızın temelini oluşturur. İfadelerimizde dilin buradaki kullanım şekli dikkate alınır. Çünkü dilde ve bu dilin yazımında birliğin sağlanması ortak bir yapının kabulü ile mümkün olmaktadır. ”Bir ortak dil çoğu kere, diğer ağzlarca bölgesel konuşma tarzının yanında genel anlaşma aracı olarak kabul edilen belirli bir ağza dayanır” (Porzig’den aktaran Ülkü, 1986: 20).

Öğrencilere uyguladığımız kompozisyon çalışmalarında özellikle dikkat çeken hususlardan birisi de; konuştukları ağız özelliklerinin bire bir yazıya aktarılması sorunudur. Öğrenciler yaşadıkları yerde, okulda, arkadaş çevrelerinde ve aile ortamında kelimeleri nasıl telaffuz ediyorlarsa o şekilde de yazıya geçirmektedirler. “Alfabemiz fonetik olduğundan, yazı yazarken, alışkın olduğu mahalli telaffuzun etkisinde kalan çocuk, çoğu zaman kelimelerin manasına ve resmî yazı dilindeki imlasına önem vermemekte, dikkat etmemektedir” (Erik, 1991: 20). Türkçe diğer dillere nazaran çoğunlukla yazıldığı gibi okunan bir dildir. Fakat konuşma esnasında kelimelerdeki bazı sesler değiştirilebilmekte ya da kelimedden çıkarılabilmektedir. “Birkaç örnek verelim: Öyle değil, çıkarıp da, bakmayan, deyip, *alacağız* yazarız; öyle diil, bakmıyan, alıcağız, çıkarıp ta diye okuruz” (Zülfikar, 2009: 23). Öğrencilerin de yazı çalışmalarında yeterli nitelikte öğrenim görememesinden ya da kendisiyle alakalı sebeplerden dolayı gerekli bilgilerle donatılmaması, kendilerini yazılı olarak ifade etmekte yetersiz kalmalarına sebep olmaktadır.

2. YAZI DİLİ

Yazı dili farklı kaynaklarda: “Bir ülkede konuşulan ağızlardan birinin yazılı anlatımlar için kabul edilmiş biçimi, ölçünlü dil, standart dil” (TDK, 2010) ve “Bir lehçe üzerine kurulan ortak dilin yazışmalarda kullanılması, okul kitaplarının, bilim ve sanat yapıtlarının bununla yazılması sonucunda ortaya çıkan yazılı dile biz *yazı dili* diyoruz” (Aksan, 1995: 86), şeklinde de ifade edilmektedir.

“**Yazı dili** bir toplumun kültür dilidir. Edebi eserler bu dille yazılır; bilim, bilgi bu dille üretilir, edebiyat bu dille gerçekleşir, devlet bu dille yönetilir. Yine bu dille geçmişten bugüne, bugünden yarına köprüler kurulur. Konuşma dili bölgesel özellikleri taşıdığı halde, yazı dili genel özellik gösterir. Bir ülkede bir dil içinde birçok konuşma dilleri olabildiği halde, bir tane yazı dili vardır” (Göker, 1998: 39).

Başka bir kaynakta ise, “En kaba tanımıyla yazı, sözün kâğıda geçmesi demektir. Bununla birlikte her sözün yazıya geçmediği de bir gerçektir. Boş sözler hiçbir zaman yazılı olarak aktarılmazken, önemli şeyler yazıya geçirilir. Çünkü yazı bir teknolojidir” (TÖMER, 1998: 146), şeklinde ifade edilmiştir.

Bu tanımlardan yola çıkarak yazılı geçmişimize baktığımızda öğrencilere yeterli bir öğretim sunamadığımız görülmektedir. Millî Eğitim Şuralarında sıklıkla dile getirilmesine rağmen belirli bir standarda oturtulamayan yazı öğretimi halen daha öğrencilerimiz için sorun teşkil etmektedir. İkinci Maarif Şurası açış konuşmasında da “Her derecedeki okullarımızda ana dili öğretimini kuvvetlendirme yolunda birçok tedbirler alınmış olmakla beraber, bilhassa yazı yazmada istediğimiz neticeyi alamadığımız muhakkaktır” (Yücel, 1998: 203), şeklinde ifade edildiği gibi yazı eğitimi günümüzde de eksik yönleriyle karşımızda bir sorun olarak durmaktadır. Okuma eylemiyle öğrencinin edilgen durumunu, öğrenciyi yazma işine de katarak etkin hale getirmek okullardaki temel hedeflerden birisi olmalıdır. Öğrencilerin, yazı yazmayı zihinlerinde çok hayalî bir olaymış gibi yalnızca bazı özelliklere sahip kişilerin bu beceriyi ortaya koyabileceği gibi yanlış düşüncelerden arındırılması gerekmektedir. Yazı da temelinde teknolojinin doğrudan kendisidir. Ong yazıyı şöyle değerlendirmektedir:

“Platon, tıpkı bugün birçok insanın bilgisayarını gördüğü gibi, yazıyı dışsal, yabancı bir teknoloji olarak görüyordu. Bugünse yazıyı öylesine içselleştirmiş, benliğimizin o denli ayrılmaz bir parçası kılmıştır ki, matbaa ve bilgisayarını kolaylıkla teknoloji olarak nitelendirdiğimiz halde, yazıyı teknoloji olarak görmekte zorlanıyoruz. Fakat yazı (özellikle alfabeli yazı), bir teknolojidir; araç gereç kullanımını zorunlu kılar:

kalem, fırça, özenle işlenmiş kâğıt, hayvan derisi gibi tahta yüzeyler, boya, mürekkep vb” (Ong, 1999: 101).

3. YAZMA BECERİSİ VE YAZMA EĞİTİMİ

Yazma eğitimi vermenin yanında bireylerin bu beceriyi edinebilmeleri ve aktif bir biçimde kullanabilmeleri temel gayelerden birisidir. Yazma becerisini geliştirebilmek için yapılacak en önemli eylemlerden biri de bol bol yazdırmaktır; çünkü yazma becerisi kolay kolay kazanılmaz. Yazma eğitiminin önemi hususunda farklı bakış açıları bulunmaktadır:

“Türkçe öğretiminin temel amaçlarından biri de öğrencilerin yazılı anlatım becerilerini geliştirmektir. Yazmak, duyduklarımızı, düşündüklerimizi, tasarladıklarımızı, görüp yazı ile anlatmaktır. Konuşma gibi, başkalarıyla iletişim kurmanın, kendimizi anlatmanın bir yoludur” (Sever, 1997: 21).

Göçer’e göre de:

“Herhangi bir konuda duygu, hayal ya da özgün fikirleri belli bir düzen ve bütünlük içinde yazıya geçirme işine de yazma denir. Yazma (yazılı anlatım / kompozisyon), ‘düşünce gücüne sahip olanların görüş, fikir ve duygularıyla gözlem, deney ve tecrübelerini, seçilen konuyla ilgisi ölçüsünde planlayıp dilin kurallarına uygun biçimde anlatması’ olarak tanımlanabilir” (Göçer, 2010: 178-179).

Bilgi ve teknoloji çağı olarak adlandırılan, bireysel yeteneklerin daha çok önem kazandığı günümüzde, bireyler, günlük yaşam içerisinde ihtiyaçlarını gidermek, duygu ve düşüncelerini başkalarıyla paylaşmak, bilgi edinmek ve çağa ayak uydurabilmek için toplum içerisindeki diğer bireylerle iletişim kurmak zorundadır. İnsanlar arasındaki iletişimin en temel unsuru ise dildir. Dil, insana ait duygu ve düşüncelerin, geliştirilen semboller yoluyla diğer insanlara aktarılmasını sağlar. İnsanlar arasındaki iletişimde bir vasıta olan dil, dört temel beceriye dayanır. Bunlar; okuma, dinleme, konuşma ve yazma becerileridir. Sağlıklı bir iletişim için bireylerin bu dil becerilerini en iyi şekilde bilmeleri gerekmektedir.

Eğer bu dil becerileri tam anlamıyla kazanılmazsa eğitim ve öğretim sürecinin sekteye uğraması kaçınılmazdır. Çünkü çevreyi dil ile anlamlandıran birey, eksik dil becerileriyle çevresinde olup biteni de yanlış değerlendirecektir. Diğer temel becerilerin yanında yazma becerisi en zor kazanılanıdır. Yazmak demek düşünmek demektir. Düşünmek ise uzun soluklu bir özveri ve çalışma ister. Günümüzde, okullarda yazma becerisiyle ilgili karşılaştığımız sorunların başında da

öğrencilerimizi düşünmeye sevk edecek farklı materyallerin ve uygulamaların olmayışı gelmektedir. Yazmanın insan yaşamı üzerindeki önemini Özbay şöyle ifade eder:

“Duygu, düşünce, görüş ve hayallerin sözle ifade edilmesi yeterli değildir. İletişimde yazı da çok önemlidir. Yazmak, insanın günlük çalışmalarında olduğu kadar, meslekteki bilgilerini başkalarına aktarmak açısından da bir ihtiyaçtır. Yalnız edebiyatla uğraşanlar değil, diğer alanlarda çalışanlar da yazma ihtiyacı duyarlar. Yazma, konuşmanın bir takım sembollerle tespit edilmesidir. Yazma da konuşma gibi ihtiyaçtan doğmuş ve hayatımızın ayrılmaz bir parçası haline gelmiştir, insanlar duygu, düşünce, istek ve tasarımlarını, hayallerini başkalarına aktarmak, uzaktakilere duyurmak, gelecek nesillere ulaştırmak isterler” (Özbay, 2010: 252).

Yazma eğitimi, sözcüklerin doğru yazılışını öğretmeyi, dolayısıyla doğru okumaya ve söylemeye alıştırmayı, karşılaşılan yeni bir sözcüğü tanımayı, yazma kurallarını öğretmeyi, doğru yazma istek ve alışkanlığını kazandırmayı amaçlamaktadır. Sınıf içi uygulamalarda öğrencilerin yazma becerisini geliştirmeye dönük çalışmalara yer verilmeli, özellikle noktalama işaretlerine ve yazım kurallarına dikkat edilmelidir. Öğrenciler bir konu hakkında konuşturulmalı ve daha sonra yazma çalışmalarına yer verilmelidir. Konuşma ile yazma arasındaki hız farkından doğabilecek hataları azaltmak için başlangıçta öğrencilerin yazma hızlarına uyacak şekilde söylemeye, kendilerinin ve arkadaşlarının yazdıklarını okuyarak eksiklerini bulmaya ve düzeltmeye çalışmaları alışkanlık hâline getirilmelidir.

Yazma eğitiminin zorlu bir süreç olduğundan yukarıda bahsetmiştik. Buradan yola çıkarak yazma becerisi kazanımının da kolay olmadığı açıktır. Yapılacak uygulamaların çeşitliliği ve zenginliği, bu becerinin kazanımını hızlandıracaktır. Okullarımızda yazma becerisinin gelişmesi için yapılan uygulamalar “kompozisyon” uygulamaları başlığı altında sürdürülmektedir. Fakat ifade zenginliği ve yazılı mesajlarımızın karşı tarafa doğru iletilebilmesi için yalnızca bu uygulamalar yetersiz kalmaktadır. Çünkü kompozisyon çalışmalarının yapıldığı sınıfların kalabalık olması çalışmanın hedeflerine ulaşamamasına sebep olmaktadır. Bununla birlikte ortaya konulan çalışmanın değerlendirilebilmesi için öğretmenler tarafından, öğrencilerin yazdıklarına belirli sınırlandırmalar getirilmektedir. Çok sayıda çalışmanın değerlendirilebilmesi için öğretmenlerin öğrencilerine kısa yazmaları hususunda yaptığı uyarılar, aslında onların yazma becerilerinin gelişimini farkında olmadan engellemektedir.

Yazma becerisinin kazanılmasındaki bir diğer önemli husus, ev ödevleridir. Yazılı ödev, eğitimimizde vazgeçilmez unsurlar arasında yer almaktadır. Ev ödevlerinde öğrenci kendi başınadır; yazdığına, yaptığına ve düşündüğüne sonuna kadar özgürdür. Düşündüklerini, anladıklarını, öğrendiklerini yazmaktadır. Bunları yaparken eksik, yanlış ve belirsiz bilgilerinin farkına varır; düzeltme yollarını arar. Bizim eğitim sistemimizde “ev ödevi” uygulaması öğretmenler ve öğrencilerimiz tarafından yanlış anlaşılmaktadır. Eve verdiğimiz çalışmalar çoğunlukla belirli bir atasözü ya da özdeyişten öteye geçmemektedir. Öğretmen birkaç cümle verdikten sonra öğrencilerden bunlarla ilgili yazmalarını ister.

Buraya kadar sorun görünmemekle beraber bundan sonrasına dikkat edilmelidir. Çünkü öğretmenler ortaya konulan yazıların ayrıntılı olarak değerlendirmesini çoğu zaman yapmamakta ve dönüt işlemi gerçekleştirilmemektedir. Yazı için ayrılan ders saatleri ise genellikle verimli olmayan uygulamalarla geçiştirilmektedir.

Göğüş bu hususa şöyle dikkat çeker:

“Öğrencilere pek de gerekli olan yazma alıştırmaları yaptırılmazken, yazma derslerine ayrılmış olan saatler de, pek yararlı olmayan etkinliklerle doldurulmaktadır. Örneğin öğretmen, seçip sınıfa getirdiği bir yazıyı okuyor; sözde bunun planı, anlatımı incelenecektir. Oysa, bunlar incelenirken öğrencinin önünde yazı (örü: metin) yoktur, öğrenci edilgin bir dinleyici durumundadır” (Göğüş, 1978: 246).

Bir becerinin kazanılmasındaki en önemli faktör, o beceriyle öğrenciyi bire bir karşı karşıya getirmektir. Bu şekilde öğrencinin zihnindeki soyut ifadeler somutlaşır ve anlama için bir yol açılmış olur. “Burada önemli bir noktayı bir daha vurgulayalım: Doğruya; görme, yapma ve alıştırmayla varılır. Beceri, ancak yaptırmakla ve yazdırmakla kazanılır” (Kavcar, 1998: 68).

“Kompozisyon Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar’ isimli araştırmada yazma eğitimi ile ilgili şu sorunlar belirlenmiştir:

- Öğrenciler, ‘kompozisyon’ terimi konusunda yanlış bilgilendirilmişlerdir.
- Öğrencilerde yaratıcı düşünme becerisi gelişmemiştir.
- Öğrenciler ele alınan konu hakkında derine inememektedirler.
- Öğrenciler fikirlerini destekleyecek örneklere yer verememektedirler.
- Konulara tek yönlü bakılmakta, farklı bakışlar yakalanamamaktadır.

- Başlıklar ile içerik arasında uyumsuzluklar söz konusudur.
- Temel cümle yapılarında hatalar bulunmakta, özgün niteliği olmayan genelleşmiş cümleler kullanılmaktadır.
- Söz varlığı çok sınırlıdır. Kullanılan sözcükler gündelik yaşantılarının ötesine geçememekte; sözcükler, konuşma dilindeki yerel söyleyişlere göre yazılmakta; argo ifadeler kullanılmaktadır.
- Yazım yanlışları vardır. Çok sayıda noktalama yanlışlığı görülmektedir.
- Özne-yüklem uyumsuzlukları, kip uyumsuzlukları, sözcüğün yanlış ya da gereksiz kullanımına dayanan anlatım bozuklukları yaygındır” (Ayyıldız ve Bozkurt, 2006: 49).

Yukarıda da görüldüğü gibi yazma eğitiminde birçok sorunla karşılaşmakta ve sorunların bu denli çok oluşu, ilköğretimdeki Türkçe derslerinde verilen yazma eğitiminin niteliği üzerinde düşünmemiz gerektiğini ortaya koymaktadır.

Yazma becerisinin kazanılması için Demirel de yazma becerisi kazandırılırken nelere dikkat edilmesi gerektiğini farklı maddeler altında şu şekilde incelemiştir:

“Yazma becerisi yazı yazmakla öğrenilir. Yazma eğitimi yönteminin temel ilkesi yazdırmaktır.

- Güzel yazmak, sadece bazı formülleri beceriyle kullanmak değildir. Öğrenciler, konu üzerinde sözcük dağarcığıyla özgürce bildirmeye yöneltilmelidir.
- Öğrencilerin kendi düzeyine uygun duygu, deney, yaşantı ve bilgilerini anlatma olanağı verecek konular seçilmelidir.
- Yazma etkinlikleri için ayrı bir ders saati ayrılmalıdır. Yazma becerisi kazandırmak için alıştırmalar, denemeler, açıklamalar yapılmalı, bunlarla ilgili bilgiler verilmelidir. Yazma dersinde yapılacak çeşitli etkinlikler vardır. Öğrencilere çeşitli cümle, paragraf alıştırmaları, denemeleri yaptırılır, tür ve biçim bilgileri verilir. Yaptırılacak ödevlerin konuları tartışılır. Öğretmen tarafından incelenmiş ödevler eleştirilir, başarılı ödevler okunur.
- Öğrenci düzeyleri dikkate alınmalıdır.
- Yazma becerileri oldukça ağır gelişir. Çünkü çeşitli alıştırmalarla kazanılacak bir beceridir. Zaman ister. Yazma çalışmalarında kolaydan zora, basitten karmaşığa gidilmelidir.

- Derslerdeki yazma çalışmaları, öğrencilerin o türde, ayrıca yapacakları, ödevlerle sonuçlanır. Ödevler ğretmen tarafından düzeltilmeli ve değerlendirilmelidir. Yazma ile konuşma etkinlikleri arasında ilişki kurulmalıdır. Sınıfta konuşulan bir konu yazma devi olarak verilebilir.
- Öğrencilerin yazma konusunda kişisel ayrılıkları göz önünde tutulmalıdır. İstekli ğrenciler yreklendirilmelidir.
- Sınıfta, yazma etkinliklerine istek uyandırılmalıdır. Bu da yazdıklarını birbirine okuma alışkanlığı oluşturarak, yazma yarışmaları düzenleyerek, okulda gazete, dergi çıkararak yaratılabilir.
- Yazma etkinlikleri başka derslere, özel yaşama kaydırılmalıdır” (Demirel, 2003: 102-103).

İKİNCİ BÖLÜM

CUMHURİYET'TEN GÜNÜMÜZE TÜRKÇE ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA YAZMA EĞİTİMİ

Cumhuriyetin ilanının ardından her alanda olduğu gibi eğitim alanında da köklü değişikliklere gidilmiştir. Yeni kurulan devletin temellerinin en sağlam şekilde atılabilmesi için eğitim ve öğretim faaliyetlerinin tek bir çatı altında toplanmasıyla genç neslin daha iyi bir öğrenim görmesi amaçlanmıştır. Buradan hareketle eğitim ve öğretim programları yeniden yapılandırılmış ve bu taslak programlar eğitimin gidişatına yön vermiştir.

Cumhuriyet'ten önce eğitim sitemindeki eksikliklerin farkında olan Atatürk, eski eğitim sisteminin kaldırılıp yerine Cumhuriyet'in hak ettiği refah seviyesine ulaşabilmesi için daha yenilikçi ve ileriye dönük bir programın hazırlanması talimatını vermiştir. Atatürk; muasır medeniyetlerden geride kalmamızın sebebini geleneksel eğitim anlayışımıza bağlamaktadır.

“Atatürk'ün çerçevesini çizdiği yeni eğitim modelinin en önemli özelliği, her şeyden önce millî bir nitelik taşımasıdır. Bu nitelik de ancak ana dili ile yani Türkçe ile sağlanabilir. Atatürk, yaptığı eğitim reformuyla her şeyden önce Türkçenin haysiyetini korumuştur. Türkçenin haysiyetinin korunması ise büyük Türk milletinin haysiyetinin korunması demektir” (Dursunoğlu, 2006: 3).

Eğitim ve öğretim programları; okulun amaçlarını, öğretilecek içeriği, varılmak istenen hedefleri ve bu hedeflere ne derece ulaşılabildiğini saptayan değerlendirme ölçütlerini de içinde barındırır.

“Bir eğitim sistemi, o toplumun ayrılmaz bir parçasıdır. Eğitimin temel amacı, ferdleri, çevrelerini kontrol edebilecek veya çevrelerine uyum sağlayabilecek yeteneklerle yetiştirmektir” (Doğan, 1970: 65).

Eğitim ve Öğretim programları hazırlanırken hem gelişme çağındaki öğrencilerin özellikleri ve istekleri hem de ülkenin ihtiyacı olan insan gücü yetiştirme gerekliliği doğrultusunda çift yönlü bir düşünce sisteminin olması kaçınılmazdır.

Her öğrencinin kişisel ve zihinsel yeterlilikleri farklıdır. Her öğrenciye göre bir programın hazırlanması ise oldukça güçtür. Buradan hareketle eğitim ve öğretim

programlarının çerçeve program niteliği taşımasının yanında geneli en iyi şekilde kapsayacak nitelikte olması gerekmektedir.

Toplumun ihtiyaçlarındaki ve sosyal yapısındaki değişimler ve öğrencide yeni eğilimler ortaya çıktıkça, her seviyedeki okul programlarında belirtilen amaç, içerik ve yöntemin de buna paralel olarak değişmesi gerekir.

Bu bölümde, araştırmamızın temelini oluşturan; Cumhuriyet'in ilanıyla birlikte Türkçe müfredat programları içerisinde yazma eğitimine ayrılan süreleri ve yazma eğitimi içerisinde yapılmış olan çalışmaların neler olduğunu ortaya koyacağız.

1. 1924 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI

1924 yılında hazırlanan program, Cumhuriyet tarihinin ilk Türkçe öğretimi programı niteliği taşımaktadır.

İlköğretim alanında 1915 tarihli programın uygulamasına 1924 yılına kadar devam edilmiştir. 1921 yılında toplanan Maarif Kongresinde İlköğretim Müfredat Programları üzerinde durulmuş ancak bir karara varılamamıştır. 1923 yılında toplanan “Birinci Heyet-i İlmiye” toplantısında ilköğretim programında yapılacak değişiklikler tartışılmıştır. 1924 yılında “İkinci Heyet-i İlmiye” toplantısı yapılmış, ilk ve orta öğretimin o zamana kadar sürdürülen statüleri değiştirilmiş, ders kitapları yazdırılmıştır. “İkinci Heyet-i İlmiye” tarafından Cumhuriyet döneminin ilk müfredat programı hazırlanmıştır. Bu müfredat programı ile devreler ortadan kaldırılmış, beş sınıf bir bütün olarak ele alınmıştır. Ayrıca ilköğrenim süresi altı yıldan beş yıla indirilmiştir (Cicioğlu, 1985: 170-171).

Cumhuriyet dönemi için hazırlanan ilk müfredat programında kız ve erkekler için ayrı müfredat programları hazırlanmıştır. Ayrıca çocukların gelişim evreleri de göz önüne alınarak ilköğrenim iki devreye ayrılmış; birinci devrede tek kitap kullanımı, ikinci devrede de çok kitap kullanımı benimsenmiştir.

İkinci Heyeti İlmiye toplantısı çalışmaları neticesinde 1924 yılında Cumhuriyet döneminin İlk Orta Okul programı özelliğini taşıyan program hazırlanmıştır. 1924 tarihli bu programda ders programı şu şekildedir:

Tablo 1. Lise Birinci Devre Haftalık Ders programı (1924)

Derslerin Adları	1. Sınıf		2.Sınıf		3.Sınıf	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
Türkçe Edebiyat	7	7	5	5	4	4
Ecnebi Lisanı	5	5	5	5	5	5
Malumat-ı Vataniye	-	-	1	1	1	1
Din Dersleri	1	1	1	1	-	-
Tarih	2	2	2	2	2	2
Coğrafya	2	2	1	1	1	1
Hayvanat	1	1	-	-	-	-
Fizyoloji	-	-	-	-	2	2
Nebatat	-	-	1	1	-	-
Arziyat	-	-	-	-	1	1
Fizik	-	-	2	2	2	2
Kimya	-	-	1	1	2	2
Riyaziyat	5	5	4	4	4	4
Resim	1	1	1	1	1	1
Terbiye-i Bedeniye	1	1	1	1	1	1
Ev İdaresi	-	-	1	1	-	-
Çocuk Bakımı	-	-	-	-	1	1
Atölye	2	1	1	1	-	-
Laboratuvar	1	1	1	1	1	1
Yekün	28	28	28	28	28	28

Kaynak: 1924 Birinci Devre Müfredat Programı.

1924 programı üç sene uygulandıktan sonra öğretmen ve müfettiş raporlarına dayanarak değişiklikler yapılmıştır (Cicioğlu, 1985: 172). 1927 yılından itibaren değişiklik yapılarak uygulanan program şu şekildedir:

Tablo 2. 1924 Tarihli Orta Mektep ve Lise Müfredat Programlarına Ek Orta Mektepler (Lise Birinci Devre) Dersleri

Dersler	1. sınıf		2. sınıf		3. sınıf		Yekün	
Türkçe	7		5		4		16	
Vatan-ı Malumat	-		1		1		2	
Tarih	2		2		3		7	
Coğrafya	2		2		1		5	
Hayvanat	2		-		-		2	
Nebatat	-		1		-		1	
Araziyat	-		-		1		1	
Fizyoloji ve Hıfzıssıhha	-		-		2		2	
Fizik	-		2		2		4	
Kimya	-		1		2		3	
Riyaziyat	5		4		4		13	
Ecnebi Lisanı	5		5		5		15	
Resim	2		2		1		5	
Musiki	1		1		1		3	
Jimnastik	2		2		2		6	
	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek	Kız	Erkek
Ev idaresi	-	-	1	-	-	-	1	-
Çocuk bakımı	-	-	-	-	1	-	1	-
Atölye	2	2	1	2	1	2	4	6
Labaratuvar	-	2	-	2	-	1	-	5
YEKÜN	32		32					

Kaynak: Yücel, akt. Cicioğlu, 1985: 172.

1924 tarihli Türkçe programında yazma becerisiyle ilgili çalışmalar Türkçe dersinden ayrı düşünülmemiştir. Ders içerisinde zaman zaman yazma çalışmalarına yer verilmesi uygun görülmüştür.

2.1929 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI

Türkiye Cumhuriyeti Devleti 1 Kasım 1928 tarihinde Latin Harflerin Kabulü ve Tatbiki Hakkında Kanun'u kabul etmiş ve böylece yazıda Latin harflerin kullanımı söz konusu olmuştur. Yeni harflerin kabulü, 1924 Programının değiştirilmesi zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır. 1929 yılında yeni bir müfredat program hazırlanmış ve 1930 yılında uygulanmaya başlanmıştır.

Program; dilbilgisi (gramer), yazı (tahrir) ve konuşma (kıraat) alanlarına ayrılarak bunların her biri için ayrı ayrı ders saatleri düzenlenmiştir. Tahrir (Yazı) dersleri, orta mektep birinci sınıflar için haftada 2 (İki), ikinci ve üçüncü sınıflar için haftada 1 (Bir) ders saati olarak belirlenmiştir (Cicioğlu, 1985: 173).

1929 Müfredat Programı, daha önce uygulamaya konulmuş olan programlardan yöntem bakımından büyük farklılık gösteren bir yapıya sahiptir. Türkçe öğretiminin ilke ve esasları ile amaçları ilk defa bu programla ortaya konmuştur. Bu amaç ve ilkeler, ana dili eğitim ve öğretimi açısından çok önemli bir yere sahiptir. Programda konuşma ve yazma yeteneklerinin geliştirilmesi ve Türkçenin öğretimi için yapılacak çalışmalar hakkında birtakım bilgiler verilmiştir.

2.1. AMAÇLAR

Yazma becerisine yönelik açıklamalar “Türkçe Derslerinin Başlıca Gayeleri” başlığı altında verilmektedir. Buna göre Türkçe Öğretiminin öncelikli amacı “Talebeyi meramını ağızdan ve yazı ile ifade etmeğe alıştırmak” şeklinde verilmiştir. Bu cümleden sonra nasıl bir yazma becerisi kazandırılacağı şu şekilde açıklanmaktadır:

“Talebeyi yazı ile meramını ifadeye alıştırmak demek:

- Karşısındakinin haline ve yazacağı mevzuun icabına uygun bir şekilde mektup yazmak.
- Kendi fikir seviyesinde olan muhtelif mevzulardan herhangi birini vazih ve okunabilir bir şekilde kaleme almak ve fikirlerini bir paragraf(fıkra) veya muhtelif paragraf(fıkra)lar içinde en muvafık bir şekilde tertip etmek.
- Okuduğu bir parçanın veya edebî bir eserin en can alacak noktalarını hulasa şeklinde tahlil ve ifade etmek.

- Kendisini alakadar eden edebi, ilmi, ticari bir mevzu üzerine tetkik ve tettebbüde bulunarak okuyanlara alaka verecek bir şekilde yazmak.
- (Talebe arasında edebi zevki ve edebi ihtirası olanlar için) küçük bir hikaye yazmak ve bazı münasip hikayeleri ‘Piyas’ haline çevirmek itiyadını vermek demektir.

Yazı ile meramını ifade ederken talebenin:

- Okunaklı ve pişkin bir yazı ile yazması,
- Yazdığı kelimelerin imlasına dikkat etmesi,
- Gramer ve sentaks kaidelerine uygun olarak yazması,
- Büyük harfleri ve muhtelif nokta işaretlerini yerli yerinde kullanması,
- Fikirlerini muvaffakiyetle ifade edebilmesi için çok kelimelere ve orijinal bir üsluba sahip olması,
- Cümle ve ‘paragraf’ların tanzim ve tertibinde muvaffakiyet göstermesi lazımdır” (Maarif Vekaleti, 1929: 4-5).

Yukarıdaki açıklamalarda da görüldüğü gibi öğrencilerin yazılarında bulunması gereken özellikler sıralanmıştır. Öğrencilerin temel olarak, yazdıkları metinlerde karşıdakinin anlayacağı ve konunun yapısına uygun açık ve anlaşılır bir dil kullanmaları gerektiği vurgulanmıştır. Kullandıkları dil; yazım ve imla yanlışlıklarından arınmış olmalıdır. Ayrıca üzerinde durulan bir diğer önemli husus da; fikirlerini başarıyla ifade edebilmeleri için gerekli bilgi hazinesine sahip olmaları gerekliliği ve üslubun özgünlüğüdür. Yazarken sayfanın yapısına dikkat edilmesi, fikirlerin düzenli bir sıra halinde verilmesi ve yazımın okunaklı olması da kayda değer bir durumdur.

Fakat dikkati çeken husus ise yazım kuralları ile ilgili geniş ve yeterli bir bilginin bulunmayışıdır. Programda öğretmenlerin; hangi yazım kurallını ne zaman öğreteceği ile ilgili bir noktaya rastlamamaktayız. Buradan; öğretmenin inisiyatifinin ön plana çıktığını görmekteyiz.

2.2. AÇIKLAMALAR

Programın “Umumî Mülâhazalar” başlığı altında yazma becerisi ile ilgili bazı noktalara değinilmiştir. Fakat doğrudan bir atıf yapılmamıştır. Yazma becerisinin kazandırılmasına yönelik olarak tek bir maddede yüzeysel bir söylem vardır.

Bu:

- “Türkçe dersleri lisanın şifahi ve tahriri cephesinde mütevazi olarak ilerletmelidir. Talebe lisanın yalnız tahriri cephelerinde iyi itiyatlar kazanmış olmakla onları şifahi cephede de mutlaka kazanmış sayılamazlar.

Şifahi cepheye de ayrıca itina etmek zarureti vardır” (Maarif Vekaleti, 1929: 7).

“Umumî Mülâhazalar” başlığı altında yazma (tahrir) becerisine yönelik doğrudan bir madde bulunmamakla birlikte programda ayrıca bir “Tahrir Dersleri” başlığı altında yazılı anlatım konuları belirlenmiştir.

2.3. TAHRİR DERSLERİ

“Tahrir derslerinin gayesi:

- Talebeye muhiti hakkında daha geniş bir alaka ve daha iyi bilgiler vermek.
- Talebede müşahede ve bilgilerini tertip ve ifade kabiliyetini artırmak.
- İyi, cümle paragraf(fıkra) teşkili itiyadını inkişaf ettirmek.
- Manasını kavrayarak kullandığı kelimelerin adedini artırmak.
- En muvafık şekilde mektup yazmağı öğretmek.
- Yazacağı kelimeleri yanlışsız yazmağı öğretmek.
- Gramer ve sentaks kaidelerine muvafık olarak yazıya alıştırmak” (Maarif Vekaleti, 1929: 9).

Programdaki yazı ve yazım ile ilgili ifadeler yukarıdaki yedi madde ile sınırlıdır. Programda, noktalama işaretlerinden hangilerinin, ne zaman öğretileceği, eklerin yazımı, yazımı karıştırılan kelimeler gibi birçok unsur ele alınmamıştır.

2.4. TAHRİR MEVZULARI

Bu bölümde öğrencilerin hangi konular üzerinde yazı yazacakları belirtilmiştir. Bir bütün olarak ele alınan yazma becerisi, her sınıf düzeyinde ayrı ayrı planlamak yerine, birbirinin devamı niteliğinde genişletilmiş olarak verilmiştir.

“Bu sınıfta ikinci sınıfın tahrir mevzularından başka şu gibi mevzularda ilave edilmelidir:

- Muhtelif meslekler hakkında talebeden her birinin elde ettiği hususi malûmatı arkadaşlarına ifade.(Filân mesleğe nasıl girilir, oraya girenler ne ile meşgul olur, bu meslekte bulunmanın faydalı ve mahzurlu noktaları.)
- Bu sınıfta talebeye tasvir ettirilecek mevzular seçilirken talebenin muhtelif duygularına hitap edecek mevzulara ehemmiyet verilmeli ve yazılan eserin kıymeti dinleyenlerin üzerinde yaptığı tesirin derecesi ile ölçülmelidir.
- Kitapta görülen bir vak'anın bugün cereyan ediyormuş gibi bir gazeteye havadis olarak yazılması, bu havadise münasip bir serlevha konulması.
- Kitaplarda tesadüf edilen muhtelif şahsiyetler arasında mektuplar.
- Gazetelerde görülen mühim vak'alara dair ağızdan izahat.
- Milli, vatani mevzular. Türk Cumhuriyetinin ve Türk inkılâbının muhtelif safhalarına dair mevzular.
- İstida yazmak, resmi işlere taallük eden mevzular üzerine tahrirat ve tezkereler yazmak.

Her sınıfta tahrir mevzularını verir ve tashih ederken nazarı dikkate alınacak noktalar şunlardır:

- Tahrir mevzuları verilirken talebenin onları yazması için içtimaî bir saik bulunması çok faydalı olur: Meselâ talebenin hakikaten hasta olan arkadaşlarına hatır sormak için mektup yazmaları böyle içtimaî bir saik üzerine yazı yazmaları demektir. Mektubu muhayyel bir hastaya yazdırmadansa sırası gelince talebenin alâkadar oldukları bir hastaya yazdırmak daha terbiyevîdir.
- Yazdırılacak mevzular üzerine bazan evvelce şifahî mükâleme yapmak ve bu mükâleme üzerine plan çizmek faydalıdır.
- Talebe, bütün yazdıklarını içtimaî bir gaye ile yani arkadaşlarına okumak, arkadaşlarına alâka vermek veya mektep mecmuasında neşrolunmak için yazmalıdır.
- Tenkit, yazılan parçaların kusurlu cihetlerine olduğu gibi iyi cihetlerine de şamil olmalıdır. Muallim talebesini kendi yanlışlarını bulup tashih etmeğe alıştırmalıdır” (Maarif Vekaleti, 1929: 11-12).

3. 1930-1931-1937-1938 PROGRAMLARINDA YAZIM KURALLARI

Yazma becerisi açısından 1930-1931-1937 programlarına bakıldığında 1929 programına göre herhangi bir değişikliğin olmadığı görülmektedir. 1930 ve 1931 Türkçe programları ilköğretim ve ortaöğretim ayrımı yapılmadan hazırlanmış

olmakla birlikte “1938 yılında yeni bir ‘Ortaokul Programı’ neşredildi. Bu programda Türkçe dersinin amaçları 1929 Programı’ndan pek de farklı değildir” (Calp, 2005: 25). Programda yazma becerisi ile ilgili açıklamalar, amaçlar ve açıklamalar bölümlerinde yapılmaktadır. 1937 yılına kadar yazma becerisiyle ilgili hususlar aynen tekrarlanmış ve 1937-1938 yıllarında müfredat programda küçük değişikliklere gidilmiştir. Daha önceki yıllarda Türkçe dersi içerisinde yürütülen yazı çalışmalarına ayrı bir ders saati ayrılmıştır. 1939 yılında 11 yıl uygulanacak olan müfredat programı hazırlanmış, bu müfredat programında, ders saati 34’ten 29’a indirilmiştir.

Tablo 3. Ortamektep (1.devre) Sınıfları Ders Programı (1931-1932)

Dersler	1. Sınıf	2. Sınıf	3.Sınıf
Türkçe	6	5	4
Tarih	2	2	3
Coğrafya	2	2	1
Yurt Bilgisi	1	1	1
Hayvanat	-	2	2
Nebatat	-	2	-
Arziyat	-	-	1
Fizyoloji ve hıfzıssıhha	-	-	3
Fizik	-	2	2
Kimya	-	2	2
Riyaziyye	5	4	4
Fen Bilgisi	3	-	-
Yabancı Lisan	5	5	5
El Yazısı	1	1	1
Resim	2	2	1
Musiki	2	1	1
Jimnastik	2	2	1
Askerlik Dersleri (erkeklerle)	-	2	2
Çocuk Bakımı (kızlara)	-	-	1
Serbest Zaman	3	1	2
Toplam	34	34	34

Kaynak: 1931 Ortamektep Müfredat Programı.

1949 yılına kadar değiştirilmeden devam eden 1938-1949 programı şöyledir:

Tablo 4. Erkek ve Kız Ortaokullar Haftalık Ders Programı (1938)

Dersler	ERKEKLER			KIZLAR		
	1	2	3	1	2	3
Türkçe	6	4	4	5	4	4
Yazı	2	-	-			
Tarih	2	2	2			
Coğrafya	-	2	2			
Yurt Bilgisi	-	2	2			
Yabancı Dil	5	4	4			
Matematik	5	4	4			
Beden eğitimi	1	1	1			
Resim	2	1	1	1	1	1
Müzik	1	1	1			
Fizik	-	3	3			
Kimya	-	-	-			
Tabiat bilgisi	3	3	2			
Askerlik	-	2	2	-	1	1
Biçki dikiş	-	-	-	2	1	1
Toplam	29	29	29	87		

Kaynak: 1938 Ortaokul Programı.

4. 1949 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI

Önceki programda, bağımsız bir ders olarak işlenen “Yazı” dersi, 1949 Müfredat programında, Türkçe dersi içine alınmıştır. 1949 programının, kendisinden önceki programlarla karşılaştırıldığında daha kapsamlı olduğu göze çarpmaktadır. Programda; Türkçe derslerinin birinci sınıfta 6, ikinci ve üçüncü sınıflarda 4'er saat olarak okutulmasına karar verilmiştir.

Program; Amaçlar, Açıklamalar, Okuma, Söz ve Yazıyla İfade, Dil bilgisi, İnşat, İmla ve Yazı bölümlerinden oluşmaktadır.

Programa bakıldığında imlâ çalışmalarının amacının öğrencilere, Türkçedeki kelimelerin doğru yazılışını ve imlâ kurallarını kavratmak olduğu görülecektir.

“İmlâ bölümünün yazma çalışmaları ile ilişkilendirilerek hazırlandığı programda yazım kurallarının öğretilmesi kadar hataların da düzeltilmesi yönünde uygulama çalışmalarına yer verilmesinin istenmesi önemlidir” (Temizyürek ve Balcı, 2006: 12).

Programda haftalık ders saati 32 saate çıkarılmıştır. 1949 yılından 1970 yılına kadar da uygulanan program şöyledir:

Tablo 5. Ortaokul Programı (1949-1970)

Dersler	SINIFLAR			
	1	2	3	TOPLAM
Türkçe	6	4	4	14
Tarih	2	2	2	6
Coğrafya	2	2	1	5
Yurttaşlık Bilgisi	1	1	1	3
Matematik	5	4	4	13
Fizik	-	3	3	6
Kimya	-	-	2	2
Tabiat bilgisi	3	3	2	8
Yabancı dil	3	3	3	9
Beden eğitimi	1	1	1	3
Resim	1	1	1	3
Müzik	1	1	1	3
Serbest çalışmalar	3	3	3	9
İş Bilgisi	4	4	4	12
Toplam	32	32	32	96

Kaynak: MEB, akt. Cicioğlu, 1985: 184.

4.1. GENEL AMAÇLAR

4.1.1. Amaçlar

“Amaçlar” bölümünde toplam 8 madde olmakla birlikte bunlardan yalnızca 4 tanesi dolaylı yönden yazma becerisiyle ilgilidir. Bunlar:

- “Öğrencileri söz ve yazı ile ifade olunan düşünceleri, duyguları, iyi ve doğru olarak anlamaya alıştırmak.

- Onlara gördüklerini, duyduklarını, bildiklerini, incelediklerini, öğrendiklerini, düşünüp tasarladıklarını söz ve yazı ile doğru olarak anlatma kudretini kazandırmak.
- Öğrencilere Türk dilini sevdirmek, onlarda yaş ve seviyelerine göre yazılmış faydalı kitap ve yazıları arama, bulma ve okuma için devamlı bir ilgi uyandırmak.
- Türk dilindeki kelimelerin manâlarını, doğru yazılış ve okunuşlarını öğretmek suretiyle onların kelime hazinelerini, yaş ve seviyeye uygun bir şekilde ve ilk okula nispetle daha fazla, zenginleştirmek” (MEB, 1949: 43).

4.1.2. Açıklamalar (Türkçe dersinin bütünüyle ilgili esaslar)

Bu bölümde Türkçe dersine ait genel olarak öğrencilerin gelişimlerinin sağlanması hususunda neler yapılması gerektiği üzerinde durulmuştur.

“Öğrencinin ruh gelişmesinde iyi bir anadili öğretiminin rolü hiç bir dersle ölçülemeyecek kadar büyüktür. Bu sebeple Türkçe dersleri öğrencinin:

- Dilbilgisi öğrenimindeki <<ayrıntıları inceliyerek kurala varma>> çalışmalarıyla <<muhakeme>>sini,
- Güzel metinlerin zevkını tattırarak <<duygu>>sunu,
- Türlü metin çalışmalarıyla <<isabetli karar verme>> yeteneğini,
- Okuma ve bilhassa yazma çalışmalarıyla <<imgelem>>ini,
- Söz ve yazıyla ifade konusundaki türlü çalışmalarla da <<güzel konuşma ve yazma alışkanlığı>> yeteneklerini, geliştirecektir.

Uygulamada kolaylık için okuma, yazma, dilbilgisi, imlâ... gibi ayrı bölümlerde görülen Türkçe dersleri arasında sıkı bir bağlantı bulunacak ve bu derslere birbirini tamamlayıcı birer bütün olarak bakılacaktır. Bu maksatla meselâ okuma dersinde gerektiğe öbür derslere ait çalışmalara yer verileceği gibi, yazma dersinde de imlâ kuralları üzerinde durulacaktır. Ancak bu işler yapılırken her dersin kendine ait tekniği birinci plânda kalacaktır” (MEB, 1949: 43-44).

4.2. SÖZ VE YAZI İLE İFADE

4.2.1. Amaçlar

“Öğrencilere gördüğünü, yaşadığını, duyduğunu, tasarladığını, okuduğunu ve düşündüğünü söz ve yazıyla doğru, maksada uygun ve güzel olarak anlatma yetisini kazandırmaktır” (MEB, 1949: 52).

4.2.2. Açıklamalar (Genel olarak söz ve yazıyla ifade)

Bu başlık altında; öğrenci kendini söz ve yazıyla ifade ederken nelere dikkat edileceği üzerinde durulmuştur. “Yazıyla ifade” basamağı aşağıda verilmiştir:

“Yazıya gelince, sözün zaman ve mekân içinde yayılmasını sağlayan tek araç olduğuna göre, ona da değerine uygun bir ehemmiyet vermek gereklidir.

Öğretmen, bir yandan öğrencilerin meramlarını sözle ifade etmelerine imkân verirken bir yandan da yazılı anlatmaya imkân ve fırsatlar hazırlamalı, bu yeteneklerin ilk okuldakine üstün bir şekilde gelişmesini sağlamalıdır. Öğrenci, çevresindeki hayat olaylarını incelerken birçok izlenim alır. Okunan bir makale, dinlenen bir konferans, seyredilen bir müsamere veya bir köy toplantısında onu ilgilendiren birçok gözlem vardır. Bu izlenim, gözlem ve bilgileri düzenli bir sıra içinde tertiplemek, başkalarına söz ve yazı ile nakletmek de söz ve yazı ile ifade amacının sınırları içine girmektedir. Bu şekilde geliştirilen Türkçe dersleri hayati değerlere daha çok önem veren ve çocuğa muhiti daha tanıtmakta etken olan bir öğrenim sağlayacaktır.

Sınıfça yapılan konuşma ve yazma tenkidlerinde bir fikre uymuş görünen bir arkadaşın sözlerinden şırmamak, itiraz eden bir arkadaşına darılıp kabalaşmamak, bu gibi sebeplerle konuyu sınırından çıkarmamak alışkanlıkları orta okul öğreniminde edinilmesi gereken faydalı yeteneklerdir. Öğrencilerin Türkçe karşılıkları olan yabancı kelime ve deyimleri kullanmalarına, böyle kelime veya cümleleri heveskârlıkla yazıya geçirmelerine de mâni olmak lazımdır. Dil garabetlerinin ana dile hürmetsizlik olduğu etraflıca anlatılmalıdır.

Programın yazma kısmında açıklanan konular aynı zamanda sözlü ifade konuları da olabileceğinden konuşma yeteneğinin gelişmesi hususunda onlardan da faydalanılması uygun olacaktır” (MEB, 1949: 52-53).

4.2.3. Yazıyla İfade

Bu başlık altında, öğrencilerin yazma becerisinde kazandıkları başarıların önemine değinilmiş ve öğrencilere kazandırılması gereken unsurların neler olduğu üzerinde durulmuştur.

“Kompozisyon ödevlerinin; çeşitli yönlerdeki çalışmalarıyla; Türkçe öğreniminin okuma, söz ve yazıyla ifade, dilbilgisi ve imlâ gibi hemen bütün bölümlerinde başarı sağladığı unutulmamalı ve bu derse önem verilmelidir. Öğrencilerin şahsiyetlerinin gelişmesinde de en çok yazma derslerinin rolü vardır. Bu husus göz önünde tutularak öğrenciye gördüğünü, yaşadığını, duyduğunu, tasarladığını, okuduğunu ve düşündüğünü yazıyla doğru, düzgün, maksada uygun ve güzel olarak yazmak yetki ve cesareti kazandırılmalıdır. Bunun için öğrencinin:

- Çevresini yakından tanınması ve tanıtması, icabettiği zaman bu konuda geniş bilgi verebilmesi,
- Gözlem yeteneğinin, tertip ve anlatış kabiliyetinin geliştirilmesi,
- Anlamını kavriyerek kullandığı kelimelerin sayısını çoğaltması,
- Yazacağı kelimeleri, cümle ve fikirleri yanlışsız olarak tertiplemeyi öğrenmesi,
- İmlâ kurallarını bilerek uygulama alışkanlığını kazanmış bulunması lâzımdır.

Düğgün yazmak, her Ŗeyden önce düğgün konuŖmakla sıkı bir surette ilgilidir. Bu sebeple, sözle ifade alıştırmaları öğrencilerin düğgün konuŖmaları için olduğu kadar, düğgün yazmaları için de faydalı bir başlangıç olur. Bu maksada varılırken öğrencilere <<yazmanın, söylenenlerin tesbitinden başka bir Ŗey olmadığı, ancak yazının konuŖmaktan daha düğgün olduğu ve kaybolmıyarak kaldığı>> hatırlatılmalı ve yazma işi sık sık konuŖmalara bağlanmalıdır.

Öğrencilerin meramlarını düğgün bir Ŗekilde ifade etmeleri için kazanılması istenen alışkanlıklar:

- Karşısındakinin durumuna ve yazacağı konunun gereğine uygun bir Ŗekilde yazmak,
- Seviyeye uygun konulardan birisini açık ve okunabilir bir Ŗekilde kaleme almak, fikirlerini bir veya birkaç paragrafla tertip ve tanzim edebilmek,
- Okunan bir parça veya eserin ana hatlarını özetlemek,
- Kendisini ilgilendiren bir yazın veya bilim konusunda araŖtırmalarda bulunmak ve bunları okuyanları ilgilendirecek Ŗekilde yazmak,
- Küçük bir hikâye yazmak ve bâzı hikâyeleri piyes haline çevirebilmek, tarzında sıralanabilir.

Bu alışkanlıklar edinilirken:

- Okunaklı, piŖkin bir yazıyla yazmak,
- Yazarken imlâ kurallarını dikkatle uygulamak,
- Dilbilgisi kurallarına uygun yazmak,
- Büyük harflere ve noktalama işaretlerine dikkat etmek,
- Zengin bir kelime hazinesine sahip olmak, hususları da aranacaktır.

Yazı yazmak esas anlamında <<Duygu ve düşüncelerin tesbiti>> demek olduğuna göre, öğretmen, ilk okuldan gelen öğrencilerin yazma Ŗahsiyetlerini belirtmeye çalışacak ve ödevlerini inceliyerek edindiği kanaatlerden, onların yazma temayüllerine uygun yazma konuları vermek hususunda faydalanacaktır. Bilhassa serbest yazma çalışmalarının bu hususta çok faydalı sonuçları görölmektedir.

Öğretmen, öğrencinin duygu ve düşüncelerini plânlı konuŖma ve plânlı yazma uygulamaları arasında yavaş yavaş Ŗahsiyet kazanmaya doğru götürecektir ve bu özelliklerin değerlerini belirtecektir” (MEB, 1949: 55-57).

Düzeltilmeler:

“Yazma ödevlerinin düzeltilmesinde öğretmenin yanlışları hoşgörörlüğü, ilk zamanlarda öğrencinin cesaretini kırmamak bakımından, faydalıdır. Fakat sonradan bunu sınırlamak lâzımdır. Baştan ne kadar hoşgörörlük, sonraki düzeltmelerde ne kadar titizlik gösterileceği ve bunun öğrencilere göre tek tek ayar edilmesi hususu öğretmene bırakılmıştır. Bu düzeltmelerde gelişmesi kontrol edilen ve öğretmen tarafından üstünde durulması gereken yetenekler, öğrencinin, gözlem, düşünme, hayalden canlandırma yetenekleri ile hâfıza kuvveti, dili, imlâ ve yazı kurallarını, noktalama işaretlerini kullanmada başarı derecesi, ifadesindeki sadelik ve samimiliktir.

Öğrenci, bir yazma ödevini evvelâ kendi kendine, sonra da yanındaki arkadaşına okuma alışkanlığını edinmelidir. Onlara böyle yapmanın iyi yazmada büyük rolü olduğu ve büyük yazarların da bundan faydalandıkları hatırlatılmalıdır.

Yazma düzeltmelerinde aşağıda sıralanan hususlara da dikkat edilmeli ve öğrenciye bunların kusur sayılanlarından korunmak, faydalı görülenlerini geliştirmek hususunda kılavuzluk edilmelidir:

- Bizzat yaşanmış olayla onun anlatılışı birbirine denk geliyor mu?
- Öğrencinin artık duymadığı halde, vazife uzun olsun diye, devam ettiği oluyor mu? (Üslûp güzel de olsa bu bir kusurdur.)
- Öğrenci herhangi bir sebeple ana fikri unutarak ayrıntılara gidiyor ve bir daha ana fikre dönemiyor mu? (Üslûp güzel de olsa bu bir kusurdur.)
- İyi gözlemlenmiş ödevler yanında bâzı öğrencilerin pek sönük ödevler vermelerinin sebepleri nelerdir?
- Kusurlu bir üslûp içinde de olsa bir düşüncenin varlığı seziliyor mu?
- Fikirlerin plânı, duygu ve düşüncelerin sıralanışı uygun mu?
- Yersiz sözlere, kelime oyunlarına özeniliyor mu?
- Verilen zaman iyi kullanılmış mı?
- Daha eski ödevlerde düzeltilen ve sınıfça üzerinde durulan yanlışlardan korunuluyor mu?
- Şive yanlışları var mı?

Düzeltilmeler samimi bir lisanla, öğrencinin benliğini incitmeden yapılmalı, bilhassa çocuğu başarısızlık ye'sine düşürmemek hususunda çok dikkat olunmalıdır. Yazma ödevlerinin öğretmen tarafından düzeltilmesinde, yanlışların bir veya iki cümle ile kısaca açıklanması uygun olur.

Bütün bu açıklamalara rağmen, yazma çalışmaları ayrı bir inkişafa tabi tutulursa öğreniminden umulan faydalar çok azalacaktır. Yazma, okuma, dilbilgisi ve imlâ konuları birbirlerine sokulup iç içe incelendikleri nispette başarı imkânları da çoğalmış olacaktır” (MEB, 1949: 61-63).

5. 1951-1970 PROGRAMLARINDA YAZIM KURALLARI

Yazma becerisi açısından 1951 ve 1970 yılları arasındaki programlara bakıldığında; yazma becerisiyle ilgili olarak 1949 programına göre herhangi bir değişikliğin olmadığı görülmektedir. 1938 programında Ortaokul ve Lise Müfredat Programı şeklinde ayrılmış olan program; 1949 Türkçe programında da ayrı şekliyle devam etmiş ve bu ayırım 1951-1970 yılları arasındaki programlarda da varlığını korumuştur. Programlarda yazma becerisi ile ilgili açıklamalar; amaçlar ve açıklamalar bölümlerinde yapılmaktadır.

1927’de programdan çıkarılan Din Dersleri, tekrar seçmeli ders olarak Din Bilgisi şeklinde 1970’deki programda yerini almıştır.

Tablo 6. Ortaokul Müfredat Programı Haftalık Ders Dağıtım Çizelgesi (1970)

Dersler	SINIFLAR			
	1	2	3	TOPLAM
Türkçe	6	4	4	14
Sosyal bilgiler	5	5	4	14
Matematik	4	4	5	13
Fen bilgisi	4	6	6	16
İş bilgisi	4	4	4	12
Yabancı dil	3	3	3	9
Beden eğitimi	1	1	1	3
Resim	1	1	1	3
Müzik	1	1	1	3
Serbest çalışmalar	3	3	3	9
İhtiyarî Ders: Din Bilgisi	1	1	-	2
Toplam	33	33	32	98

Kaynak: MEB, akt. Cicioğlu, 1985: 187.

6. 1981 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI

“Yazı programının biraz daha ayrıntılandırıldığı program; malzeme, yöntem, konu başlıkları ve konuların hangi sırayla işleneceği, düzeltme ve değerlendirme tabloları ile diğer bölümlere oranla daha düzenlidir” (Temizyürek ve Balcı, 2006: 14).

1981 Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programının öncesinde hazırlanan programlara göre daha kapsamlı hazırlanmıştır. İlkokul ve ortaokul olarak bir ayrıma gidilmiş ve hangi sınıfta hangi konuların işleneceği açıklanmıştır. “Özellikle öğretim konularında hemen her sınıfta benzer hedeflerin koyulması dikkati çeken bir başka durumdur. Konuların sistematik olarak ilerlemesi yerine her sınıfta benzer şeylerin söylenmesine neden olan bu karışıklık özellikle dil bilgisi konularında kendisini daha çok hissettirmektedir” (Temizyürek ve Balcı, 2006: 13).

Programdaki “Yöntem”, “Araç ve Gereçler” ile “Ölçme ve Değerlendirme” bölümleri daha önceki programlarda yer almamıştır. Bu bölümler eksikliklerin giderilmesi açısından önemlidir. Fakat “1981 Programı’nda belirlenmiş olan hedef davranışların ne kadar sürede kazandırılacağı, her yaş grubuna ne kadar kelime öğretileceği gibi hususlara yer verilmemiştir” (Calp, 2005: 30).

6.1. ÖZEL AMAÇLAR (VI. - VIII. SINIFLAR)

Programın bu kısmında öğrencilere kazandırılması gereken 15 maddeden oluşan özel amaçların, 1. ve 3. maddesi doğrudan diğer maddeleri ise dolaylı yönlerden yazım kurallarıyla ilgilidir.

“Öğrencilere:

- Yazım ve söz dizimi yanlış yapmadan yazabilme, noktalama işaretlerini yerli yerinde kullanabilme;
- Toplantı programlarını düzenleyebilme, kararlarını yazabilme, bu konularda bildirilen duyurular hazırlayabilme, sonuçları rapora bağlayabilme;
- Kelime gurupları, Atasözü, özdeyiş, deyim vb.ni açıklayabilme;
- Çeşitli derslerle ilgili açıklama ve raporları saptayabilme, özet çıkarabilme, not alabilme;
- Günlük hayatta geçerli yazışmaları yapabilme;
- Sözlü ve yazılı sanat etkinliklerine katılabilme, varsa bu alanlardaki yeteneklerini geliştirebilme;
- Her zaman, her türlü kalemle okunaklı, işlek, güzel ve düzenli bir el yazısıyla yazabilme beceri ve alışkanlıklarını kazandırmaktır” (MEB, 1981: 28).

6.2. ÖĞRENCİLERİN KAZANACAKLARI DAVRANIŞLAR

“Öğrencilere sözlü ve yazılı anlatım bakımından kazandırılacak davranışlar (bilgi, beceri ve alışkanlıklar) şunlardır:

VIII. Sınıfta:

A. Yazılı olarak:

- Yazım yanlışı yapmadan yazabilmek, noktalama işaretlerini doğru ve eksiksiz kullanabilmek;
- Yerine göre türlü yapıdaki cümleleri doğru olarak kurabilmek;
- 6-8 cümlelik paragraflar kurabilmek;
- Yazılarını uygun bir plana göre yazabilmek;
- Türkçe derslerindeki etkinliklerde varılan sonuçları saptayabilmek;
- Dilekçe, telgraf vb. iş mektupları, özel mektuplar yazabilmek;
- Bilinen bir kimsenin, örnek bir kişinin fiziksel ve karakter portrelerini çizebilmek; bir ağacı, bir hayvani, bir yapıyı vb.ni tanıtabilmek, anlatabilmek;
- Gördüğü, yaşadığı, olaylar üzerine duygu ve düşüncelerini anlatabilmek;
- Okunan bir kitap, dinlenen bir müzik parçası, geziler bir sergi, izlenen bir film, bir oyun, bir maç vb. üzerine açıklamalarını, eleştirilerini, yargılarını saptayabilmek;
- Atasözü, özdeyiş, deyim, kelime gurupları ve benzetmeleri açıklayabilmek;
- Türkçe'den başka derslerle ilgili de olsa yazım ve söz dizimi yanlışı yapmadan noktalama işaretlerini doğru ve eksiksiz kullanarak gözlem, deney, açıklama, sonuçlarını saptayabilmek; rapor düzenleyebilmek; özet çıkarabilmek ve not alabilmek (Bu etkinliklerle, ilgili ders öğretmeni de yükümlüdür.)
- İleriki öğrenimi ya da hayatıyla ilgili tasarı ve düşüncelerini anlatabilmek;
- Yurt ve dünya sorunlarıyla ilgili düşüncelerini belirtebilmek;
- Seçme ve şiir defteri tutma zevk ve alışkanlığını kazanabilmek;
- Eğitsel kol çalışmalarıyla ilgili toplantıların, programlarını düzenlemek, alınan kararları maddeler halinde yazabilmek; bu konularda bildirimler, duyurular hazırlamak, sonuçları bir rapora bağlayabilmek
- Yeteneği varsa, öykü şiir, yazma gibi sanat etkinliklerinde bu yeteneğini geliştirmek;
- Elyazısını her zaman her türlü kalemle gereği gibi, okunaklı işlek, güzel ve düzenli yazma becerisini geliştirmek” (MEB, 1981: 33-34).

6.3. YAZMA

“Yazı programları yeniden düzenleninceye kadar eski programlar, sınıf ve Türkçe öğretmenlerince amacına ve yöntemine uygun olarak öğrencilere, işlek (okunaklı, çabuk yazılabilen, güzel ve kişisel özellikleri olan) bir yazıyla yazma alışkanlığı kazandırılacak biçimde yürütülmelidir” (MEB, 1981: 44).

6.4. YÖNTEM

“Sözlü ve Yazılı Anlatımla İlgili Açıklamalar

A. Yazılı Anlatım:

“Öğretmen, konuşmada ileriki sınıflarda olduğu gibi, yazmada da doğal birtakım fırsatlar kullanılmalıdır. Sınıf ve okul hayatında yazmak için böyle fırsatlar çıkabilir. Bunların başlıcaları şunlar olabilir:

Öğrencilerin, birlikte yaptıkları geziler, ziyaretler, incelemeler, gözlemler, geçirdikleri denemeler, elde ettikleri sonuçlar; tatil ve bayram günlerinin duyguları; okulda oynanmış bir oyunun, yapılmış bir törenin ya da sınıfta yaşanmış bir olayın, başka bir okula ya da başka bir kente giden bir arkadaşına anlatılması; derslerde şu ya da bu konunun incelenmesi sırasında ihtiyaç duyulan bilgileri, bir istatistiği, bir broşürü ya da bir reklamı istemek, bir kitabı ısmarlamak ya da dergiye abone olmak için yazarına, bir idarehaneye, bir fabrikaya, bir kitapçıya mektup yazılması; hasta olan bir arkadaşın hatırını sormak için sınıfça kendisine mektup yazılması; okul kitaplığına bir kitap, okul müzesine bir şey armağan eden bir kimseye teşekkür mektubu yazılması; sınıfça başka bir sınıf onuruna düzenlenen müsamere için bir çağrı yazısı yazılması; doğum yıldönümü kutlayacak biri tarafından arkadaşlarına çağrı yazısı yazılması” (MEB, 1981: 50-51).

7. 2005 PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI

2005 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı, 1981 İlköğretim Okulları Türkçe Dersi Öğretim Programı’ndan farklı olarak, birinci kademe ve ikinci kademe için ayrı ayrı hazırlanmıştır. Birinci kademe programı 2005-2006, İkinci kademe programı 2006-2007 eğitim ve öğretim yılından itibaren ülke çapında uygulanmaya başlanmıştır.

Program, öğrenciyi eğitim ve öğretim sürecinin merkezine yerleştiren yapılandırmacı yaklaşım göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır.

Ders kitapları; öğretmen kılavuz kitabı, ders kitabı ve öğrenci çalışma kitabı olarak düzenlenmiştir.

Yazma, duygularımızı, düşüncelerimizi, hayallerimizi, yaşadıklarımızı ve şahit olduğumuz olayları yazılı olarak anlatmaktır. “Yazılı anlatım, bireyin kendini doğru ve amacına uygun olarak ifade etmesinde ve iletişim kurmasında en etkili araçlardan biridir” (MEB, 2006: 7).

2005 İlköğretim Türkçe Dersi Programı’nda amaç olarak belirlendiği üzere öğrencilerin, “Duygu, düşünce, hayal, tasarı ve izlenimlerini dilin imkânlarından yararlanarak ve yazılı anlatım kurallarına uygun şekilde anlatmaları, yazmayı kendini

ifade etmede bir alışkanlığa dönüştürmeleri ve yazma yeteneği olanların bu becerilerini geliştirmeleri” (MEB, 2006: 7) gerekmektedir.

2005 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programına bakıldığında; yazma beceri ve alışkanlığı kazandırılmasının amaçları sıralanmış ve bu amaçlara ulaşabilmek için “Yazma kurallarını uygulama, planlı yazma, farklı türlerde metinler yazma, kendi yazdıklarını değerlendirme, kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma, yazım ve noktalama kurallarını uygulama” (MEB, 2006: 7) etkinlik ve kazanımlarına yer verildiği görülecektir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı, “Genel Amaçlar, Temel Beceriler, Öğrenme Alanları ile Dil bilgisi ve bu öğrenme alanlarına yönelik belirlenmiş Kazanımlar, Etkinlik Örnekleri ile Açıklamalar”dan oluşmaktadır (MEB, 2006: 3).

7.1. İLKÖĞRETİM TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN YAZMA YÖNTEM VE TEKNİKLERİ

Yöntem ve Teknikler başlığı altında yazma çeşitleri sıralanmış, yazma çeşitlerinin amaçlarına ve uygulama örneklerine yer verilmiştir. 2005 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan yazma çeşitleri şunlardır:

Not alma, özet çıkarma, boşluk doldurma, kelime ve kavram havuzundan seçerek yazma, serbest yazma, kontrollü yazma, güdümlü yazma, yaratıcı yazma, metin tamamlama, tahminde bulunma, bir metni kendi kelimeleriyle yeniden oluşturma, bir metinden hareketle yeni bir metin oluşturma, duyulardan hareketle yazma, grup olarak yazma, eleştirel yazma.

“NOT ALMA

Amaç: Öğrencilerin okunan veya dinlenenlerin önemli noktalarını seçebilmesini, bilgi ve düşüncelerini sınıflandırabilmesini ve sistemli çalışma becerisini kazanmalarını sağlayarak zaman kaybını önlemektir.

Uygulama: Not almanın öncelikli işlevinin hatırlatmak olduğu, ayrıntılara girilmemesi gerektiği, dinlenen veya okunanın olduğu gibi değil de özgün ifadelerle yazılması gerektiği konusunda bilgi verilir. Herhangi bir konuya yönelik bir metin okutulur veya dinletilir. Öğrencilerden okurken veya dinlerken/izlerken önemli noktaları not almaları istenir.

KELİME VE KAVRAM HAVUZUNDAN SEÇEREK YAZMA

Amaç: Öğrencilerin öğrendikleri kelime, kavram, atasözü ve deyimleri anlatımlarında kullanmalarını sağlayarak kalıcı kılmak ve böylece söz varlıklarını zenginleştirmektir.

Uygulama: Öğretmen tarafından kelime, kavram, atasözü ve deyimlerden oluşan bir havuz oluşturulur. Bunlar kâğıda ya da tahtaya yazılarak öğrencilere verilir. Öğrenciler belirledikleri yazma konusuna veya yazacaklarının ana fikrine bağlı olarak bu kelime, kavram atasözü ve deyimlerden uygun olanlarını seçerek yazılarında kullanırlar.

SERBEST YAZMA

Amaç: Öğrencilerin herhangi bir konudaki duygu, düşünce ve hayallerini yazmalarını sağlayarak ifade güçlerini ve yazılı anlatım yeteneklerini geliştirmektir.

Uygulama: Öğrenciler bir konu seçerler ve seçtikleri konu hakkındaki duygu, düşünce ve hayallerini tür (şiir, hikâye, tiyatro, masal vb.) sınırlaması olmadan yazarlar. Serbest yazma çalışmalarının sınıfta uygulanma zorunluluğu yoktur. Öğrenciler okul dışında yazdıklarını da öğretmen ve arkadaşlarıyla paylaşabilirler.

KONTROLLÜ YAZMA

Amaç: Kelimelerin, cümle yapıları ve ifade kalıplarının Türkçenin kurallarına uygun şekilde yazılmasıdır.

Uygulama: Kelime, cümle ve paragraf düzeyinde yapılan kontrollü yazma çalışmaları, öğrencilerin seviyeleri dikkate alınarak cümle ve paragraf düzeyinde ele alınmıştır. Dil bilgisi çalışmalarını da pekiştirmeye yönelik olan bu yöntem farklı şekillerde uygulanabilir.

- Öğrencilere örnek bir metin verilir. Öğrenciler metinde geçen anahtar kelimeleri de kullanarak yeni bir metin oluştururlar.
- Bir paragrafı oluşturan cümlelerin yerleri değiştirilir. Öğrenciler, duygu ve düşüncenin akışına göre cümleleri mantıklı bir sıraya koyarak paragrafı yeniden oluştururlar.
- Belirli bir konuda öğretmen veya öğrenciler tarafından hazırlanan sorulara verilen cevaplar bütünlük içinde ele alınarak birkaç paragraflık metin oluşturulur. Öğrenciler, metni hemen yazabilecekleri gibi konu hakkında araştırma yapıp yeterli bilgi sahibi olduktan sonra da yazabilirler.

GÜDÜMLÜ YAZMA

Amaç: Öğrencilerin bir konu hakkındaki bilgilerini, duygularını ve düşüncelerini etkili bir şekilde anlatma becerilerini geliştirmektir.

Uygulama: Öğretmen tarafından belli bir konu hakkında öğrenciler bilgilendirilir. Konu çeşitli yönleriyle sınıf ortamında tartışılıp değerlendirilir. Öğrenciler konu hakkında edindikleri bilgiler ışığında duygu ve düşüncelerini yazılı olarak ifade ederler.

YARATICI YAZMA

Amaç: Öğrencilerin yazma yeteneklerini ve yaratıcılıklarını geliştirmektir.

Uygulama: Bu yöntemde konuyu ve yazılı anlatım türünü öğretmen verebileceği gibi öğrenciler de istedikleri konuyu seçerek yazma çalışması yapabilirler. Daha çok hikâye, şiir ve roman türlerinde kullanılan yaratıcı yazma çalışmalarında, belirlenen konu boş, beyaz bir kâğıdın ortasına yazılır. Çağrışım yoluyla bilinçaltında olan konuyla ilgili her şey, o konu etrafındaki boş kısımlara yazılır. Bilinçaltından çıkan kelimeler alt alta sıralanır ve kelimeler arasında bağlantı kurulur. Herhangi bir noktaya gelindiğinde konunun hangi yönde ele alınacağına karar verilir. Öğrenciler yaşadıklarından, düşündüklerinden ve hayal ettiklerinden hareketle yazarlar.

METİN TAMAMLAMA

Amaç: Öğrencilerin okuduklarından hareketle duygu, düşünce ve hayal dünyalarını zenginleştirmek, onları etkin duruma getirerek yorum yapma ve fikir yürütme becerilerini geliştirmektir.

Uygulama: Öğrencilere olay veya düşünce ağırlıklı herhangi bir metnin bölümlerinden birkaçı verilir. Öğrencilerden, okuduklarından hareketle duygu, düşünce veya olayların gelişimine yönelik fikirlerini yazmaları istenir. Metin tamamlamada esas, duygu, düşünce ve olayların metnin genel anlamına ve mantıksal bütünlüğüne bağlı kalınarak tamamlanmasıdır.

TAHMİNDE BULUNMA

Amaç: Öğrencilerin okuduklarından hareketle duygu, düşünce ve hayal dünyalarını zenginleştirmek, onları etkin duruma getirerek yorum yapma ve fikir yürütme becerilerini geliştirmektir.

Uygulama: Metin tamamlamaya yakın olan bu yöntem, metnin yalnızca gelişimine ve sonucuna değil, metnin öncesine yönelik tahminleri de içerir. Bu yöntemle öğrenciler, yalnızca okuduklarının değil, dinlediklerinin ve izlediklerinin öncesi, başlangıcı, gelişimi ve sonucuna yönelik tahminlerde bulunarak yazma çalışmaları yaparlar.

BİR METNİ KENDİ KELİMELERİYLE YENİDEN OLUŞTURMA

Amaç: Öğrencilerin kendilerine özgü ifade şekillerini ve üslûplarını geliştirmektir.

Uygulama: Öğrencilere düşünceye veya olaya dayalı bir metin verilerek okutulur/dinletilir. Metindeki düşünce ve olayları kavrayan öğrenciler “Ben olsaydım nasıl yazardım?” düşüncesinden hareketle metni kendi ifadeleriyle yeniden kurgularlar.

BİR METİNDEN HAREKETLE YENİ BİR METİN OLUŞTURMA

Amaç: Öğrencilerin hangi türde yazmaya yatkın olduklarını belirleyerek yaratıcılıklarını o yönde geliştirmektir.

Uygulama: Öğrencilere herhangi bir türde (hikâye, şiir, gazete haberi, fıkra, deneme vb.) bir metin verilerek okutulur/dinletilir. Öğrenciler okudukları metinden hareketle, metinde ele alınan duygu, düşünce, hayal veya olayları geliştirerek ve yaratıcılıklarını kullanarak farklı bir türde metin oluştururlar.

DUYULARDAN HAREKETLE YAZMA

Amaç: Öğrencilerin algılama güçlerini ve dikkatlerini geliştirmektir.

Uygulama: Duyuların birini veya birkaçını harekete geçirecek etkinlikler yapılır. Örneğin, öğrencilere müzik dinletilerek kendilerinde uyandırdığı duygu ve düşünceleri yazmaları istenir. Sınıfa getirilen veya öğrencilerden birinin çizmiş olduğu resim hakkında konuşulur. Daha sonra öğrencilerden resimle ilgili duygu, düşünce, hayal veya izlenimlerini yazmaları istenir.

GRUP OLARAK YAZMA

Amaç: Öğrencilerin çevreleriyle iletişim kurmalarını, iş birliği yapmalarını ve birbirleriyle etkileşimde bulunarak grup bilinci kazanmalarını sağlamak, böylece kişisel gelişimlerine yardımcı olmaktır.

Uygulama: Sınıf küçük gruplara ayrılarak her gruba farklı yazma konuları verilir. Grup üyeleri konunun belli bir yönünü ele alarak yazar. Gruplar konu hakkında yazdıklarını mantıksal düzen, dil ve anlatım yönünden birleştirerek tek bir metin hâline getirirler.

ELEŞTİREL YAZMA

Amaç: Öğrencilerin olay ve durumlara tarafsız bakma, yorum yapma, fikir ve çözüm üretme becerilerini geliştirmektir.

Uygulama: Herhangi bir olay, durum ve düşünce, sınıfın gündemine alınarak tartışılır. Öğrenciler, konu hakkındaki düşüncelerini olumlu olumsuz yönleriyle ve tarafsız bir yaklaşımla anlatırlar” (MEB, 2005: 70-72).

7.2. TÜRKÇE DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA YER ALAN KAZANIMLAR

7.2.1. Kazanımlar

“Kazanımlar; öğretim sürecinde öğrencilerin edinecekleri bilgi, beceri ve alışkanlıkları kapsamaktadır. Öğrencilerin öğrenme alanlarında gelişme sağlamaları, bu kazanımların edinilmesine bağlıdır. Dil bilgisi ve yazım ve noktalama ile ilgili kazanımlar, öğrencilerin gelişim düzeyine göre altıncı sınıftan sekizinci sınıfa doğru aşamalı olarak

verilmiştir. Öğrenme alanlarına yönelik kazanımların sıralanmasında bu yaklaşım gözetilmemiştir” (MEB, 2005: 8).

7.2.2. Amaç ve Kazanımlar

Bu bölüm; hazırlanan 2005 Türkçe Programında öğrencilere kazandırılması planlanan özellikleri içermektedir.

Yazma kurallarını uygulama amacına yönelik olarak 11 kazanım belirlenmiştir. Bu kazanımlar şunlardır:

“Yazma kurallarını uygulama

- Kâğıt ve sayfa düzenine dikkat eder.
- Düzgün, okunaklı ve işlek ‘bitişik eğik yazı’yla yazar.
- Elektronik ortamdaki yazışmalarda biçim ile ilgili kurallara uyar.
- Standart Türkçe ile yazar.
- Türkçenin kurallarına uygun cümleler kurar.
- Yabancı dillerden alınmış, dilimize henüz yerleşmemiş kelimelerin yerine Türkçelerini kullanır.
- Olayları ve bilgileri sıraya koyarak anlatır.
- Yazısında sebep-sonuç ilişkileri kurar.
- Yazısında amaç-sonuç ilişkileri kurar.
- Tekrara düşmeden yazar.
- Yazım ve noktalama kurallarına uyar” (MEB, 2005: 30).

Planlı yazma amacına uygun olarak 12 kazanıma yer verilmiştir. Bu kazanımlar şunlardır:

“Planlı yazma

- Yazma konusu hakkında araştırma yapar.
- Yazacaklarının taslağını oluşturur.
- Yazısını bir ana fikir etrafında planlar.
- Yazısının ana fikrini yardımcı fikirlerle destekler.
- Konunun özelliğine uygun düşünceyi geliştirme yollarını kullanır.
- Atasözü, deyim ve söz sanatlarını uygun durumlarda kullanarak anlatımını zenginleştirir.
- Yazdığı metni görsel materyallerle destekler.
- Yazısına konunun ve türün özelliğine uygun bir giriş yapar.
- Yazıyı etkileyici ifadelerle sonuca bağlar.

- Yazıya, konuyla ilgili kısa ve dikkat çekici bir başlık bulur.
- Dipnot, kaynakça, özet, içindikiler vb. kısımları uygun şekilde üzenler.
- Yazma yöntem ve tekniklerini kullanır” (MEB, 2005: 31).

Farklı türlerde metinler yazma amacına yönelik olarak 4 kazanım belirlenmiştir. Bu kazanımlar şunlardır:

“Farklı türlerde metinler yazma

- Olay yazıları yazar.
- Düşünce yazıları yazar.
- Bildirme yazıları yazar.
- Şiir yazar” (MEB, 2005: 32).

Kendi yazdıklarını değerlendirme amacına yönelik olarak 3 kazanım belirlenmiştir. Bu kazanımlar şunlardır:

“Kendi yazdıklarını değerlendirme

- Yazdıklarını biçim ve içerik yönünden değerlendirir.
- Yazdıklarını dil ve anlatım yönünden değerlendirir.
- Yazdıklarını yazım ve noktalama kurallarına uygunluk yönünden değerlendirir” (MEB, 2005: 34).

Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma amacına yönelik olarak 10 kazanım belirlenmiştir. Bu kazanımlar şunlardır:

“Kendini yazılı olarak ifade etme alışkanlığı kazanma

- Duygu, düşünce, hayal, izlenim ve deneyimlerini yazarak ifade eder.
- Yeni öğrendiği kelime, kavram, atasözü ve deyimleri kullanır.
- İlgi alanına göre yazar.
- Şiir defteri tutar.
- Günlük tutar.
- Beğendiği sözleri, metinleri ve şiirleri derler.
- Okul dergisi ve gazetesi için yazılar hazırlar.
- Yazdıklarını başkalarıyla paylaşır ve onların değerlendirmelerini dikkate alır.
- Yazdıklarından arşiv oluşturur.
- Yazma yarışmalarına katılır” (MEB, 2005: 35).

Yazım ve noktala kurallarını uygulama amacına yönelik olarak 2 kazanım belirlenmiştir. Bu kazanımlar şunlardır:

“Yazım ve noktalama kurallarını uygulama

- Yazım kurallarını kavrayarak uygular.
- Noktalama işaretlerini işlevlerine uygun olarak kullanır” (MEB, 2005: 40).

7.3. ETKİNLİKLER

7.3.1. Etkinlikler

“Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan kazanımların hayata geçirilmesi ve hedeflenen bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıkların kazandırılması için çeşitli etkinlik örneklerine yer verilmiştir. Bu etkinlikler birer öneri niteliğindedir ve birden çok beceriye yönelik olabilir. Öğretmen, bu etkinlikleri olduğu gibi veya çeşitli değişiklikler yaparak uygulayabilir, aynı zamanda bir ders saatinde birden fazla etkinliğe yer verilebilir. Yeni etkinlikler hazırlanır ve uygulanırken bunların hangi kazanımlara yönelik olduğuna dikkat edilmeli, ayrıca öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları da göz önünde bulundurulmalıdır. Programda yer alan etkinliklerden sınıf-okul içi etkinlikler okul dışı etkinlikler sembolü kullanılarak belirtilmiştir. Verilen etkinlikler öğrenci seviyesine uyarlanarak farklı sınıflarda uygulanabilir. Programdaki etkinlikler, uygulamada öğretmene yardımcı olmak amacıyla hazırlanmıştır; bu program doğrultusunda hazırlanacak ders kitaplarında farklı etkinliklere yer verilmelidir.

Programdaki etkinlikler, öğrenci merkezli ve öğrenme sürecinde öğrencinin etkin bir rol üstlenmesini sağlayacak şekilde hazırlanmıştır. Öğrencilerin birbirleriyle ve öğretmenleriyle sürekli iletişim içinde olmaları ve etkinliklerin her aşamasında katılımcı olarak yer almaları programın uygulanması açısından önemlidir. Yapılan etkinliğin veya benzerinin öğrenciler tarafından planlanıp uygulanması gerekmektedir” (MEB, 2005: 8).

7.3.2. Etkinlik Örnekleri

Bu bölümde, yazma becerisiyle doğrudan ilişkili bazı etkinlik örnekleri verilmiştir. Bunlar:

“Düzenleme: Sınıfa biçim açısından farklı özellikler taşıyan elektronik mektup, mektup ve dilekçe örnekleri getirilir. Bunlardan hareketle kâğıt ve sayfa düzeni ile biçim özellikleri üzerinde durulur (1.1. kazanım).

Güzel Türkçem: Kullanılan yabancı kelimelerin listesi yapılarak bunlar Türkçe karşılıklarıyla eşleştirilir (1.6. kazanım).

Gündem Oluşturma: Güncel bir konuyla ilgili görüş ve düşünceler yazılır (3.2. kazanım).

Denemeler: Öğrencilere bir konu verilir. Bu konuyla ilgili çağrışım yapan kelimeler listelenir. Bu kelimelerden birbiriyle ilişkili olanlar eşleştirilir. Konuyla ilgili bilgiler gözden geçirilir. Öğrenciler, yazdıklarının taslağını yanlarındaki arkadaşlarına okutarak görüşlerini alırlar. Gerekli düzeltmeleri yaparak yazılarına son hâlini verirler (3.2. kazanım).

Renklerin Dünyası: Her öğrenci bir renk adını alarak en güzel rengin kendisi olduğu konusunda ikna edici yazı yazar (3.2. kazanım).

Kulağıma Küpe Olsun!: Bir metnin ana fikrinden hareket edilerek öğüt verici bir yazı yazılır (3.2.kazanım).

Aynadaki İzler: Öğrenciler, kendilerinin 20 yıl sonraki hâlleri ve fizikî görünümleri hakkında düşünce ve hayallerini anlattıkları geleceğe yönelik bir mektup yazarlar (3.2. kazanım).

Adım Adım Dergicilik: Okul gazete veya dergisi için yazılar yazılır.

Slogan bulma: Öğrencilerden bir ürünü veya etkinliği tanıtmak için kısa, etkili cümleler kurlmaları istenir. Bulunan sloganlar sınıf panosuna asılır (3.3. kazanım).

Onu Tanıyorum: Her öğrenci veya grup, Yunus Emre'nin hayatından bir dönem seçer ve o dönemle ilgili araştırma yapar. Kendisini o dönemde yaşayan veya hayalî bir şahsın yerine koyarak Yunus Emre'yi tanıtan bir yazı yazar. Öğrencilerin yazdıkları kronolojik sıraya konularak kitap hâline getirilir ve sınıf kitaplığına yerleştirilir (3.3. kazanım).

Herkesin Bir Hikâyesi Var: Yakın çevre veya aileden birinin biyografisi yazılır (3.3. kazanım).

Ben Büyüyünce...: Hayal edilen mesleğe yönelik tasarılar yazılır (5.1. kazanım).

Dilek Kutusu: Sınıfta veya okulda dilek kutusu oluşturularak derslerin işlenişine ya da etkinliklere yönelik düşünce, istek ve eleştiriler yazılır (5.1. kazanım).

Gezip Gördüklerim: Tarihî ve turistik yerlere düzenlenen gezilerde notlar alınarak izlenimler yazılır (5.1. kazanım).

Boşluk doldurma: Noktalama işaretleri kullanılmamış bir metne uygun noktalama işaretleri konur (6.2. kazanım)" (MEB, 2005: 30-40).

7.4. AÇIKLAMALAR

7.4.1. Açıklama Örnekleri

"Yazma kurallarının uygulanmasında Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzu'nun son basımı esas alınır.

- Çizgisiz kâğıt kullanılır. Kâğıdın yalnızca ön yüzüne yazılır. Kâğıdın kenarlarında, paragraflar, satırlar ve kelimeler arasında uygun boşluk bırakılır.
- Okunaklılık: Her harfin karakteristik özelliğine uygun olarak ve başka bir harfi çağrıştırmayacak şekilde yazılmasıdır. İşleklik: Yazının hem okunaklı hem de hızlı ve rahat yazılabilesidir.
- Standart Türkçe: Türkçenin toplumda saygınlık uyandıran, konuşma dilindeki farklılıkları ortadan kaldıran, imlâsı Türk Dil Kurumu tarafından belirlenmiş, yazılan ve konuşulan ideal biçimidir. Türk alfabesindeki harflerin okunuşuna uygun olarak kısaltmalara ek getirilir. □ Yazma kurallarını uygulamayla ilgili kazanımların değerlendirilmesinde; çalışma kâğıtları, süreç gelişim dosyaları, öz değerlendirme formları, gözlem formları kullanılabilir.
- Yazılacakların bölümleri, başlık ve alt başlıkları belirlenir.
- Tanımlama, betimleme, örnekleme, karşılaştırma, tanık gösterme, benzetme ve sayısal verilerden yararlanılarak ana fikir desteklenir.
- Her yazma etkinliği belirli bir yöntem ve tekniğe göre yapılmalı, her etkinliğin farklı bir yöntemle yapılmasına özen gösterilmelidir. □ Planlı yazma ile ilgili kazanımların değerlendirilmesinde; çalışma kâğıtları, süreç gelişim dosyaları, öz değerlendirme formları, gözlem formları kullanılabilir.
- Hikâye, masal, anı ve tiyatro türlerinde metinler yazılır. Öğrencilerin yazdıkları metinler (olaya dayalı yazılar, düşünce yazıları, bildirme yazılarından mektup) en az 150 kelimedenden oluşmalıdır.
- Hikâye ve roman gibi türlerin gerçeklerden hareketle yazılmış olsalar bile, olay ve durumları değiştirerek aktardığı fark edilir.
- Günlük dilde ve masallarda kullanılan kalıplaşmış ifadelerden yararlanır. Mecaz, benzetme, kişileştirme, konuşurma ve abartma sanatlarından yararlanır.

- 6. sınıfta deneme, 7. sınıfta deneme ve söyleşi, 8. deneme, söyleşi ve makale türünde metinler yazılır. Adı geçen türler, belirtilen sınıflarda zorunlu olup diğer sınıflarda da isteğe bağlı olarak ele alınabilir.
- 6. sınıfta mektup, dilekçe ve haber yazısı; 7. sınıfta tutanak ve tanıtma yazıları; 8. sınıfta biyografi, otobiyografi ve rapor yazılır. Adı geçen türler, belirtilen sınıflarda zorunlu olup diğer sınıflarda da isteğe bağlı olarak ele alınabilir. □ Farklı türlerde metin yazmayla ilgili kazanımların değerlendirilmesinde; çalışma kâğıtları, proje değerlendirme formları, performans değerlendirme formları, yazılı anlatım değerlendirme ölçeği, süreç gelişim dosyaları, öz değerlendirme formu, gözlem formları kullanılabilir.
- Yazdıklarını değerlendirmeye ilgili kazanımların değerlendirilmesinde; açık uçlu, kısa cevaplı sorular; çalışma kâğıtları, proje değerlendirme formları, performans değerlendirme formları, süreç gelişim dosyaları, değerlendirme anketleri, eşleştirme testleri, öz değerlendirme formları, gözlem formları kullanılabilir.
- Öğrencilerin kendilerini zengin bir söz varlığı kullanarak ifade etmeleri üzerinde durulur.
- Öğrenciler şiir defteri ve günlük tutmaları konusunda özendirilir. Şiir defteri, öğrencilerin kendi yazdıkları ve beğendikleri şiirlerden oluşur. Öğrenciler her gün günlük tutulabilecekleri gibi yalnızca etkilendikleri olaylar hakkındaki duygu ve düşüncelerini de yazabilirler. □ Yazma alışkanlığı kazanmayla ilgili kazanımların değerlendirilmesinde; çalışma kâğıtları, proje değerlendirme formları, performans değerlendirme formları, süreç gelişim dosyaları, değerlendirme anketleri, eşleştirme testleri, öz değerlendirme formları, gözlem formları kullanılabilir.

Bu sınıfta ele alınacak noktalama işaretleri şunlardır:

Virgül

- Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime ve kelime gruplarının arasına konur.
- Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.
- Cümlede özel olarak vurgulanması gereken öğelerden sonra konur.
- Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan öğeleri belirtmek için konur.
- Cümle içinde ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için konur.

Noktalı virgül

- Öğeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

Kısa çizgi

- Ara sözleri ve ara cümleleri ayırmak için kullanılır.

Noktalama işaretlerinin işlevleri ve yazım kuralları verilirken TDK Yazım Kılavuzu'nun son basımı esas alınır. Noktalama işaretlerinin daha önceki sınıflarda ele alınan işlevleri hatırlatılır. Bu sınıfta özellikle pekiştirmeye yönelik çalışmalara ağırlık verilmelidir. Yazım ve noktalama kuralları ile ilgili kazanımlar okuma, yazma, dil bilgisine yönelik çalışmalar sırasında ilişkili olduğu konularla birlikte verilebileceği gibi bağımsız etkinlikler aracılığıyla da verilebilir.

Öğrencilere, yazımını bilmedikleri kelimeler için Yazım Kılavuzu'na başvurmaları, sınıf içi çalışmalarda, özellikle yazılı anlatım etkinliklerinde yanlarında Yazım Kılavuzu bulundurmaları önerilir. □ Yazım ve noktalama kuralları ile ilgili kazanımların

değerlendirilmesinde; çalışma kâğıtları, proje değerlendirme formları, standart testler, süreç gelişim dosyaları, eşleştirme testleri, öz değerlendirme formları, gözlem formları kullanılabilir” (MEB, 2005: 30-40).

8. 2006 İLKÖĞRETİM PROGRAMINDA YAZIM KURALLARI

Yazma becerisiyle ilgili olarak 2006’da; 2005 programında yapılan değişiklikler incelendiğinde farklı herhangi bir duruma rastlanmamaktadır. Değişiklikler dilbilgisi ve okuma alanları ile ilgili yapılmıştır. Yazma alanıyla ilgili veriler aynen tekrarlanmaktadır.

Yazma becerisiyle ilgili olarak Cumhuriyet’ten günümüze kadar yapılan programlardaki çalışmalarda, programların “amaçlar” başlığı altında hangi uygulamalara yer verildiği aşağıda verilmiştir.

Tablo 7: Türkçe Öğretim Programlarının Genel Amaçlarında Yazma Eğitimi İle İlgili Amaçlar

No *	Amaçlar	f	Program*
1	Duygu ve düşüncelerini açık, doğru ve güzel biçimde yazılı olarak anlatabilmek	12	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,13
2	Yazım kurallarına uygun yazabilmek	8	2,4,5,6,7,8,9,10
3	Yazılarını okuyucuların ilgisini çekebilecek biçimde yazabilmek	4	2,4,6,10
4	Yazma alışkanlığı kazandırmak	3	2,4,6
5	Metin türlerinin gerektirdiği özelliklere uygun yazabilmek a) Mektup yazabilmek b) Kısa hikâyeler yazabilmek c) Seviyesine uygun hikâyeleri tiyatro metnine çevirebilmek	3	2,4,6
		3	2,4,6
		3	2,4,6
6	Düşüncelerini paragraflar halinde yazabilmek	3	2,4,6
7	Düşüncelerini planlı bir şekilde yazabilmek	3	2,4,6
8	Okuduğu metinleri özetleyerek yazabilmek	3	2,4,6
9	Okunaklı biçimde yazabilmek	3	2,4,6
10	Dil bilgisi kurallarına uygun biçimde yazabilmek	3	2,4,6
11	Noktalama işaretlerini doğru kullanabilmek	3	2,4,6
12	Düşüncelerini başarıyla ifade edebilecek kelime hazinesine sahip Olmak	3	2,4,6
13	Yazılarında özgün bir üsluba sahip olmak	3	2,4,6
14	Yazma becerisini geliştirmek	1	12
Toplam		61	

Kaynak: Balcı ve diğerleri, 2012: 7.

* Programlar: 1- 1926 İlk Mektep Türkçe Müfredat Programı (1-5) 2- 1929 Ortamektep Türkçe Programı (6-8) 3- 1930 İlk Mektep Türkçe Müfredat Programı (1-5) 4- 1931-1932 Ders Senesi Tadilatı Türkçe Programı (6-8) 5- 1936 İlkokul Türkçe Programı (1-5) 6- 1938 Ortaokul Türkçe Programı (6-8) 7- 1948 İlkokul Türkçe Programı (1-5) 8- 1949 Ortaokul Türkçe Programı (6-8) 9- 1962 Ortaokul Türkçe Programı (6-8) 10- 1968 İlkokul Türkçe Programı (1-5) 11- 1981 Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programı (6-8) 12- 2005 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-5) 13- 2006 İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı (6-8).

“Programların genel amaçlar bölümünde yazma eğitimiyle ilgili 14 amacın dile getirildiği görülmektedir. En çok tekrarlanan amaçlar; “*Duygu ve düşüncelerini açık, doğru ve güzel biçimde yazılı olarak anlatabilmek*” (f=12) ve “*Yazım kurallarına uygun yazabilmek*”tir (f=8)” (Balcı ve diğerleri, 2012: 7).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DERS KİTABINDAKİ YAZIM KURALLARI

1. DERS KİTABINDAKİ YAZIM KURALLARI

Bu bölümde; MEB tarafından tavsiye edilen Pasifik Yayıncılığa ait İlköğretim 8. Sınıf Ders Kitabı'ndaki Yazım Kuralları verilmiştir. Araştırmadan daha sağlıklı sonuçlar elde edebilmek için bu başlık altında öğrencilerin hangi türden etkinliklerle karşılaştıkları ortaya konulmuştur.

İncelemeler sonucunda; çalışma kitabındaki etkinliklerin Yazım Kuralları ile ilgili becerileri yeterli düzeyde veremediği görülmektedir. Öğrencilerin daha kapsamlı ve orijinal etkinliklerle karşılaştırılması yerinde bir hareket olacaktır.

Çalışma kitabında verilen etkinliklerin büyük bir bölümü, yalnızca yanlış yazılmış sözcükleri buldurmaya yönelik tasarlanmıştır. Fakat eğitimdeki temel amaçlardan birisi de yanlışların bulunup düzeltilmesinin yanında, öğrencilerin kendilerini ifade edebilecekleri ortamları hazırlayıp bunlar üzerinden eksik yönlerin tamamlanmasıdır.

Hayatın içinden alınan etkinlik örnekleri, hem öğrencilerin derse karşı ilgisini artıracak hem de bu etkinliklerde yaptıkları yanlışların doğrularını görmelerinde önemli bir rol üstlenecektir.

1.3. BÜYÜK HARFLERİN KULLANIMI (1.TEMA - 5. ETKİNLİK)

“Aşağıdaki cümleleri okuyunuz. Daha sonra sorulan soruları cevaplayarak bu özelliğe uygun bir cümle de siz kurunuz.

- Kızım Sahra 15 Haziran 1995 tarihinde doğdu.
- 29 Mayıs 1453’te, Fatih Sultan Mehmet’in İstanbul’u fethetmesiyle Orta Çağ kapanıp Yeni Çağ açılmıştır.
- Annem, yaptığı pastalarda Hindistan cevizi kullanıyor.
- Bilim ve Teknik dergisinin bu ayki sayısını bulamadım.
- Türk Dil Kurumu yayınlarını beğeniyorum.
- Ramazan Bayramı’nda anneanneme gittik.

Hangi cümlede kurum, kuruluş adları büyük harfle yazılmıştır.

Hangi cümlede kitap, dergi ve gazete isimleri büyük harfle yazılmıştır.

Hangi cümlede belirli bir tarih bildiren ay ve gün isimleri büyük harfle yazılmıştır.

Hangi cümlede dinî bayram adı büyük harfle yazılmıştır.

Hangi cümlede özel isimlerden türetilen kelimeler büyük harfle yazılmıştır.

Hangi cümlede tarih, olay ve çağ isimleri büyük harfle yazılmıştır.

(Ceyhan, 2010: 32).

1.4. KESME İŞARETİNİN KULLANIMI (1.TEMA - 4. ETKİNLİK)

“I. Aşağıda verilen cümlelerde kesme işaretinin kullanıldığı kelimelerin altını çiziniz.

- Atatürk’ü Kurtuluş Savaşı’nda bir yıl önce İzmir’e geldiğinde görmüşler.
- Her Türk gencinin Nutuk’u okuması gerekir.
- Atatürk’ü 10 Kasım 1938’de, saat 09.05’te kaybettik.
- Atatürk, TDK’yi 1932’de kurmuştur.
- Atatürk, yaveri ve arkadaşı Salih (Bozok)’e şöyle seslendi:
- Atatürk, Amasya’ya Salih Paşa’yı görmeye gitmişti.
- Çankaya Köşkü’nde Atatürk’ten pek çok iz var.
- Türkiye’nin YTL’ye geçiş yılı 2005’tir.
- Mayısın 10’uncu günü bizim için bir yıl dönümüdür.
- Atatürk, Türklerin tarihini araştırmak amacıyla TTK’ye çok önem verdi.

II. Yukarıda işaretlediğiniz kesme işaretinin kullanım yerlerini aşağıdaki gruplara göre sınıflandırınız.

- Kişi adı:.....
- Eser adı:.....
- Devlet adı:.....
- Millet adı:.....
- Kısaltmalara gelen ekler:.....
- Yer adı:.....
- Sayılara getirilen ekler:.....
- Yay ayraç içinde verilen açıklamalar:.....
- Saygı bildiren sözler:.....”

(Ceyhan, 2010: 44).

1.5. HAL EKİ OLAN “+DE” VE BAĞLAÇ OLAN “DE”NİN YAZIMI (4. TEMA - 9. ETKİNLİK)

“Aşağıdaki parçada “+de” eki ile “de” bağlacının kullanımında yanlışlık yapılmıştır. Bu yanlışlıkları bulup düzeltme sembollerinden yararlanarak düzeltiniz” (Ceyhan, 2010: 133).

ALADDİN VE SİHİRLİ LABMASI

Bir zamanlar Çin de bir şehir de yoksul bir kadınla oğlu yaşarmış. Bu kadının oğlu Aladdin, terzi olan annesine yardım edermiş elbiseleri dikerken. Bir gün, bitmiş bazı elbiseleri yandaki cadde de birine götürürken bir adam durdurmuş onu. Adam çok iyi giyimliymiş ve pırl pırl gözleri varmış. Aladdin’e yakından bakmış.

“Sen İsmail’in oğlu olmayasın?” demiş.

“İsmail babamın adıydı.” demiş Aladdin. “ Öleli çok oluyor. Onu tanırmıydınız?”

“Tanırmıydım?” demiş adam, “O benim kardeşimdi. Fas’tan buraya tüm yolu onu görmek için teptim. Ama çok geç kalmışım anlaşılın.”

Aladdin’in babasının bir kardeşi olduğundan hiç haberi yokmuş. Adamı alıp evlerine götürdüğün de annesi için de sürpriz olmuş bu. Ama yine de adama yiyecek vermiş, adam da onlara hediyeler vermiş.

1.6. SAYILARIN YAZIMI (6.TEMA - 3. ETKİNLİK)

“Aşağıdaki cümlelerde sayıların yazımıyla ilgili yanlışlıklar yapılmıştır. Bu yanlışları Yazım Kılavuzu’ndan faydalanarak düzeltiniz” (Ceyhan, 2010: 172).

- Bir yılda iki yüz elliüçbin ağaç kesiliyormuş.
- Tren, istasyona 14.00’te girdi.
- Öğretmenimiz on altılık notanın okunuşunu anlattı.
- Osmanlı İmparatorluğunun 600 yıllık bir geçmişi vardır.
- İstanbul’u İkinci Mehmet fethetti.
- Öğretmenimiz 2’şer 2’şer ayrılıız, dedi.
- Şule, 8. İnci sokakta oturuyor.

1.7. BİRLEŞİK KELİMELERİN YAZIMI, BİRLEŞİK FİİLLERİN YAZIMI (6.TEMA - 7. ETKİNLİK)

“Aşağıdaki cümlelerde yapılan yanlışlıkları, düzeltme sembollerinden yararlanarak düzeltiniz” (Ceyhan, 2010: 184).

- Misafir geleceğini öğrenince etekleri tutuştu.
- Kalbinde ince bir ağrı his etmişti.
- Artık resim çize biliyor, iyileşti.
- Piknikde dolaşırken kayıp olduk.
- Siz bekleye durun, ben şimdi geliyorum.
- Ders çalışırken uyuya kalmışım.
- Kaş göz arasında elimden kapı verdi.
- Yan masadaki konuşmaya biz de kulak kabarttık.
- Gecenin bir yarısında çıka geldiler.
- Anne kedi, yavrularını terketmiş.
- Konuşmalarından herşey farkediliyordu.
- Ahmet te masaya oturdu.

1.8. ATASÖZÜ VE DEYİMLERİN YAZILIŞI (6.TEMA - 8. ETKİNLİK)

“Aşağıda verilen atasözü ve deyimlerde bazı yanlışlıklar yapılmıştır. Bu yanlışlıkları bularak karşılıklarına bu sözlerin doğrularını yazınız.”

- Ayağını yatağına göre uzat. ....
- Çok naz insanı usandırır. ....
- Açma kutuyu, söyletme kötüyü. ....
- Koltuğuna bohçasını vermek. ....
- Bir iplik bir iğne kalmak. ....
- Sizinle şapkaları değiştiririz sonra. ....
- Deveye çukur atlatmak. ....
- Hangi kayayı kaldırırsan altından çıkar. ....
- Çoluk çocuk işimize karışıyor artık. ....”
- (Ceyhan, 2010: 184).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TABLolar VE BULGULAR

Bu bölümde öğrencilere yazdırılan metinlerin incelenmesi sonucu ortaya çıkan bulgular ve yapılan anketin bulguları ortaya konulmuş, çıkan sonuçlar yorumlanmış ve önerilere yer verilmiştir.

ÖĞRENCİLERİN YAZMA BECERİLERİNİN YETERLİLİK DÜZEYİNİ ÖLÇMEYE YÖNELİK OLARAK UYGULANAN METİNLERE VE ANKETE DAİR BULGU VE DEĞERLENDİRMELER

Tablo 8: Büyük Harflerin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Büyük Harflerin Doğru Kullanımını												
Biliyorum	11	21,2	8	72,7	2	18,2	1	9,1	-	-	-	-
Bilmiyorum	41	78,8	-	-	25	61,0	4	9,8	8	19,5	4	9,8

Büyük harf kullanımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 8'e göre 52 öğrenciden 11'i (% 21,2) Büyük Harflerin Doğru Kullanımını bildiğini; 41'i (% 78,8) ise bilmediğini belirtmiştir.

Büyük harflerin nerelerde kullanıldığını bildiğini belirten 11 öğrencinin 8'i bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 2'si kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 1 tanesi ise dershanede veya özel derste öğrendiğini ifade etmiştir.

Büyük harflerin nerelerde kullanıldığını bilmediğini belirten 41 öğrenciden 25'i öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 4'ü kendisini derse veremediğini, 8'i çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediğini, 4 tanesi ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımasına rağmen konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 25'inin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını, 4'ünün kendini derse veremediği, 8'inin çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediğini ve 4'ünün ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Büyük harf kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 21,2 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, büyük harf kullanımının bilgi düzeyi 15. sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından öğrenilmemesi ve başarı oranının çok düşük olması incelenmesi gereken bir husustur.

Büyük harflerin kullanımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 2011 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde en fazla yanlışlık yapılan konu “Büyük harflerin kullanımı” olarak tespit edilmiştir.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve ankette alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 9: Kısaltmaların Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular

Kısaltmaların Doğru Kullanımını	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	21	40,4	16	76,2	3	14,3	-	-	2	9,5	-	-
Bilmiyorum	31	59,6	30	96,8	-	-	-	-	1	3,2	-	-

Kısaltmaların kullanımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 9'a göre 52 öğrenciden 21'i (% 40,4) Kısaltmaların Doğru Kullanımını bildiğini; 31'i (% 59,6) ise bilmediğini belirtmiştir.

Kısaltmaların nerelerde kullanıldığını bilen 21 öğrenciden 16'sı bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 3'ü kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 1 tanesi ise özel derslerde veya dershanede öğrendiğini ifade etmiştir.

Kısaltmaların doğru kullanımını bilmediğini belirten 31 öğrenciden 30'u konuyu henüz işlemediklerini, 1 tanesi de konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımaya rağmen konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 30'u bu konuyu henüz işlemediklerini ve 1'inin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur. Konuyu henüz işlemediğini belirten 30 öğrencinin 23'ü seçtiğimiz örneklem grubunda, başarısı düşük olan okulun öğrencileridir (F.S.M.İ.O.). Kalan 7 öğrenci ise başarısı yüksek olarak belirlediğimiz okulun öğrencileridir (G.İ.O.).

Bu çerçevede, başarısı düşük olarak tespit edilen okulda kısaltmaların kullanımı konusu, öğretmen tarafından üzerinde durulmamış ya da çok yüzeysel olarak işlenmiş sonucu çıkmaktadır. Diğer örneklem grubumuzda ise "biliyorum" diyenlerin "öğretmenim öğretti" cevabını vermesi göz önünde bulundurulduğunda, kalan öğrencilerin "bu konuyu henüz işlemedik" şeklindeki verdiği cevapları, konunun anlatıldığı zamanlarda öğrencilerin okula gelmediklerini göstermektedir.

Buradan, öğretim etkinliklerinin daha ayrıntılı işlenmesi gerektiğine ve öğrencilerin okula devam etmemelerindeki sebeplerin temeline inilerek devamsızlıkları en aza indirme hususları üzerinde durulması gerekmektedir. Okullardan alınan bilgiler ışığında, ankete “bilmiyorum” cevabını veren öğrencilerin devamsızlık problemlerinin olduğu görülmüştür.

Kısaltmaların kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 40,4 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, kısaltmaların kullanımının bilgi düzeyi 11. sırada yer almaktadır. Bir konunun başarılı sayılabilmesi için öğrencilerin yarısından fazlasının bu konuyu öğrenmiş olmalarından hareketle, başarı %50'nin altında tespit edildiği için üzerinde inceleme yapılması gereken bir konudur.

Yaptığımız uygulamalarda ise kısaltmaların kullanımında hiç hata yapılmamıştır.

Uygulamada hata yapılmaması ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; konuyu bilmediklerinin farkında oldukları ancak yanlış yapma ihtimalini göz önünde bulundurarak uygulamalarda kısaltma yapmadıkları görülmüştür.

Tablo 10: “mi” Soru Ekinin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
“mi” Soru Ekinin Doğru Kullanımını												
Biliyorum	25	48,1	20	80,0	3	12,0	1	4,0	1	4,0	-	-
Bilmiyorum	27	51,9	1	3,7	16	59,3	2	7,4	7	25,9	1	3,7

“mi” soru ekinin doğru kullanımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 10’a göre 52 öğrenciden 25’i (% 48,1) “mi” Soru Ekinin Doğru Kullanımını bildiğini, 27’si (% 51,9) ise bilmediğini belirtmiştir.

“mi” soru ekinin nerelerde kullanıldığını bilen 25 öğrenciden 20’si bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 3’ü kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 1’i özel derslerde veya dershanede öğrendiğini, 1’i ise arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

“mi” soru ekinin doğru kullanımını bilmediğini belirten 27 öğrenciden 1’i konuyu henüz işlemediklerini, 16’sı öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 2’si kendini derse veremediğini, 7’si çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 1’i ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımasına rağmen öğrencilerden konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 1’i konuyu henüz işlemediklerini, 16’sı öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin anlamadığını, 2’si kendini derse veremediğini, 7’si çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 1’i ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur. Bilmediğini ifade eden 27 öğrenciden 20’si başarı oranı düşük olarak tespit ettiğimiz F.S.M. İlköğretim Okulu öğrencileridir.

Buradan, öğretim etkinliklerinin daha ayrıntılı işlenmesi ve farklı öğretim yöntemlerine başvurularak öğrencilerin zihninde konunun daha somut bir şekle getirilmesi, konunun öğrenilmesi açısından önem arz etmektedir. Ders kitaplarındaki örneklerin zenginleştirilmesinin de anlamayı kolaylaştırıcı bir etki yapacağı muhakkaktır.

“mi” soru ekinin doğru kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 48,1 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, “mi” soru ekinin doğru kullanımının bilgi düzeyi 10.sırada yer almaktadır. Bir konunun öğretiminde başarılı sayılmak için öğrencilerin yarısından fazlasının bu konuyu öğrenmiş olmaları gerekir. Bu konuda başarı oranı %50’ye yakın olsa da henüz bu bilgi ve becerinin yeterli düzeyde verilemediği görülmektedir.

Yaptığımız uygulamalarda ise “mi” soru ekinin doğru kullanımına ilişkin öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 86 hata yaptıkları görülmüştür.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 11: “de” Bağlacının Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
”de” Bağlacının Doğru Kullanımını												
Biliyorum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilmiyorum	52	100	1	1,9	32	61,5	6	11,5	10	19,2	3	5,8

“de” bağlacının doğru kullanımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 11’e göre 52 öğrencinin tamamı (% 100) “de” Bağlacının Doğru Kullanımını bilmediğini ifade etmiştir.

“de” bağlacının doğru kullanımını bilmediğini belirten 52 öğrenciden 1’i konuyu henüz işlemediklerini, 32’si öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 6’sı kendini derse veremediğini, 10’u çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 3’ü ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden hiçbir öğrenci olmamıştır. Bu öğrenciler için öğretim faaliyetlerinin tamamı amacına ulaşamamıştır. Anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımasına rağmen konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 32’si bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını, 6’sı kendini derse veremediği, 10’u çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediği ve 3’ünün ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul

görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olması sonucu çıkarılmaktadır. Öğrenimin sağlanamadığı gerçeği göz önünde bulundurularak eğitim ve öğretim etkinliklerinde değişikliğe gidilmesi kaçınılmazdır.

“de” bağlacının doğru kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde öğrencilerin başarılı olmadıkları görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, “de” bağlacının doğru kullanımının bilgi düzeyi son sırada yer almaktadır. Öğrenciler yazım kuralları konuları içerisinde bu konuda hiçbir beceri elde edememişlerdir.

“de” bağlacının doğru kullanımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 426 hata yaptıkları görülmüştür. Bu konunun hiç bilinmediği ya da öğrenilmediği sonucuna varmaktayız.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 12: “+de” Hâl Ekinin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
”+de” Hâl Ekinin Doğru Kullanımını Biliyorum	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bilmiyorum	52	100	1	1,9	32	61,5	6	11,5	11	21,2	2	3,8

“+de” hâl ekinin doğru kullanımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 12’ye göre 52 öğrencinin tamamı (% 100) “+de” Hâl Ekinin Doğru Kullanımını bilmediğini belirtmiştir.

“+de” hâl ekinin doğru kullanımını bilmediğini belirten 52 öğrenciden 1’i konuyu henüz işlemediklerini, 32’si öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 6’sı kendini derse veremediğini, 11’i çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 2’si ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden hiçbir öğrenci olmamıştır. Bu öğrenciler için öğretim faaliyetlerinin tamamı amacına ulaşmamıştır. Anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımasına rağmen konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 1’i konuyu henüz işlemediklerini, 32’si bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını, 6’sı kendini derse veremediği, 11’i çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediği ve 2’sinin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

“+de” hâl ekinin doğru kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde öğrencilerin başarılı olmadıkları görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, “+de” hâl ekinin doğru kullanımının bilgi düzeyi son sırada yer almaktadır. Öğrenciler yazım kuralları konuları içerisinde bu konuda hiçbir bilgi elde edememişlerdir.

“+de” hâl ekinin doğru kullanımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 65 hata yaptıkları görülmüştür. Bu konuda karşılaştığımız problem durumu; öğrencilerin “de” bağlacı ile “+de” hâl ekinin kullanım yerlerini karıştırmalarıdır. Yazı uygulamalarında bitişik mi yoksa ayrı mı yazacaklarını hızlı bir şekilde düşünemediklerinden bu iki konu üzerinde bilgilerinin olmadığını düşünmektedirler. “de” bağlacı ile “+de” hâl ekinin kullanım şekilleri üzerinde farklı çalışmalar yapılması gerektiği açıktır.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 13: “ki” Bağlacının Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular

“ki” Bağlacının Doğru Kullanımını	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	29	55,8	22	75,9	3	10,3	3	10,3	-	-	1	3,4
Bilmiyorum	23	44,2	9	39,1	6	26,1	1	4,3	5	21,7	2	8,7

“ki” bağlacının doğru kullanımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 13’e göre 52 öğrenciden 29’u (% 55,8) “ki” Bağlacının Doğru Kullanımını bildiğini, 23’ü (% 44,2) ise bilmediğini belirtmiştir.

“ki” bağlacının nerelerde kullanıldığını bilen 29 öğrenciden 22’si bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 3’ü kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 3’ü özel derslerde veya dershanede öğrendiğini, 1’i ise internetten/eğitim CD’lerinden öğrendiğini ifade etmiştir.

“ki” bağlacının doğru kullanımını bilmediğini belirten 23 öğrenciden 9’u konuyu henüz işlemediklerini, 6’sı öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 1’i kendini derse veremediğini, 5’i çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 2’si ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımaya rağmen öğrencilerden konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 9’unun konuyu henüz işlemediklerini, 6’sının bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını, 1’inin kendini derse veremediği, 5’inin çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenmediği ve 2’sinin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur. Öğrencilerin yeterli bir bölümü konuyu öğrenmiştir fakat yüksek bir başarı gözlenmemektedir. Yarıya yakın öğrenci bu bilgi ve beceriyi kazanamamıştır. “ki” bağlacının doğru kullanımını bilmediğini belirten 23 öğrencinin 20’si başarı oranı düşük olarak tespit ettiğimiz okulun öğrencileridir. Bu okuldaki örneklem grubumuzda toplam 23 öğrencinin 20’sinin bu cevabı vermesi, dikkat çekmektedir.

Öğrencilerin bu konuyu öğrenememesinin temelinde; öğretim materyallerinin yetersizliği, öğretim yöntem ve tekniklerinin değiştirilmesi gerekliliği, öğrencilerin derse olan tutumlarının olumlu yönde değiştirilmesi ihtiyacı ve devamsızlık problemlerinin çözüme kavuşturulması gibi etmenler yatmaktadır.

Aynı şekilde, başarısı yüksek olarak tespit ettiğimiz okulda, bu konu başarılı bir şekilde işlenmiştir. Elde edilen verilerden çıkarılan sonuç; bu konuda başarısız olan okula, konunun öğretilmesi ve öğrencinin hem bilgi hem de beceri olarak bu kuralı kazanabilmesi için öğretmenin dersi farklı materyallerle zenginleştirilmesi, öğrencileri güdülemeye yönelik girişimlerde bulunması ve öğretim yönteminde değişikliğe gitmesi yerinde bir hareket olacaktır.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

“ki” bağlacının doğru kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 55,8 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında “ki” bağlacının doğru kullanımının bilgi düzeyi 5. sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından genel olarak öğrenildiği sonucuna ulaşılabilir fakat elde edilen sonuç yetersizdir.

“ki” bağlacının doğru kullanımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 34 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde doğru uygulama oranı yüksek konulardan birisidir.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 14: “+ki” İlgı Zamirinin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular

“+ki” İlgı Zamirinin Doğru Kullanımı	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	29	55,8	22	75,9	3	10,3	3	10,3	-	-	1	3,4
Bilmiyorum	23	44,2	10	43,5	6	26,1	2	8,7	3	13,0	2	8,7

“+ki” ilğı zamirinin doğru kullanımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 14’e göre 52 öğrenciden 29’u (% 55,8) “+ki” İlgı Zamirinin Doğru Kullanımını bildiğini, 23’ü (% 44,2) ise bilmediğini belirtmiştir.

“+ki” ilğı zamirinin nerelerde kullanıldığını bilen 29 öğrenciden 22’si bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 3’ü kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 3’ü özel derslerde veya dershanede öğrendiğini, 1’i ise internetten/eğitim CD’lerinden öğrendiğini ifade etmiştir.

“+ki” ilğı zamirinin doğru kullanımını bilmediğini belirten 23 öğrenciden 10’u konuyu henüz işlemediklerini, 6’sı öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 2’si kendini derse veremediğini, 3’ü çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 2’si ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiğini belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımaya rağmen öğrencilerden konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 10’unun konuyu henüz işlemediğini, 6’sı bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadığını, 2’sinin kendini derse veremediğini, 3’ünün çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediğini ve 2’sinin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilerek daha etkili bir öğretim faaliyetinin hazırlanması, öğrencilerin öğrenme düzeylerini artıracaktır. Öğrencilerin yarıdan fazlası bu konuyu öğrenmiştir fakat bu istenilen düzeyde değildir. “+ki” ilğı zamirinin kullanımını bilmeyen toplam 23 öğrenciden 20’si,

başarısı düşük olarak tespit edilen okulun öğrencileridir. Başarı oranı yüksek olan okulun öğrencilerinden yalnızca 3 tanesi bu konuyu bilgi ve beceri düzeyinde edinmemiştir.

“+ki” ilgi zamirinin kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 55,8 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında “+ki” ilgi zamirinin kullanımının bilgi düzeyi 6.sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından tam anlamıyla öğrenilmediğinden ve başarı oranının orta seviyede olmasından hareketle incelenmesi gereken bir konudur.

“+ki” ilgi zamirinin kullanımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise beceri düzeyi olarak tüm öğrenciler uygulamaların tamamında toplam 5 hata yaptıkları görülmüştür. Konunun bilinmemesine karşın bu kadar az hatanın olması bizi iki sonuca götürmektedir. Uygulamalarda yaptığımız incelemeler sonucu; öğrencilerin “+ki” ilgi zamirini mecbur kalmadıkları sürece kullanmadıkları görülmektedir. Bunun sebebi, ya bilmedikleri için bu eki kullanmaktan kaçınmaları ya da bilip bilmediklerinin farkında olmadıklarından kullanmamalarıdır.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları görülmektedir. Çünkü ankete “bilmiyorum” şeklinde görüş belirtmeleri ortaya koyduğumuz bu düşünceyi destekler niteliktedir.

Tablo 15: “+ki” Yapım Ekinin Doğru Kullanımına İlişkin Bulgular

“+ki” Yapım Ekinin Doğru Kullanımını	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	28	53,8	22	78,6	2	7,1	3	10,7	-	-	1	3,6
Bilmiyorum	24	46,2	8	33,3	8	33,3	2	8,3	4	16,7	2	8,3

“+ki” yapım ekinin doğru kullanımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 15’e göre 52 öğrenciden 28’i (% 53,8) “+ki” Yapım Ekinin Doğru Kullanımını bildiğini, 24’ü (% 46,2) ise bilmediğini belirtmiştir.

“+ki” yapım ekinin nerelerde kullanıldığını bilen 28 öğrenciden 22’si bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 2’si kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 3’ü özel derslerde veya dershanede öğrendiğini, 1’i ise internetten/eğitim CD’lerinden öğrendiğini ifade etmiştir.

“+ki” yapım ekinin doğru kullanımını bilmediğini belirten 24 öğrenciden 8’i konuyu henüz işlemediklerini, 8’i öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 2’si kendini derse veremediğini, 4’ü çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 2’si ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımaya rağmen öğrencilerden konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 8’inin konuyu henüz işlemediğini, 8’inin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadığını, 2’sinin kendini derse veremediği, 4’ünün çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediği ve 2’sinin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin yeniden yapılandırılması farklı aktivitelerin öğretim sürecinde işe koşulması öğrenmeyi ve kalıcılığı artıracaktır. Konuyu bilmediğini ifade eden 24 öğrenciden 21’i başarısı düşük olarak tespit edilen okulun öğrencileridir. “ki” bağlacı ve “+ki” ilgi zamiri konularında olduğu gibi “+ki” yapım eki kullanımı öğrenciler tarafından öğrenilmemiştir. Birbirine paralel bu üç konunun öğretimi hususunda gerekli çalışmalar yapılmalıdır.

“+ki” yapım ekinin doğru kullanımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 53,8 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında “+ki” yapım ekinin doğru kullanımının bilgi düzeyi 8. sırada yer almaktadır. Konu, öğrencilerin yarısından fazlası tarafından öğrenilmiştir fakat bu yeterli düzeyde değildir.

“+ki” yapım ekinin doğru kullanımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 11 hata yaptıkları görülmüştür. Öğrencilerin büyük bir bölümünün bu konuyu bilmediği anket verilerinde görülmektedir. Buradan hareketle öğrencilerin “+ki” yapım ekini, yanlış yazım düşüncesiyle kullanmaktan kaçındıkları görülmüştür.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları tespit edilmiştir. Fakat başarı oranı düşük olan okulun öğrencilerinin, uygulamalarda “+ki” yapım ekini zorunlu olmadıkları müddetçe kullanmaktan kaçındıkları görülmüştür.

Tablo 16: Bitişik Yazılan Birleşik Kelimelerin Doğru Yazımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Bitişik Yazılan Birleşik Kelimelerin Doğru Yazımını												
Biliyorum	12	23,1	10	83,3	2	16,7	-	-	-	-	-	-
Bilmiyorum	39	75,0	9	23,1	18	46,2	4	10,3	5	12,8	3	7,7

Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 16’ya göre 51 öğrenciden 12’si (% 23,1) Bitişik Yazılan Birleşik Kelimelerin Doğru Yazımını bildiğini, 39’u (% 75,0) ise bilmediğini belirtmiştir. 1 öğrenci ise bu soruya yanıt vermemiştir.

Bitişik yazılan birleşik kelimelerin nerelerde kullanıldığını bilen 12 öğrenciden 10’u bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 2’si ise kendi çalışmalarıyla öğrendiğini ifade etmiştir.

Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımını bilmediğini belirten 39 öğrenciden 9’u konuyu henüz işlemediklerini, 18’i öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 4’ü kendini derse veremediğini, 5’i çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 3’ü ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımaya rağmen öğrencilerden 9’u konuyu henüz işlemediğini, 18’inin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını, 4’ünün kendini derse veremediği, 5’inin çalışmasına

rağmen bu konuyu öğrenemediği ve 3'ünün ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar düzenlenmesi öğrencilerde anlaşılabilirliği artıracaktır. “Bilmiyorum” cevabını veren 39 öğrencinin 17'si başarısı yüksek olan 22'si ise başarısı düşük olan okulun öğrencileridir. Her iki örneklem grubunda da konu öğrenilmemiştir.

Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 23,1 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, bitişik yazılan birleşik kelimelerin yazımının bilgi düzeyi 14. sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından öğrenilmediğinden ve başarı oranının çok düşük olmasından hareketle incelenmesi gereken bir konudur.

Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 155 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde en fazla yanlışlık yapılan konular arasında “Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı” konusu da bulunmaktadır.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 17: Ayrı Yazılan Birleşik Kelimelerin Doğru Yazımına İlişkin Bulgular

Ayrı Yazılan Birleşik Kelimelerin Doğru Yazımını	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	13	25,0	9	69,2	4	30,8	-	-	-	-	-	-
Bilmiyorum	39	75,0	9	23,1	17	43,6	7	17,9	4	10,3	2	5,1

Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 17'ye göre 52 öğrenciden 13'ü (% 25,0) Ayrı Yazılan Birleşik Kelimelerin Doğru Yazımını bildiğini, 39'u (% 75,0) ise bilmediğini belirtmiştir.

Ayrı yazılan birleşik kelimelerin nerelerde kullanıldığını bilen 13 öğrenciden 9'u bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 4'ü ise kendi çalışmalarıyla öğrendiğini ifade etmiştir.

Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımını bilmediğini belirten 39 öğrenciden 9'u konuyu henüz işlemediklerini, 17'si öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 7'si kendini derse veremediğini, 4'ü çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 2'si ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımaya rağmen öğrencilerden 9'unun konuyu henüz işlemediğini, 17'sinin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadığını, 7'sinin kendini derse veremediğini, 4'ünün çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediğini ve 2'sinin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır. Ayrı yazılan birleşik

kelimelerin doğru yazımını bilmediğini ifade eden 39 öğrencinin 17'si başarı oranı yüksek olan 22'si ise başarı oranı düşük olarak tespit edilen okulun öğrencileridir. Her iki örneklem grubu için de amaçlanan öğretim hedeflerine ulaşamamıştır.

Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 25,0 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımının bilgi düzeyi 13. sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından öğrenilmediğinden ve başarı oranının çok düşük olmasından hareketle incelenmesi gereken bir konudur.

Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 68 hata yaptıkları görülmüştür. Burada da öğrencilerin birleşik kelime kullanmaktan kaçındıkları sonucuna ulaşmaktayız.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 18: Bileşik Fiillerin Doğru Yazımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Bileşik Fiillerin Doğru Yazımını Biliyorum	10	19,2	6	60,0	3	30,0	1	10,0	-	-	-	-
Bilmiyorum	42	80,8	35	83,3	2	4,8	3	7,1	1	2,4	1	2,4

Bileşik fiillerin doğru yazımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 18'e göre 52 öğrenciden 10'u (% 19,2) Bileşik Fiillerin Doğru Yazımını bildiğini, 42'si (% 80,8) ise bilmediğini belirtmiştir.

Bileşik fiillerin nerelerde kullanıldığını bilen 10 öğrenciden 6'sı bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 3'ü kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 1 tanesi ise özel derslerde veya dershanede öğrendiğini ifade etmiştir.

Bileşik fiillerin doğru yazımını bilmediğini belirten 42 öğrenciden 35'i konuyu henüz işlemediklerini, 2'si öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 3'ü kendini derse veremediğini, 1'i çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 1'i ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşınmasına rağmen öğrencilerden 35'inin konuyu henüz işlemediğini, 2'inin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını, 3'ünün kendini derse veremediğini, 1'inin çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenmediği ve 1'inin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur. Anket sonuçlarına göre, bu konunun henüz işlenmediği sonucuna varmaktayız. Öğrencilerin büyük bir bölümün konuyu işlemediklerini belirtmeleri, bu konunun her iki okul için de üzerinde durulmadığı varsayımını güçlendirmektedir.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Bileşik fiillerin doğru yazımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 19,2 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, büyük harf kullanımının bilgi düzeyi 16. sırada yer almaktadır. Konunun işlenmediğinden hareketle öğrencilerin bu beceriyi henüz edinemedikleri görülmektedir.

Bileşik fiillerin doğru yazımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 10 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde hatanın en az yapıldığı konulardan birisi bileşik fiillerin doğru yazımıdır. Öğrenciler bu bilgiyi edinemediklerine rağmen beceri olarak gösterebilmektedirler.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve ankette alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında olmadıkları

görülmektedir. Önceki bilgilerine dayanarak yazımda karşılaşılabilecek hatayı en aza indirmişlerdir.

Tablo 19: Deyimlerin ve İkilemelerin Yazımına İlişkin Bulgular

Deyimlerin ve İkilemelerin Doğru Yazımını	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	29	55,8	22	75,9	4	13,8	-	-	3	10,3	-	-
Bilmiyorum	23	44,2	20	87,0	-	-	1	4,3	-	-	2	8,7

Deyimlerin ve ikilemelerin yazımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 19'a göre 52 öğrenciden 29'u (% 55,8) Deyimlerin ve İkilemelerin Yazımını bildiğini, 23'ü (% 44,2) ise bilmediğini belirtmiştir.

Deyimlerin ve ikilemelerin yazımını bilen 29 öğrenciden 22'si bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 4'ü kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 3'ü ise arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

Deyimlerin ve ikilemelerin yazımını bilmediğini belirten 23 öğrenciden 20'si konuyu henüz işlemediklerini, 1'i kendini derse veremediğini, 2'si ise konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımasına rağmen öğrencilerden 20'sinin konuyu henüz işlemediğini, 1'inin kendini derse veremediğini ve 2'sinin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Deyimlerin ve ikilemelerin yazımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 55,8 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, deyimlerin ve ikilemelerin yazımının bilgi düzeyi 7. sırada yer almaktadır. Konunun öğrencilerin yarısından fazlası tarafından öğrenilmiştir. Ankete “bilmiyorum” cevabını veren 23 öğrenciden 17’si başarı oranı düşük olarak tespit ettiğimiz okulun öğrencileridir. Konunun bu öğrencilere henüz işlenmediği kanısı ağır basmaktadır.

Deyimlerin ve ikilemelerin yazımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 2 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde en az hata yapılan konulardan birisidir.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir. Yapılan uygulamalar incelendiğinde başarısı düşük olarak tespit edilen okulun öğrencileri deyim ve atasözü kullanmamışlardır.

Tablo 20: Sayıların Yazımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sayıların Yazımının Doğru Kullanımı												
Biliyorum	26	50,0	15	57,7	7	26,9	-	-	4	15,4	-	-
Bilmiyorum	26	50,0	2	7,7	18	69,2	1	3,8	2	7,7	3	11,5

Sayıların yazımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 20’ye göre 52 öğrenciden 26’sı (% 50,0) Sayıların Yazımını bildiğini, 26’sı (% 50,0) ise bilmediğini belirtmiştir.

Sayıların yazımını bilen 26 öğrenciden 15’i bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 7’si kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 4’ü ise arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

Sayıların yazımını bilmediğini belirten 26 öğrenciden 2'si konuyu henüz işlemediklerini, 18'i öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 1'i kendini derse veremediğini, 2'si çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 3'ü ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu kendi çalışmalarıyla öğrendiğini belirtmiştir ve bu basamakta bir problem durumu göze çarpmaktadır. Bu öğrenciler için öğretim gerçekleşmiştir ama okulun ve öğretmenin bu konuyu öğrencilere kazandırılmasındaki başarısı arka planda kalmıştır. Öğrencilerin bu konuyu kendi çalışmalarıyla öğrendikleri gerçeği, bu konu üzerinde öğretimin sorgulanması gerekliliğini açıkça ortaya koymaktadır. Konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 2'sinin konuyu henüz işlemediğini, 18'inin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadığını, 1'inin kendini derse veremediğini, 2'inin çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediğini ve 3'ünün ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur. Çünkü bu konu okulda işlendikten sonra, öğrenciler evde bu konu üzerinde çalışmışlar ve çalışmaları ölçüsünde bilgiyi edinmişlerdir. Sayıların yazımını bilmediğini belirten öğrencilerin 19'u başarısı düşük olarak tespit edilen okulun öğrencileridir.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Sayıların yazımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 50,0 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, sayıların yazımının bilgi düzeyi 9. sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından kısmen öğrenildiği görülmektedir.

Sayıların yazımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 81 hata yaptıkları görülmüştür. Bu kabul edilebilir bir düzey değildir.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 21: Tarihlerin Yazımına İlişkin Bulgular

Tarihlerin Doğru Yazımını	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	32	61,5	19	59,4	7	21,9	-	-	6	18,8	-	-
Bilmiyorum	20	38,5	2	10,0	12	60,0	1	5,0	1	5,0	4	20,0

Tarihlerin Yazımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 21'e göre 52 öğrenciden 32'si (% 61,5) Tarihlerin Yazımını bildiğini, 20'si (% 38,5) ise bilmediğini belirtmiştir.

Tarihlerin yazımını bilen 32 öğrenciden 19'u bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 7'si kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 6'sı ise arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

Tarihlerin yazımını bilmediğini belirten 20 öğrenciden 2'si konuyu henüz işlemediklerini, 12'si öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 1'i kendini derse veremediğini, 1'i çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 4'ü ise bu konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımaya rağmen öğrencilerden 2'sinin konuyu henüz işlemediğini, 12'sinin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadığını, 1'inin kendini derse veremediğini, 1'inin çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediğini ve 4'ünün ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Tarihlerin yazımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 61,5 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, tarihlerin yazımının bilgi düzeyi 4. sırada yer almaktadır.

Tarihlerin yazımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 2 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde en az hata yapılan konulardan biridir. Öğretimin kabul edilebilir düzeyde olduğu ama mutlaka geliştirilmesi gerektiği sonucu çıkarılmaktadır.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 22: Pekiştirmeli Kelimelerin Yazımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Pekiştirmeli Kelimelerin Doğru Yazımını Biliyorum	18	34,6	10	55,6	6	33,3	-	-	2	11,1	-	-
Bilmiyorum	34	65,4	32	94,1	-	-	1	2,9	-	-	1	2,9

Pekiştirmeli kelimelerin yazımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 22'ye göre 52 öğrenciden 18'i (% 34,6) Pekiştirmeli Kelimelerin Yazımını bildiğini, 34'ü (% 65,4) ise bilmediğini belirtmiştir.

Pekiştirmeli kelimelerin yazımını bilen 18 öğrenciden 10'u bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 6'sı kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 2'si ise arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

Pekiştirmeli kelimelerin yazımını bilmediğini belirten 34 öğrenciden 32'si konuyu henüz işlemediklerini, 1'i kendini derse veremediğini, 1'i ise konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımasına rağmen öğrencilerden 32'sinin konuyu henüz işlemediklerini, 1'inin kendini derse veremediği ve 1'inin ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Pekiştirmeli kelimelerin yazımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 34,6 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, pekiştirmeli kelimelerin yazımının bilgi düzeyi 12. sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından öğrenilmediğinden ve başarı oranının çok düşük olmasından hareketle incelenmesi gereken bir konudur.

Pekiştirmeli kelimelerin yazımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 2 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde en az yanlışlık yapılan konulardan birisi "Pekiştirmeli kelimelerin yazımı" olarak tespit edilmiştir.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve ankette alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir. Fakat uygulamalarda öğrenciler; konuyu tam anlamıyla bilmedikleri için bu tip kullanımlardan kaçınmışlardır.

Tablo 23: Düzeltme İşaretinin Nerelerde Kullanıldığına İlişkin Bulgular

Düzeltme İşaretinin Nerelerde Kullanıldığı	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	41	78,8	37	90,2	2	4,9	2	4,9	-	-	-	-
Bilmiyorum	11	21,2	8	72,7	2	18,2	-	-	1	9,1	-	-

Düzeltme işaretinin nerelerde kullanıldığına doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 23'e göre 52 öğrenciden 41'i (% 78,8) Düzeltme İşaretinin Nerelerde Kullanıldığını bildiğini, 11'i (% 21,2) ise bilmediğini belirtmiştir.

Düzeltme işaretinin nerelerde kullanıldığını bilen 41 öğrenciden 37'si bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 2'si kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 2'si ise dershanede veya özel derste öğrendiğini ifade etmiştir.

Düzeltme işaretinin nerelerde kullanıldığını bilmediğini belirten 11 öğrenciden 8'i konuyu henüz işlemediklerini, 2'si öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 1'i ise çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiğini belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımasına rağmen öğrencilerden 8'inin konuyu henüz işlemediklerini, 2'sinin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını ve 1'inin çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, öğrencilerin okula devam etme durumlarının incelenmesi gerekmektedir. Çünkü her iki okulda da öğrencilerin büyük bir bölümü öğrendiğini belirtmektedir. Başarısı düşük olarak tespit ettiğimiz okuldan 21 öğrenci "biliyorum", 8 öğrenci de "bilmiyorum" şeklinde görüş bildirmiştir. Yani bilmeyenlerin oranının yüksek olduğu grup, taşınmalı öğrenim gören öğrenciler olduğundan dersin işlendiği haftalarda okula gelmemeleri, konunun işlenmediğini düşündürmektedir.

Düzeltilme işaretinin nerelerde kullanıldığının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 78,8 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, düzeltilme işaretinin nerede kullanıldığının bilgi düzeyi 2.sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından öğrenildiği fakat bazı küçük başarısızlıkların olduğu bu konunun araştırılması gerekmektedir.

Düzeltilme işaretinin nerelerde kullanıldığına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 7 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde en az yanlışlık yapılan konulardan birisi “Düzeltilme işaretinin kullanımı” olarak tespit edilmiştir.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 24: Kesme İşaretinin Nerelerde Kullanıldığına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Kesme İşaretinin Nerede Kullanıldığını												
Biliyorum	44	84,6	35	79,5	4	9,1	1	2,3	4	9,1	-	-
Bilmiyorum	8	15,4	1	12,5	6	75,0	1	12,5	-	-	-	-

Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 24'e göre 52 öğrenciden 44'ü (% 84,6) Kesme İşaretinin Nerelerde Kullanıldığını bildiğini, 8'i (% 15,4) ise bilmediğini belirtmiştir.

Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığını bilen 44 öğrenciden 35'i bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 4'ü kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 1'i dershanede veya özel derste öğrendiğini, 4'ü ise arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığını bilmediğini belirten 8 öğrenciden 1'i konuyu henüz işlemediklerini, 6'sı öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 1'i ise kendini derse veremediğini belirtmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımaya rağmen öğrencilerden 1’i konuyu henüz işlemediklerini, 6’sının bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını ve 1’inin kendini derse veremediği belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 84,6 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, kesme işaretinin nerede kullanıldığının bilgi düzeyi 1. sırada yer almaktadır. Konu öğrenciler tarafından öğrenilmiştir. “Bilmiyorum” cevabını veren öğrencilerden 6’sı başarısı düşük okulun öğrencileridir. Buradan, öğrencilerin dersin işlendiği haftalarda okulda bulunmadıkları kanısı ağır basmaktadır.

Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 59 hata yaptıkları görülmüştür. Yapılan 59 hatanın 57’si başarısı düşük olarak tespit edilen okuldaki öğrenciler tarafından yapılmıştır.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve ankette alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir.

Tablo 25: Satır Sonlarında Kelimelerin Doğru Bölünmesine İlişkin Bulgular

Satır Sonlarında Kelimelerin Doğru Bölünmesini	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Biliyorum	39	75,0	26	66,7	12	30,8	-	-	1	2,6	-	-
Bilmiyorum	13	25,0	-	-	8	61,5	2	15,4	-	-	3	23,1

Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesinin doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 25'e göre 52 öğrenciden 39'u (% 75,0) Satır Sonlarında Kelimelerin Doğru Bölünmesini bildiğini, 13'ü (% 25,0) ise bilmediğini belirtmiştir.

Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesini bilen 39 öğrenciden 26'sı bu bilgiyi öğretmeninden öğrendiğini, 12'si kendi çalışmalarıyla öğrendiğini, 1'i ise arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesini bilmediğini belirten 13 öğrenciden 8'i öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 2'si kendini derse veremediğini, 3'ü ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrencilerin büyük bir bölümü, bu konuyu öğretmeninden öğrendiği belirtmiştir. Fakat anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümünün öğrenme amacı taşımasına rağmen öğrencilerden 8'inin bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını, 2'sinin kendini derse veremediğini ve 3'ünün ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur. Anket sonuçlarına göre öğrencilerin büyük bir bölümü konuyu öğrenmiştir.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesinin bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 75,0 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesinin bilgi düzeyi 3. sırada yer almaktadır. Konu, öğrencilerin büyük bir bölümü tarafından öğrenilmiş olsa da konuyu henüz öğrenememiş %25’lik bir öğrenci grubu bulunduğu için konunun gözden geçirilmesi gerekmektedir.

Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesine ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 107 hata yaptıkları görülmüştür. Yazım kuralları içerisinde en fazla yanlışlık yapılan konulardan birisi “Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesi” olarak tespit edilmiştir. Yapılan 107 hatanın 56’sını sadece bir öğrenci yapmıştır. Öğrenci, yaptığı uygulamaların tamamında satır sonlarında kelimeleri hatalı bölmüştür. Bu öğrenciye ek uygulamalar yapılmalıdır. Ayrıca öğretim sürecinin öğrenciyle birlikte planlanması yerinde bir hareket olacaktır.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermektedir. Fakat bildiklerini uygulama basamağında problemlerin olduğu görülmektedir.

Tablo 26: Yabancı Özel Adların Doğru Yazımına İlişkin Bulgular

	Toplam		A		B		C		D		E	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Yabancı Özel Adların Doğru Yazımını												
Biliyorum	2	3,8	-	-	-	-	1	50,0	1	50,0	-	-
Bilmiyorum	50	96,2	29	58,0	4	8,0	6	12,0	1	2,0	10	20,0

Yabancı özel adların doğru yazımının doğru ve yanlış kullanım oranlarını ölçmek için yapılan çalışmalar sonucunda yukarıdaki tabloda çıkarılan veriler elde edilmiştir. Bu veriler incelendiğinde aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

Tablo 26’ya göre 52 öğrenciden 2’si (% 3,8) Yabancı Özel Adların Doğru Yazımını bildiğini, 50’si (% 96,2) ise bilmediğini belirtmiştir.

Yabancı özel adların doğru yazımını bilen 2 öğrenciden 1'i dershanede veya özel derste öğrendiğini, 1 tanesi ise arkadaşlarından öğrendiğini ifade etmiştir.

Yabancı özel adların doğru yazımını bilmediğini belirten 50 öğrenciden 29'u konuyu henüz işlemediklerini, 4'ü öğretmenin anlattığını; fakat kendisinin öğrenemediğini, 6'sı kendini derse veremediğini, 1'i çalıştığını ancak yine de öğrenemediğini, 10'u ise konunun ilgisini çekmediğini ifade etmiştir.

Konuyu bildiğini ifade eden öğrenciler, bu konuyu öğretmenin dışında başka bir yerden öğrendiğini belirtmiştir ve bu basamakta problemin olduğu görülmektedir. Yabancı özel adların doğru yazımı konusu ders kitabında 1. Temada verilmiştir. Öğrencilerin neredeyse tamamının bu konuyu işlemediklerini ifade etmesi, her iki okul için de bu konunun üzerinde yeterince durulmadığı görüşünü desteklemektedir. Konuyu bilmediğini ifade eden öğrencilerden 29'unun konuyu henüz işlemediklerini, 4'ünün bu konunun öğretmen tarafından anlatıldığını ve kendilerinin anlamadıklarını, 6'sının kendini derse veremediğini, 1'inin çalışmasına rağmen bu konuyu öğrenemediğini ve 10'unun ise bu konunun ilgisini çekmediğini belirtmesi ayrıca araştırılması gereken bir konudur. Anket sonuçlarına göre konu öğretilmemiştir.

Buradan, öğretim etkinliklerinin tekrar gözden geçirilmesi, ders kitabında bu konuya ilişkin etkinliklerin tekrar yapılandırılması ve zengin örneklerle öğrencinin bire bir temasının sağlanması ve öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeyini iyileştirmek amacıyla çeşitli faaliyetlerin yapılması, bu konunun öğrenci açısından kabul görmesine ve daha iyi anlaşılmasına yardımcı olacaktır.

Yabancı özel adların doğru yazımının bilgi düzeyi incelendiğinde başarının % 3,8 olduğu görülmektedir. Diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, yabancı özel adların doğru yazımının bilgi düzeyi 17. sırada yer almaktadır. Konunun öğrenciler tarafından öğrenilmediğinden ve başarı oranının çok düşük olmasından hareketle özellikle incelenmesi gereken bir konudur.

Yabancı özel adların doğru yazımına ilişkin yaptığımız uygulamalarda ise öğrencilerin uygulamaların tamamında toplam 14 hata yaptıkları görülmüştür.

Yazım kuralları içerisinde en az yanlışlık yapılan konulardan birisi “Yabancı özel adların doğru yazımı” olarak tespit edilmesine rağmen konuyu bilen öğrenci sayısı neredeyse yok denecek kadar azdır.

Uygulamada yapılan yanlış sayıları ve anketten alınan sonuçlar karşılaştırıldığında öğrencilerin; yaptıkları yanlışlıkların farkında oldukları ankete verdikleri cevaplarıyla tutarlılık göstermemektedir. Diğer yazım kurallarının yanında hem bilinme oranının düşük olduğu hem de yanlışın az yapıldığı nadir bir konudur. Uygulamalar incelendiğinde öğrencilerin; yazılarında yabancı kelime kullanmaktan kaçındıkları gözlenmektedir. Ders kitabında, ilk konularda yer almasına rağmen, bilinme oranının normalden yüksek olması soru işaretlerini de beraberinde getirmekle birlikte konunun yeniden yapılandırılması gerekmektedir.

Tablo 27. Öğrencilerin Tüm Konulara İlişkin Verdiği Cevaplar (N=52)

Konular	Cevap	f	%
17. Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığı	Biliyorum	44	84,6
	Bilmiyorum	8	15,4
16. Düzeltme işaretinin nerede kullanıldığı	Biliyorum	41	78,8
	Bilmiyorum	11	21,2
18. Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesi	Biliyorum	39	75,0
	Bilmiyorum	13	25,0
14. Tarihlerin yazımı	Biliyorum	32	61,5
	Bilmiyorum	20	38,5
6. “ki” bağlacının doğru kullanımı	Biliyorum	29	55,8
	Bilmiyorum	23	44,2
7. “+ki” ilgi zamirinin doğru kullanımı	Biliyorum	29	55,8
	Bilmiyorum	23	44,2
12. Deyimlerin ve ikilemelerin yazımı	Biliyorum	29	55,8
	Bilmiyorum	23	44,2
8. “+ki” yapım ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	28	53,8
	Bilmiyorum	24	46,2
13. Sayıların yazımı	Biliyorum	26	50,0
	Bilmiyorum	26	50,0
3. “mi” soru ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	25	48,1
	Bilmiyorum	27	51,9
2. Kısaltmaların doğru kullanımı	Biliyorum	21	40,4
	Bilmiyorum	31	59,6
15. Pekiştirmeli kelimelerin yazımı	Biliyorum	18	34,6
	Bilmiyorum	34	65,4
10. Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı	Biliyorum	13	25,0
	Bilmiyorum	39	75,0
9. Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı	Biliyorum	12	23,1
	Bilmiyorum	39	75,0
1. Büyük harflerin doğru kullanımı	Biliyorum	11	21,2
	Bilmiyorum	41	78,8
11. Bileşik fiillerin doğru yazımı	Biliyorum	10	19,2
	Bilmiyorum	42	80,8
19. Yabancı özel adların doğru yazımı	Biliyorum	2	3,8
	Bilmiyorum	50	96,2
4. “de” bağlacının doğru kullanımı	Biliyorum	-	-
	Bilmiyorum	52	100
5. “+de” hâl ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	-	-
	Bilmiyorum	52	100

Tablo 27’de verilen öğrencilerin konuları bilme durumları incelendiğinde; “biliyorum” cevabının en çok: Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığı (f=44), Düzeltme işaretinin nerede kullanıldığı (f=41), Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesi (f=39), Tarihlerin yazımı (f=32), “ki” bağlacının doğru kullanımı (f=29), “+ki” ilgi zamirinin doğru kullanımı (f=29), Deyimlerin ve ikilemelerin yazımı

(f=29), “+ki” yapım ekinin doğru kullanımı (f=28) konularına verildiği görülmektedir.

Öğrencilerin yarısının Sayıların yazımı (f=26) konusunda “biliyorum” cevabı verdiği görülürken; konuların bilinme durumunun sırasıyla; “mi” soru ekinin doğru kullanımı (f=25), Kısaltmaların doğru kullanımı (f=21), Pekiştirmeli kelimelerin yazımı (f=18), Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı (f=13), Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı (f=12), Büyük harflerin doğru kullanımı (f=11) ve Bileşik fiillerin doğru yazımı (f=10) konularında düşüş gösterdiği görülmektedir.

Yabancı özel adların doğru yazımı konusunu sadece 2 öğrenci bildiğini belirtirken; “de” bağlacının doğru kullanımı ve “+de” hâl ekinin doğru kullanımı konularına “biliyorum” cevabı veren öğrenci bulunmamaktadır.

Tablo 28. Normal Öğrenim Gören Öğrencilerin Tüm Konulara İlişkin Verdiği Cevaplar(N=23)

Konular	Cevap	F	%
17. Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığı	Biliyorum	21	91,3
	Bilmiyorum	2	8,7
6. “ki” bağlacının doğru kullanımı	Biliyorum	20	87,0
	Bilmiyorum	3	13,0
7. “+ki” ilgi zamirinin doğru kullanımı	Biliyorum	20	87,0
	Bilmiyorum	3	13,0
8. “+ki” yapım ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	20	87,0
	Bilmiyorum	3	13,0
16. Düzeltme işaretinin nerede kullanıldığı	Biliyorum	20	87,0
	Bilmiyorum	3	13,0
18. Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesi	Biliyorum	20	87,0
	Bilmiyorum	3	13,0
14. Tarihlerin yazımı	Biliyorum	19	82,6
	Bilmiyorum	4	17,4
12. Deyimlerin ve İkilemelerin Yazımı	Biliyorum	17	73,9
	Bilmiyorum	6	26,1
3. “mi” soru ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	16	69,6
	Bilmiyorum	7	30,4
13. Sayıların yazımı	Biliyorum	16	69,6
	Bilmiyorum	7	30,4
2. Kısaltmaların doğru kullanımı	Biliyorum	15	65,2
	Bilmiyorum	8	34,8
15. Pekiştirmeli kelimelerin yazımı	Biliyorum	10	43,5
	Bilmiyorum	13	56,5
1. Büyük harflerin doğru kullanımı	Biliyorum	6	26,1
	Bilmiyorum	17	73,9
10. Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı	Biliyorum	6	26,1
	Bilmiyorum	17	73,9
9. Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı	Biliyorum	5	21,7
	Bilmiyorum	17	73,9
11. Bileşik fiillerin doğru yazımı	Biliyorum	2	8,7
	Bilmiyorum	21	91,3
4. “de” bağlacının doğru kullanımı	Biliyorum	-	-
	Bilmiyorum	23	100,0
5. “+de” hâl ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	-	-
	Bilmiyorum	23	100,0
19. Yabancı özel adların doğru yazımı	Biliyorum	-	-
	Bilmiyorum	23	100,0

Tablo 28’de verilen normal öğrenim gören öğrencilerin konuları bilme durumları incelendiğinde; “biliyorum” cevabının sırasıyla en çok Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığı (f=21), “ki” bağlacının doğru kullanımı (f=20), “+ki” ilgi zamirinin doğru kullanımı (f=20), “+ki” yapım ekinin doğru kullanımı (f=20),

Düzeltilme işaretinin nerede kullanıldığı (f=20), Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesi (f=20), Tarihlerin yazımı (f=19), Deyimlerin ve ikilemelerin yazımı (f=17), “mi” soru ekinin doğru kullanımı (f=16), Sayıların yazımı (f=16), Kısaltmaların doğru kullanımı (f=15) konularına verildiği görülmektedir.

Öğrencilerin yarısından daha azının “biliyorum” cevabını sırasıyla düşünüş gösteren oranda; Pekiştirmeli kelimelerin yazımı (f=10), Büyük harflerin doğru kullanımı (f=6), Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı (f=6), Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı (f=5) konularına verdiği görülmektedir.

Bileşik fiillerin doğru yazımı konusunu sadece 2 öğrenci bildiğini belirtirken; “de” bağlacının doğru kullanımı , “+de” hâl ekinin doğru kullanımı ve Yabancı özel adların doğru yazımı konularına “biliyorum” cevabı veren öğrenci bulunmaktadır.

Tablo 29. Taşımali Öğrenim Gören Öğrencilerin Tüm Konulara İlişkin Verdiği Cevaplar (N=29)

Konular	Cevap	F	%
17. Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığı	Biliyorum	23	79,3
	Bilmiyorum	6	20,7
16. Düzeltme işaretinin nerede kullanıldığı	Biliyorum	21	72,4
	Bilmiyorum	8	27,6
18. Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesi	Biliyorum	19	65,5
	Bilmiyorum	10	34,5
14. Tarihlerin yazımı	Biliyorum	13	44,8
	Bilmiyorum	16	55,2
12. Deyimlerin ve İkişemelerin Yazımı	Biliyorum	12	41,4
	Bilmiyorum	17	58,6
13. Sayıların yazımı	Biliyorum	10	34,5
	Bilmiyorum	19	65,5
3. “mi” soru ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	9	31,0
	Bilmiyorum	20	69,0
6. “ki” bağlacının doğru kullanımı	Biliyorum	9	31,0
	Bilmiyorum	20	69,0
7. “+ki” ilgi zamirinin doğru kullanımı	Biliyorum	9	31,0
	Bilmiyorum	20	69,0
8. “+ki” yapım ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	8	27,6
	Bilmiyorum	21	72,4
11. Bileşik fiillerin doğru yazımı	Biliyorum	8	27,6
	Bilmiyorum	21	72,4
15. Pekiştirmeli kelimelerin yazımı	Biliyorum	8	27,6
	Bilmiyorum	21	72,4
9. Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı	Biliyorum	7	24,1
	Bilmiyorum	22	75,9
10. Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı	Biliyorum	7	24,1
	Bilmiyorum	22	75,9
2. Kısaltmaların doğru kullanımı	Biliyorum	6	20,7
	Bilmiyorum	23	79,3
1. Büyük harflerin doğru kullanımı	Biliyorum	5	17,2
	Bilmiyorum	24	82,8
19. Yabancı özel adların doğru yazımı	Biliyorum	2	6,9
	Bilmiyorum	27	93,1
4. “de” bağlacının doğru kullanımı	Biliyorum	-	-
	Bilmiyorum	29	100,0
5. “+de” hâl ekinin doğru kullanımı	Biliyorum	-	-
	Bilmiyorum	29	100,0

Tablo 29’da verilen taşımali öğrenim gören öğrencilerin konuları bilme durumları incelendiğinde, “biliyorum” cevabının sırasıyla en çok Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığı (f=23), Düzeltme işaretinin nerede kullanıldığı (f=21), Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesi (f=19) konularına verildiği görülmektedir.

Öğrencilerin yarısından daha azının “biliyorum” cevabını sırasıyla düşünüş gösteren oranda; Tarihlerin yazımı (f=13), Deyimlerin ve ikilemelerin yazımı (f=12), Sayıların yazımı (f=10), “mi” soru ekinin doğru kullanımı (f=9), “ki” bağlacının doğru kullanımı (f=9), “+ki” ilgi zamirinin doğru kullanımı (f=9), “+ki” yapım ekinin doğru kullanımı (f=8), Bileşik fiillerin doğru yazımı (f=8) Pekiştirmeli kelimelerin yazımı (f=8), Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı (f=7), Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı (f=7), Kısaltmaların doğru kullanımı (f=6), Büyük harflerin doğru kullanımı (f=5) konularına verdiği görülmektedir.

Yabancı özel adların doğru yazımı konusunu sadece 2 öğrenci bildiğini belirtirken; “de” bağlacının doğru kullanımı ve “+de” hâl ekinin doğru kullanımı konularına “biliyorum” cevabı veren öğrenci bulunmamaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırmada İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin yazım kurallarını uygulamadaki sorunları ve bunların nedenleri ortaya konulmaya çalışılmış ve aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

- Öğrenci Çalışma Kitabı incelendiğinde; çalışma kitabındaki etkinliklerin nitelik ve nicelik bakımından yetersiz olması, çalışma kitabındaki etkinliklerin yeterliliğinin sorgulanması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır.
- Öğreticilerin uyguladıkları öğretim yöntemleri ve stratejileri; öğrencilerin yazım konusundaki ihtiyaçlarına tam anlamıyla cevap verememektedir.
- Araştırmaya katılan öğrenci grubunda, normal öğrenim gören Gazi İlköğretim Okulu öğrencilerinin taşınmalı öğrenim gören Fatih Sultan Mehmet İlköğretim Okulu öğrencilerine göre daha başarılı oldukları görülmüştür.
- Okullardan alınan bilgiler ışığında eğitim ve öğretim faaliyetlerinde devamsızlık probleminin önemli bir yer teşkil ettiği sonucuna ulaşılmıştır.
- Normal öğrenim gören öğrencilerle taşınmalı öğrenim gören öğrenciler karşılaştırıldığında; yaptığımız uygulamalarda, taşınmalı öğrenim gören öğrencilerin normal öğrenim gören öğrencilere göre çok daha fazla yanlışlık yaptığı tespit edilmiştir. Taşınmalı ve normal öğrenim faaliyetleri karşılaştırmalı olarak ayrıca araştırılması gerekmektedir. Ayrıca okul idarelerinden alınan bilgiler ışığında, taşınmalı öğrenim gören öğrencilerin genelinde normal öğrenim gören öğrencilere göre sosyoekonomik açıdan düşük seviyede olduğu bilinmektedir. Sosyoekonomik seviyenin eğitim ve öğretim faaliyetlerine etkisinin araştırılması, hedeflere ulaşılabilirlik açısından yerinde bir çalışma olacaktır.

- Yaptığımız uygulamalarda, öğrencilerin yazmaya karşı isteksiz oldukları görülmüştür ve bu isteksizlik yazılarının niteliğine yansımıştır.
- Öğrencilerin en çok hata yaptıkları konu “Büyük harflerin kullanımı” olarak tespit edilmiştir. “Öğrenciler en çok hangi konuda yanlışlık yapmaktadır?” alt probleminde belirtildiği üzere diğer yazım kurallarıyla kıyaslandığında, “Büyük harflerin kullanımı” konusu günlük hayatta en sık karşılaşılan bir konu olmasına rağmen öğrencilerin en çok hatayı bu konuda yapmaları, öğretim faaliyetlerinin ve materyallerinin ciddi anlamda zayıf kaldığını göstermektedir. Yaptırılan uygulamalar neticesinde; insan isimlerinin ve cümle başlarının büyük harfle başlamasını bilmelerine rağmen; kurum ve kuruluş isimlerinin, din ve mitolojiye ait kavramların, hayvanlara verilen özel isimlerin, özel günlerin ve bayramların, cadde ve sokaklara verilen isimlerin vb. büyük harfle başlayacağını tam olarak bilmedikleri için çok fazla hata yaptıkları görülmüştür.
- Öğrencilerin hiç hata yapmadığı konu ise “Kısaltmaların kullanımı” olarak tespit edilmiştir. “Öğrenciler en az hangi konuda yanlışlık yapmaktadır?” alt probleminde belirtildiği üzere; öğrencilerin en az hatayı “Kısaltmaların kullanımı”nda yapmalarının temelinde yatan neden ise, kısaltmaların; kelimelerin baş harflerinin alınmasıyla yapıldığı için öğrenci açısından öğrenilmesi kolay olacaktır fakat anket sonuçlarına göre ise, öğrencilerin büyük bir bölümü kısaltmaların kullanımını bilmediğini ifade etmiştir.
- Eğitim – öğretim faaliyetlerinde öğretmenin ön planda olduğu görülmüştür.

Araştırmadan elde edilen bulgulara ve ulaşılan sonuçları temel alarak yazma becerisi ile ilgili şu öneriler yapılabilir:

- Öğrencilerde öncelikli olarak farkındalık duygusu oluşturulmalıdır. Neyi, ne kadar bildiklerinin farkında olmaları, eğitim ve öğretim sürecinin daha verimli ilerlemesini sağlayacaktır.
- Ders kitaplarındaki metinlerin ve çalışma kitaplarındaki etkinliklerin yazma becerisi kazandırma konusundaki yeterliliği mutlaka gözden geçirilmelidir.
- Türkçe ders kitaplarında yer alan yazım kurallarının öğretimine yönelik etkinlikler, yazım kurallarını ezberletmeye yönelik değil, bu kuralları sezdirmeye yönelik olmalıdır. Öğrenci, kuralları ezberleyerek değil, bizzat uygulayarak ve keşfederek öğrenmelidir.
- Yazmanın sadece okulda gerçekleştirilen ve belli bir süre sonra sona eren bir etkinlik olmadığı, yaşam boyu devam eden bir etkinlik olduğu öğrencilere anlatılmalıdır. Bu durum öğrencilerin yazma beceri ve alışkanlığı kazanmasında güdüleyici olacaktır.
- Öğrencilere yazma becerisi kazandırma işi ilköğretimin ikinci kademesine bırakılmamalı, ilk okuma yazma eğitimini almış olan öğrencilere yazma konusunda çalışmalar yaptırılmalıdır. Çünkü yazma becerisi kazandırma işi ilköğretim ikinci kademeyle bırakıldığında bu beceri yeterli düzeyde kazandırılmamaktadır.
- Öğretmenlerin yazma becerisi konusundaki yeterlilikleri araştırılmalı ve gerekliyse hizmet içi eğitim çalışmaları yapılmalıdır.
- Yalnızca ders kitaplarındaki metinlerle yazma becerisi kazandırmak yeterli olmayacağından, öğrencilerin ilgilerine ve yaşlarına uygun etkinliklere ulaşmaları sağlanmalıdır. Ayrıca bu etkinlikler yalnızca

ders kitabındaki etkinliklerle sınırlanmamalı, tiyatro, hatıra, söyleşinin yazıya geçirilmesi, izlenen bir filmin bir öyküye dönüştürülmesi vb. etkinliklerle de desteklenmelidir.

- Türkçe ders kitapları, İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda belirtilen her bir yazım kuralının öğretimine ilişkin en az 1 etkinliğe yer verecek biçimde düzenlenmelidir.
- Ayrıca taşınmalı öğrenim gören öğrencilerin karşılaştığı güçlükler, başarısızlıklarının altında yatan sebepler de normal öğrenim gören öğrencilerle karşılaştırılmalı olarak araştırılmalıdır.
- Bu becerinin kazanılmasında, öğrencilerin cinsiyetinin, sosyoekonomik durumunun, aile içi ilişkilerinin ve arkadaş çevresinin önemi üzerinde durulmalı ve bu unsurlar ayrıntılarıyla incelenmelidir.
- Öğrencilerin başarı oranları göz önünde bulundurularak uygulamada olan öğretim programı üzerinde iyileştirme çalışmaları yapılmalıdır.
- Öğrencilerin, gazete ve dergi gibi yazılı materyalleri sürekli takip etmesi sağlanmalı ve bu yolla onlara farklı söyleyiş özellikleri kazandırılmalıdır.
- Yazma becerisini edinebilmeleri ve uygulayabilmeleri için hem zihinsel hem de duyuşsal bir yapıya sahip olmaları gerekliliğinden hareketle; eksiklikler ve ihmaller tespit edilmeli; bunları ortadan kaldıran öğrenme ortamları düzenlenmelidir.
- Türkçe öğretmenleri, yazım kurallarını doğru bir biçimde uygulayabilme konusunda sıkıntı yaşayan öğrencilerle titizlikle ilgilenmeli ve onlara bu konuyla ilgili ek alıştırma ve ev ödevleri vermelidir. Öğretmen, zaman zaman akran öğreticiliğini de ön plana çıkarmalı ve olumlu sonuç alınca kadar bu tip farklı yöntemleri işe koşmalıdır.

- Öğrencilere Yazım Kılavuzu taşıma ve kullanma alışkanlığı kazandırılmalıdır.
- Sınıf içinde yapılan yazma çalışmalarına büyük önem verilmelidir. Bu çalışmalarda öğrencilerin yazılı anlatımları incelenip öğrencilerin bu çalışmalarda yapmış oldukları yazım yanlışları belirlenerek öğrenciye gösterilmeli ve öğrencinin yapmış olduğu yanlışlar üzerinde öğrenciyle ayrıntılı olarak konuşularak çözüm yolları aranmalıdır.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- Aksan, D. (1995). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Ankara: TDK Yayınları.
- Aktaş, G. ve Gündüz, O. (2001). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Calp, M. (2005). *Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi*. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Cemiloğlu, M. (2004). *İlköğretim Okullarında Türkçe Öğretimi*. İstanbul: Aktüel
- Ceyhan, Y. ve S. (2010). *İlköğretim Türkçe 8 Öğretmen Kılavuz Kitabı*. Ankara: Tuna Matbaacılık A. Ş.
- Cicioğlu, H. (1985). *Türkiye Cumhuriyetinde İlk ve Orta Öğretim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Demirel, Ö. (2003). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Öncü Basımevi.
- Ergin, M. (1980). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları A.Ş.
- Erik, N. (1991). *Türkiye’de Anadil Öğretimi*. İzmir: Kültür ve Sanat Derneği Yayınları 1.
- Göğüş, B. (1978). *Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Göker, O. (1998). *Üniversite Öğrencileri İçin Türkçe*. Ankara: Doğu Matbaacılık.
- Güleryüz, H. (2001). *En Son Değişikliklerle İlköğretim Okulu Programı*. Ankara: Pegem Yayınları.
- Kaplan, M. (2006). *Kültür ve Dil*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Kavcar, C. ve Oğuzkan, F. ve Sever, S. (1998). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Maarif Vekaleti. (1929). *Ortamektep ve Liselerin Türkçe Müfredat Programı*. Ankara: Yeni Gün.

- Maarif Vekaleti. (1924). *Birinci Devre Müfredat Programı*. İstanbul: Matbaa-i Amire.
- Maarif Vekaleti. (1930). *Ortamektep Müfredat Programı*. İstanbul: Devlet Basımevi.
- Maarif Vekaleti. (1931). *Ortamektep Müfredat Programı*. İstanbul: Devlet Basımevi.
- Maarif Vekaleti. (1938). *Ortaokul Programı*. İstanbul: Devlet Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1949). *Orta Okul Programı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1951). *Orta Okul Programı*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1970). *Ortaokul Programı*. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (1981). *Temel Eğitim Okulları Türkçe Eğitim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Milli Eğitim Bakanlığı. (2005). *İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- Ong, J. Walter'den çeviren Postacıoğlu, S. (1999). *Sözlü ve Yazılı Kültür*. İstanbul: Metis Yayıncılık.
- Özbay, M. (2006). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri 1*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özbay, M. (2010). *Türkçe Öğretimi Yazıları*. Ankara: Öncü Kitap.
- Sever, S. (1997). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Temizyürek, F. ve Balcı, A. (2006). *Cumhuriyet Dönemi İlköğretim Okulları Türkçe Programları*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Tömer. (1998). *Türkçenin Öğretimi ve Eğitimi*. Gaziantep: A.Ü. Tömer Gaziantep Şubesi.
- Turinay, N. (1996). *Kültür Dil ve Sanata Dair*. Ankara: Akçağ Yayıncılık.
- Türkçe İmla Kılavuzu. (2010). Ankara: TDK Yayınları.
- Türkçe Sözlük. (2010). Ankara: TDK Yayınları.
- Vardar, B. (1998). *Dilbilimin Temel Kavram ve İlkeleri*. İstanbul: Multilingual.

Porzig, Walter'den Çeviren Ülkü, V. (1986). *Dil Denen Mucize*. Ankara: Başbakanlık Basımevi.

Yakıcı, A. ve Yücel, M. ve Doğan, M. ve Yelok, S. (2005). *Türkçe-1 Yazılı Anlatım/Üniversiteler İçin*. Ankara: Bilge Yayınları.

Yücel, H.A. (1998). *Milli Eğitimle İlgili Söylev ve Demeçler*. Ankara: Fersa Matbaası.

Zülfikar, H. (2009). *Doğru Yazma ve Konuşma Bilgileri 1*. Ankara: Başkent Klişe Matbaacılık.

MAKALELER

Ayyıldız, M. ve Bozkurt, Ü. (2006). “Edebiyat ve Kompozisyon Eğitiminde Karşılaşılan Sorunlar”. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, S. 4 (1), s. 45-52.

Balcı, A. ve Coşkun, E. ve Tamer, M. (2012). Cumhuriyet Dönemi Türkçe Dersi Öğretim Programlarının Genel Amaçları Bakımından Değerlendirilmesi. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, 1(1), 1-13. 20.05.2012, <http://turkegitimindeksi.com/Articles.aspx?ID=1028>.

Demir, C. ve Yapıcı, M. (2007). Ana Dili Olarak Türkçenin Öğretimi ve Sorunları. *Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt: IX, Sayı: 2, Aralık. 11.02.2012, <http://www.aku.edu.tr/AKU/DosyaYonetimi/SOSYALBILENS/dergi/IX2/10CDemir.pdf>.

Doğan, H. (1970). Orta Öğretim Programları Üzerine Bir İnceleme. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt: 3 Sayı: 1. 17.04.2012, dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/40/487/5709.pdf.

Dursunoğlu, H. (2006). Cumhuriyetin İlanından Günümüze Türkçe ve Edebiyat Öğretiminin Orta Öğretimdeki Tarihî Gelişimi. *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı: 169, Kış. 03.05.2012,

http://dhgm.meb.gov.tr/yayimler/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/169/halit.pdf.

Göçer, A. (2010). “Türkçe Öğretiminde Yazma Eğitimi”. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Volume: 3, Issue 12. Sayfa 178.

EKLER

EK-1. ANKET FORMU

ADI, SOYADI :
OKULU :
SINIFI :

1.Büyük harflerin doğru kullanımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
2.Kısaltmaların doğru kullanımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
3."mi" soru ekinin doğru kullanımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
4."de" bağlacının doğru kullanım	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
5."+de" hâl ekinin doğru kullanımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.

6. "ki" bağlacının doğru kullanımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D) Arkadaşımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
7. "+ki" ilgi zamirinin doğru kullanımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D) Arkadaşımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
8. "+ki" yapım ekinin doğru kullanımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D) Arkadaşımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
9. Bitişik yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D) Arkadaşımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
10. Ayrı yazılan birleşik kelimelerin doğru yazımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D) Arkadaşımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
11. Birleşik fiillerin doğru yazımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D) Arkadaşımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.

12.Deyimlerin ve ikilemelerin doğru yazımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
13.Sayıların doğru yazımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
14.Tarihlerin doğru yazımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
15.Pekiştirmeli kelimelerin doğru yazımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
16.Düzeltilme işaretinin nerelerde kullanıldığını	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
17.Kesme işaretinin nerelerde kullanıldığını	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershanede / özel derste öğrendim D)Arkadaşlarımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.

18.Satır sonlarında kelimelerin doğru bölünmesi	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershane / özel derste öğrendim D) Arkadaşımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.
19.Yabancı özel adların doğru yazımı	
Biliyorum	Bilmiyorum
A) Öğretmenim öğretti B) Kendi çalışmamla öğrendim. C) Dershane / özel derste öğrendim D) Arkadaşımdan öğrendim. E) İnternette / Eğitim CD'lerinden öğrendim.	A) O konuyu henüz işlemedik. B) Öğretmenim anlattı; fakat ben anlamadım. C) Kendimi derse veremiyorum. D) Çalışıyorum; ama yine de öğrenemiyorum. E) Bu konu ilgimi çekmiyor.

EK-2. UYGULAMA ÖRNEKLERİ

ADI VE SOYADI
SINIFI

:Tuğba ORUĞA
:81A

1. UYGULAMA

SU

Yeniköylerinde su yokmuş
Baska bir köylerden kova kova su getirilmiş
Yaz kış demeden tonlarca su getirilmiş (bir
Zaman o köylerinde su kesilmiş köylüler ne yap-
cağını düşünüyormuş. Günlerden bir gün çok
uzakta bir köy varmış köylüler gece gündüz
gidermiş bir gün (Muhtar karşı çıkmış (artık
bizim sularımızda kesileceğini söylemiş.
Köylülerin yarısı susuzluktan ölüyor
Köylüler bundan göç ediyormuş (sonra
köyün yarısı (böyle kalmış (Zaman içinde
köyün suları (gelmiş köylüler çok sevinmiş
Baska köylerin suları kesilmiş (bir köylüye
suları vermişler. Çünkü o köylüler onlar
verdiği için kendilerini borçlu hissediyormuş
bu zamanla (böyle olmuş köylüler buraya
taşınmış (suyunu vermeyen Muhtar (Zamanla
susuzluktan gidip o köye özür dilemiş (ben
susuz kalınca anladım. (diyer taşınan köylü
ler pişman olmuş

Gün geçtikçe su aktıyormuş köylüler çok sevin-
yormuş Bu köy (Zamanla (Nüfus çoğalıyormuş
Bu köy değil (de şehirmiş (su bolluğunda
Yeniköylerin (Artık şehir olmaya başlamış. Mutlu
son.

ADI VE SOYADI
SINIFI

: MELVE KAYRAK
: 8-3

2. UYGULAMA

KAHRAMAN KÖPEK

Kasabanın birinde 2 kardeş dayısıyla birlikte kalıyorlardı. Dayısıyla birlikte kalmalarının sebebi? annesiyle babasının ölmesiydi. Bu çocukların büyük olanının ismi? Ali, küçük olanın ismi? Jeli idi. Bunların birde korabası ismi? çok tatlı bir köpekler vardı. Dayıları Ahmet bey çocukları çok seviyordu. Çocukları onu çok seviyorlardı. Fakat Ahmet bey köpekleri neden sevdiğini bilmiyordu. Yolda köpek görse hemen yolunu değiştiriyordu. Köpekler karşı çok düşmanlıydı. Ne söylediyse söylesin çocukları korabası dışarı Ahmet için çıkma edemedi.

Bir gün Ahmet bey çocuklardan habersiz korabası ağızla kopup uzak bir yere götürüp atıp gitti. Sabah duunca köpekleri bulamazlar. Ali ile Jeli deliye döndüler ama ne yapıyorlar. Aradan günler geçti. Ahmet bey gece kahveye gitmek için çıktı. Ama yolda gelirken kaptasaların sokmasına uğradı. Uzmanlık bir anda korabası gelip havlayarak, kaptasaların üstüne saldı. Kaptasalar korabastan korkup nasıl kartıklarını bilemediler. Ahmet bey korabası alıp eve gitti. Çocuklar korabası görünce çok sevindiler.

Ahmet bey hatasını anlayınca ve olan biteni çocuklara anlattı ve onlarda ders aldı. Çocuklar onu affettiler. Ahmet bey artık korabasıyla iyi anlaşıyordu. Bu sayede Ahmet bey ne olursa onun önüne geçilmesini öğrendi.

ADI VE SOYADI
SINIFI

: Kübra ÜSTÜN
: 88

3. UYGULAMA

Öz Beğenim

Ben 27 Mart 1997 yılının Afyon İlinde dünyaya geldim. Benim ailem 4 kişiliktir annem, babam, abim ve ben. Annem ev hanımı, babam yapı kiralık bankasında müdür yardımcısı olarak çalışıyor. Babamın işi yapı kiralık ilk olarak Afyon İlinde yaşadım. 2. olarak Antalya'da 4. sene kadar Gülsuay P.Ö.İ. 'de okudum. Antalya'dan sonra Isparta'da 4. sene 7. sınıfa kadar Zehra Ulusuay P.Ö.İ. 'de okudum. Isparta'dan sonra Afyon'un Boluöğren P.Ö.İ. 'de okudum. Boluöğren P.Ö.İ. 'de 6. 7. sınıfları yapı kiralık P.Ö.İ. 'de okudum. Boluöğren Bolu P.Ö.İ. 'de okumaktayım. Annem ev hanımı, abim Bolu'dan Anadolu İlisinde işe işi okuyor. Babam burada yapı kiralık bankasının işinde olarak Bolu'dan Anadolu Kız ve Erkek Öğrenci Yardımları Müdürlüğü olarak çalışmaktadır. Okulumu ve öğretmenlerime çok seviyorum.

ADI VE SOYADI
SINIFI

:Nimet BAŞTÜRK
:8/A

TARİH
.../.../2010

4. UYGULAMA

Komsu Komsunu: Kiline Muhtaçtır.

Bir mahallede iki komsu varmış. Bunlar çok iyi anlaşmış. Bir gün bu mahalleye yeni bir komsu gelmiş. Her iki komşunun tanışma gelmesi komsu taraflarının birinin adı Ayşe birinin adı Fatma yeni gelenin ise adı Seymaymış. Yeni gelen Seyma hanım Ayşe hanım ve Fatma hanımlara komsu olarak tanışmaya gitmiş. Fatma hanım Seyma hanımı görmemiş ama Ayşe hanım Seyma hanımı çok görmüş. Günler geçtikçe Ayşe hanım ve Seyma hanım çok iyi arkadaş olmuş. Eskiden Ayşe Fatma hanımla arkadaşken bir gün Ayşe hanım Fatma hanımını unutmuş. Ayşe hanım Seyma hanımla çok iyi arkadaş olmuş. Güne böyle geçmiş. Fatma hanıma selam bile vermemiş. Ayşe hanım bir gün çok hasta olmuş. Ayşe hanım Seyma hanıma yardım etmesini istemiş. Seyma hanım Seyma hanım bol bol sevmemiş ama Ayşe hanım hasta olduğuna duyan Fatma hanım Ayşe hanıma gelmiş, etmiş, götürmüş. Ayşe hanım da hangisinin ne zaman iyi arkadaş olacağını düşünmüş ve Fatma hanımdan izin dilemiş. Birbirlerine söz vererek en iyi arkadaş olmuşlar.

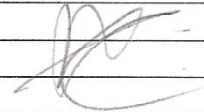
ADI VE SOYADI
SINIFI

: Mükerrrem Yaman
: 8-B

5. UYGULAMA

Sevgili Dayıcığım
Sözelime başlamadan önce seni çok özlediğimi ve
seni çok sevdiğimi biliyor muydun?
Ne zaman geleceksiniz, çok merak ediyordum, seni çok
özledim. Gel sevindiyim çünkü sizin sonuclarınız belli oldu.
Bu sevinceli anında seni de yanında olsaydın. Deske
uzak bir yere taşınmışsınız her mutlu anında yanında
oluyordun ama bu mutlu anında yanında olamadım
gitti. Geçen yıl yeni okulumu başladığım zaman çok
heyvanlıyım. Beni Eskişehir götürecek bir çok yerler
gezdirdin bir çok alışveriş yaptırın, çeşitli yerleri pilav
olarak ve tatil yerlerini gezdirdin. Keşke bu her sen
buraya gelsen biranda burada gelsen, biraz burada
eyküşek. Sen hep heyvanlıyım dedin, ama yinede ben
çok heyvanlıyım. Ama mutlu günümde mutlu anında
yanında olma çok istedim. Ama yinede olsun
başka bir zaman başka bir heyvanlı anında yanında
olursun. Seni çok özledim. Ellerinden öperim,
yüzüne Mükerrrem

Mükerrrem Yaman

ADI VE SOYADI
SINIFI

: Zeliha Ücer
: 81A

TARİH
.../.../2010

6. UYGULAMA

KELEĞİLAN MASALLARI

Bir varmış, bir yokmuş. Özel zaman içinde kalbur zaman içinde küçük bir köyde keleşlerle garip anası yaşamış. Keleşlerin annesi birgün hasta olmuş. Keleşler'a "Su buğdayı değirmenciye götür. Öğüt. Ama ana Musa'ya götürme" demiş. Keleşler'a bir torba buğdayı vermiş. Keleşler esesini almış. Yok. Varmış. Değirmene. Üzerinde bir adam görmüş, gitmiş. Adını sormuş. Musa olduğunu öğrenince diğer değirmenlere gitmiş. Her yerde aynı adam karşına almış. Musa demiş "Keleşler nereye gidersen git beni göreceksin. Bütün değirmenler benim. Gel seninle yansa girelim. Ben kazanırsam esesini, buğdayını bana vereceksin. Sen kazanırsan değirmenlerin hepsini ve kıranı sana vereceğim" demiş. Keleşler kabul etmiş. Musa başlamış anlatmaya.

- Bir gün hiç beklenmedik zamanda torbada karpuz almış. Babam çok sevdiğinden karpuz iyice besledi. Oğul kadar bir şey oldu. Babam karpuz kestirmek için baltacı çağırdı. Baltacılarla biri baltasını karpuzun içine düşürdü. Çok seviyor olmalı ki baltanın pesinden karpuzun içine daldı. O adam yıllar sonra selâri hembeyaz, baltasını bulmuş. Alarak karpuzun içinden çıktı. Keleşler başlamış anlatmaya.

- Arkadaşlar bir gün merakla bir sise getirdiler. Bu sise çok sıkı bir kapatta kapattı. Mis. Önde de bir kağıt vardı. Arkadaşlarına "Biz merakla bir de sen dene dediler." Denedim ama açamadım. Sana siseyi kıldım. Kağıdın kağıdın içinde ne yazdığını merak ettiler. (Musa sözünü keserek)

- "Ne yazıyor" der.

- Musa başı yuttu. Yalan söyleme yarışını kaybetti" der. Bu Musanın başuna gider. Kıranı ve değirmenleri Keleşlere verir. Mutlu mesut yaşarlar.

ADI VE SOYADI
SINIFI

: Halime Nur ÇEBE
: 8-B

1. UYGULAMA

* Sevinçin Annesine Yazdığı Mektup *

Bir zamanlar mutlu bir aileymiş -
Annenin tam 10 senedir çalıştığı olmayormuş.
10 seneden sonra bir mut olup kadın =
hamile kalmış ve Sevinç 9 ay sonra doğmuş.
Sevinç hayatı güzelliğini almış ve annesi -
babasıyla birlikte mutlu hayatlarını devam ettirmişler.
Annesi babası ve Sevinç çocuklarıyla birlikte yol-
culuğu etmişler. Sevinç daha 1 yaşındaydı ama
bir trafik kazası geçirmişler. Annesini ve -
babasını Sevinç 1 yaşında kaybetmişti. Hiçbir -
seylerden habersiz mutlu bakıyordu. An -
balığı bekliyordu. Ağlıyordu. Sevinç çocuk esinge-
me yardımıyla b senedir ordaydı ve artık lo-
susu aidiyordu. Okumayı yazmayı hayatı öğreniyor-
du. Sevinç seneler sonra 7. sınıfa geçti. Sevinç -
mutlu ama annesi babası yoktu. 9 gün anneler -
günüydü ve öğretmenleri bir yarışma düzenlemiş-
ti. Özgüven yarışmasıydı. Sevinç mutlu ve yaşlı göz-
lerle katılmıyordu. "Anne" ile ilgili yazmaya
Anne diyerek en güzel kelime en güzel -
yaşantıydı. Annelik her şey demek yaradıcı iktis -
her şeyi göze alırdı. Annelik söyle biley-
"Öyle tükenecek değil yazılmasa annede yarısından öle-
yirdim" dedi. Sevinç Sevinç yaşlı gözleriyle iktis-
ten iktis annem yanında olsaydı en güzel Annelik günü
kutlu olsun derem yazmaya öpücükler konduruyordum. Bu-
vün en uzun sevgisini annem de seydi. Dişime -
yapıp beno anneler söyleseydi. Anne yapıp -
anneme söyle sıkı sıkı sarın + bilsaydım -
keder dedi. Sevinç yazısını yazdıktan sonra -
eve gelip annesine mektup yazdı. hep -
yazıyordu zaten. Sevinç Annelik günü kutluyordum
diye "İstediğim gibi yazılabiliyorum" yazıp altına "Anne -
kele yazmamış olsaydın dedi. Sevinç yazıyı okuyarak -
bitirdi. Annesinin ricalarını yaptı. Okulda -
yazı yazmadığından Sevinç 1. olmuştu ve ev -
sevinçmişti. Öğretmenleri arkadaşları kutladı. Sevinç ağladı ve
annesinin mezarına gidip anlattı annesine. Annele---

ADI VE SOYADI
SINIFI

: Ahmet Cahit Çimen
: 8/A

2. UYGULAMA

Sevgili Emre

Sevgili Emre yine bir kış günü yine seni özleyorum. Pencere-
nin önünde özne hüsret dünde oturuyorum. Sensizlik artık canıma
tok etti. Seni ate o geçirdiğimize (O) kordes kordes günleri
çok özleyorum. Geldiğim devrde hiç bir arkadaşımı sevmeydim
Ama bu okulda bütün arkadaşlarımı çok seviyorum. Onlar
çok cano yakın insanlardı. Ate şimdi büyüdük gittik. Her birimiz
bir yano dogıldı. Hele öğretmenlerimiz bizimle çok uğraştı
okuyan adam dün dedi. Bir hazretlik yaptık ara nosl dduysa
Bazılarımız deude. Bazılarımız hiç. Duyduğumki okumayanlar
başlarını duvarlara vurup ağlıyorlarmış. Onlara öğretmen
Bun dedikce onlar uzandı. Yoh Emre iste böyle o günleri
çok özleyorum. Arkadaşlarımı bilhassa öğretmenlerimi onları
hiç unutmamam. Okulo ilik geldiği gün deho yarıydım ara
Eğün içinde herziyle sarkti & senedlin arkadaşımı gibi du-
dular. Türkçe öğretmenimiz vardıya nani eli öpölekli honandı.
Gerçekten ders zamanı ders cylence zamanı cylence zamanında
Türkçeyi sevmeye başladım. Neysc Emre ben sana sanna
tekrar yazıyorum. Kıl sağlıcakla. Hoşçakal.

ADI VE SOYADI : AYŞE KARAKAYA
SINIFI : 8-A 246
3. UYGULAMA

GÜLNAZ'IN AŞKI

Evvvel zaman içinde kollar zaman dışında güzel bir kentte padişah ve kızı yaşarmış. Padişah çok zengin birisiymiş. Padişahın sarayında iki ve bir iki asçı bir temizlikçi ve iki tane de hizmetçi varmış. Padişahın kızı dâğılır güzeliymiş. Adönerler bir dâğıla peşini biraktırmıştılar. Kızın ismi Gülhaz imiş.

Gülhazdan bir gün padişahın sarayına yakalı, gerimini cömürle yaparız sağayan bir delikanlı gelmiş. Padişahın huzuruna çıkarak ondan bahçesinde bahçevanlık yapmak için izin istemiş. Padişah delikanlıya şöyle bir bakmış. Kızın iyi bir çarşıya kızıyı temiz kolpli diye peşirmiş. Ve hemen delikanlıya bahçevan olarak izin almış. Bahçevan saraya yakalı tam altı ay olmuş. Gülhaz bir bahar günü Prenses Gülhaz bahçeden güzel güller topluyormuş. Bu sırada bahçevan olan delikanlı Gülhaz'ı görmüş. Bir den gülleri bu kızı kaptırmış. Delikanlı Gülhaz'ın künür gözetine bakınca bir daha bakıyormuş. Gülhaz bu bahçevanın ona bakmasını görmüş. Gülhaz da bir müddet bu delikanlıya bakmış. Bir gün saraya geç göze gelmişler. Bahçevan Gülhazla ismini sormuş:

Prensesi:

Gülhaz. diğereç cevap vermiş. Gülhaz da delikanlıya ismini sormuş:

Bahçevan:

Ali. demiş.

Gülhaz hemen saraya koşarak kızıyla konuşmak istiyormuş. Babasına:

Bahçevan ben bahçedeki bahçevana gittim mi kaptırdım demiş. Babası biraz düşünceler:

Ben şu delikanlıya bir bakayım. diğereç saraya imiş. Bahçevanla bir den konuşmuş. Padişah kızına bir den söylemiş. Gülhaz ile Ali'nin aşkları yıllarca sürmüş. Babası yıllar sonra ölmüş. Kızını evlendirerek bahçevanı tahtına kaptırdı. Kızına bu haberi hemen söylemiş. Bir iki gün sonra düşünceleri bastırmış. Kırk gün kırk gece düşünmüş. Padişah ölünce Ali tahta geçmiş. Ülkayı o yönetmeye başlamış. Babası Gülhaz ile Ali için buyurmuş.

ADI VE SOYADI
SINIFI

:Abdullah Turan TÜFEKÇİ
: 81A 126
4. UYGULAMA

Ben ve Hayatım

Ben Bolvadin'de 14 Ekim 1996 yılında doğdum ve hâlâ Bolvadin'de yaşıyorum. Şu anda yaşıyorum 10 Bolvadin Fatih Sultan Mehmet İ.Ö. Okuluna gidiyorum. Üç kardeşiz ve ben ortancayım ve babam esnaf, annem ev hanımı. Baş zamanlarım da macera, tarih kitaplarını okurum ve müzik dinlemeyi de severim. Ama şu anda bunları pek yapmıyorum. Yaz tatilinde ise babama yardım ediyorum. En çok sevdiğim dizi ise Çocuklar Duymasın'dır. Genel de sportif giyinmeyi severim ama bazı durumlarda da klasik giyinmeyi severim. Çok sinirli değilim dir damarımın başlığı zaman fena halde kızarım böyle kediğim de ise direk çiftliğe giderim temiz hava ve hayvanlarla uğraşmak beni rahatlatıyor. En çok sözel dersleri severim ve bu derslerden büyük zevk alıyorum. En büyük favorim ise yazı yazmaktır konusu ne olursa olsun yazı yazmayı severim. Ben hız tutkunuyum ama bunu hiç denemedim macerayı ve qerilimi müthiş severim.

ADI VE SOYADI
SINIFI

: Onur Ata
: 81A 74

5. UYGULAMA

YAŞAMAK DA ZOR ÖLMEK DE

Yaşamak ve ölmek herkesin bildiği gibi ölmek daha zor dertler. Ama benim için ölmekte zor hayat da zor çünkü ölmek bu dünyadan gitmek ya da kurtulmak, yaşamak ise çoğu kişiye daha iyi gelir. Kötülük yaparsan daha önce ölmekte daha fazla kötülük yapma ben böyle düşünüyorum. Ama ölmek daha zor.

Bazıları için çok zor değildir. Ölmek yaşamak daha zordur. Mesela adam yada kadınlarda hasta olan ve hastalığı sekeniyorsa ölmek ister. İşte bunun için bana böyle kişilerden birinden zor geliyor. Herkes öyle düşünmez. Bazılarında böyle düşünür.

Ama sonuçta en çok yaşamak isteyen en az ölmek isteyen vardır. Bunun herkes bilir. İşte ben de bu kadarını biliyorum. Ama bende ölmekten biraz da olsa korkuyorum.

ADI VE SOYADI
SINIFI

:Fatıma Zehra BAŞARI
: 8-A -115
6. UYGULAMA

DOĞAYLA ANIM

Yaz tatilinde okul dünyaya benim çok sıkılıyordum.
Bir yere gidip gezmeyi istiyordum.
Anneme söyledim ve gezmek için (cağ) a gittik.
Orada bir piknik alanı varmış iki dağ arasında su
geçen yerin suyu çok temiz bir alan gittik, orada
çok güzeldi ki orası bakmaya dayandık her yer
yemyeşil oradan çıkan ses kuşun kuşları, hepsi
bir başka. Sanki Balvadinde olduğumu yanı sıra başka
bir ülkede olduğumu sandım ülke dediğim böyle yurt dışı
filan değil dağın bir ülkesinde olduğumu sandım,
o kadar güzel (diğer) unutmamam arayı.
Ağın bir suyu (diğer) gömleğiniz buz gibi yazın
o sıcak suyu (diğer) kaynatacaktım ki (diğer) bitti (diğer)
Bu geç'ün hayatında unutmacağım ve zihnimin
bir köşesinde hep bir yer de.

~ SON ~

Z. Baş